

Dobai János építész Facebook sorozata

Az IPARTERV Archívum metszetei 11-19.

Az IPARTERV Archívum metszetei 11.

V. Balaton az IPARTERV-ben

Az IPARTERV Archívum metszetei 12.

I. Szerkezeti Innováció 5.

Vasbeton silók/mezőgazdasági magtisztítók, magtárolók

Az IPARTERV Archívum metszetei 13.

II. PR. eszközök 3.

Az IPARTERV jubileumi kiadványa

Az IPARTERV Archívum metszetei 14.

VI. Kultúrházak, kultúrtermek

Az IPARTERV Archívum metszetei 15.

I. Műszaki Innováció 6. Monolit héjszerkezetek

Az IPARTERV Archívum metszetei 16.

VII. Sportlétesítmények+1

Az IPARTERV Archívum metszetei 17.

VIII. Egy kis statisztika 1.

Törzsszámok és területi eloszlás

Az IPARTERV Archívum metszetei 18.

VIII. Egy kis statisztika 2.

Építészek a szakmai folyóiratokban

Az IPARTERV Archívum metszetei 19.

IX. Az IPARTERV szervezeti rendszerének fejlődése a korabeli telefonkönyvek tükrében

Az IPARTERV Archívum metszetei 11.

V. Balaton az IPARTERV-ben

Bár a balatoni építészet korszakairól, kiemelkedő épületeiről és alkotóiról sok mindent már korábban bemutatnak, leírtak (itt mindenekelőtt Wettstein Domonkos munkássága megkerülhetetlen), de ezzel a gyűjtéssel az IPARTERV építészeinek nem elhanyagolható Balaton körüli munkásságát szeretném bemutatni.

Az Archívumban az első dokumentumok a Balaton környéki településeken létrehozott, vagy létrehozandó, alapvetően a mezőgazdaság keretébe tartozó létesítményeket rögzítik. Így a balatonfüredi borpince építését, a keszthelyi Burgonyabogár Kutató Intézet terveit. Ezek még a korai 50-es évekhez tartoznak, sok esetben szocialista-realista formákat is hordoznak.

Molnár Péter 1956 tavaszán elkészült Siófoki Meteorológiai Obszervatórium és Viharjelző Állomása azonban már a szocialista realizmustól megszabaduló kortárs modern építészet jegyeit viseli.

Az 1956 -os forradalom „hozománya” az erőteljes fordulat a társadalmi jólét irányába tett erőfeszítések részeként a Balaton Regionális Terv beindítása, már 1958-ban. Cél a Balaton szabadidős, idegenforgalmi potenciáljának erősítése, Farkas Tibor főépítész (VÁRTERV) és Polónyi Károly (a kezdetekben IPARTERV) és sokan mások munkássága eredményeként. A tó körüli fejlesztések munkába kapcsolódtak be az IPARTERV egyes alkotói.

Torony-körszálló. Siófok Aranypart, a móló közvetlen közelébe koncipiált vendéglátó-együttes terve Polónyi Károly munkája.

Strandok, szállodák, éttermek építése indul. Kiemelendő Polónyi Károly és Klimov Borisz (statikus) típus strand szolgáltató épületrendszer, mely jól adaptálható elemeivel máig meghatározó eleme a tóparti strandoknak. Bizonyára inspiráló lehetett francia kortársuk Jean Prouvé könnyűszerkezetes építés körében kifejtett munkássága.

Polónyi Károly és Földesi Lajos korai 60-as évekbeli munkái egyfajta felhőtlen optimizmussal tele munkái Siófokon a Motel, a Vénus szálloda, Tihanyban a motel és étterem.

Callmayer Ferenc már az ötvenes évek óta (mint az IPARTERV elődszervezetének a Mezőterv-nek az építésze) több munkával van jelen Badacsonyan és Tihanyban. Köztük az emblemikus, a korabeli IPARTERV-es forrásokban cukrászdként emlegetett Tátika presszó/bisztró épületével.

Persze kicsit később, más alkotók is ringbe szállnak. itt említenénk a Tihanyi hajókikötő építkezéseit, a hajókikötő dongahéjas épülete Szittyá Bélától és Bérczes Istvántól. Az optimista, de kissé léptékhibás (szerintem a választott szerkezethez képest túl kicsi) épület szerkezetét Gnädig Miklós tervezte. Közelében Gulyás Zoltán feszes üzletsora található.

A siófoki „Fogas” együttes Siófokra, a mólóhoz vezető út, a vasút és a 70-es főút által kijelölt területre került volna. A terv Szállodát, mozit és lakóépületeket tartalmazott. Három elemét Földesi Lajos, Szekeres József és Csikvári Antal tervezte. Később fragmentumaként a lakóegyüttes épült meg Csikvári tervei szerint.

A 80-es évek elején, szinte utolsó Iparterves épületként valósult meg Patonai Dénes Ybl díjas fűzfői Balaton Uszodája és Gulyás révfülöpi 8 tantermes általános iskolája

A kigyűjtés nem tartalmazza, pontos források híján nem is tartalmazhatja a bizonyosan nagyszámú, az IPARTERV építészei által létrehozott Balaton körüli nyaraló- és lakóépületeket. Egy kivételt tesztek azonban: Gulyás Ábrahámhegyi ikernyaralójával. Az extra kicsi épület keskeny tóparti telken áll. Szerkesztését meghatározta az a körülmény, hogy a területet nyilvánvalóan nem lehetett egy tóra és egy vasútra néző részre osztani. Mellékelem Gulyás 1:20 léptékben, ceruzával készült tervének kópiáját is.

A korábbi metszetek képaláírásokkal összeszerkesztett változata az MIEA honlapon olvasható: <https://miea.hu/kronologia.html> ugyanitt további IPARTERV-es dokumentumok és a Fotóarchívum nézőképei <https://miea.hu/fototar.html> is megtalálhatók. Folytatás következik...

Képek:

1. kép Burgonyabogár Kutató Intézet, Keszthely, 1957, B. Müller Éva MIEA 2609, IÉSZ 17.

2. kép Borpince, Balatonfüred, Szalay Gábor, 50-es évek eleje, MIEA 2661

3. kép Siófoki Meteorológiai Obszervatórium és Viharjelző Állomás, Siófok, Molnár Péter, MÉ 1956/9

4. kép Mentőállomás, Balatonfüred, 1961, Csaba László, MIEA 5300, MÉ 1962/2

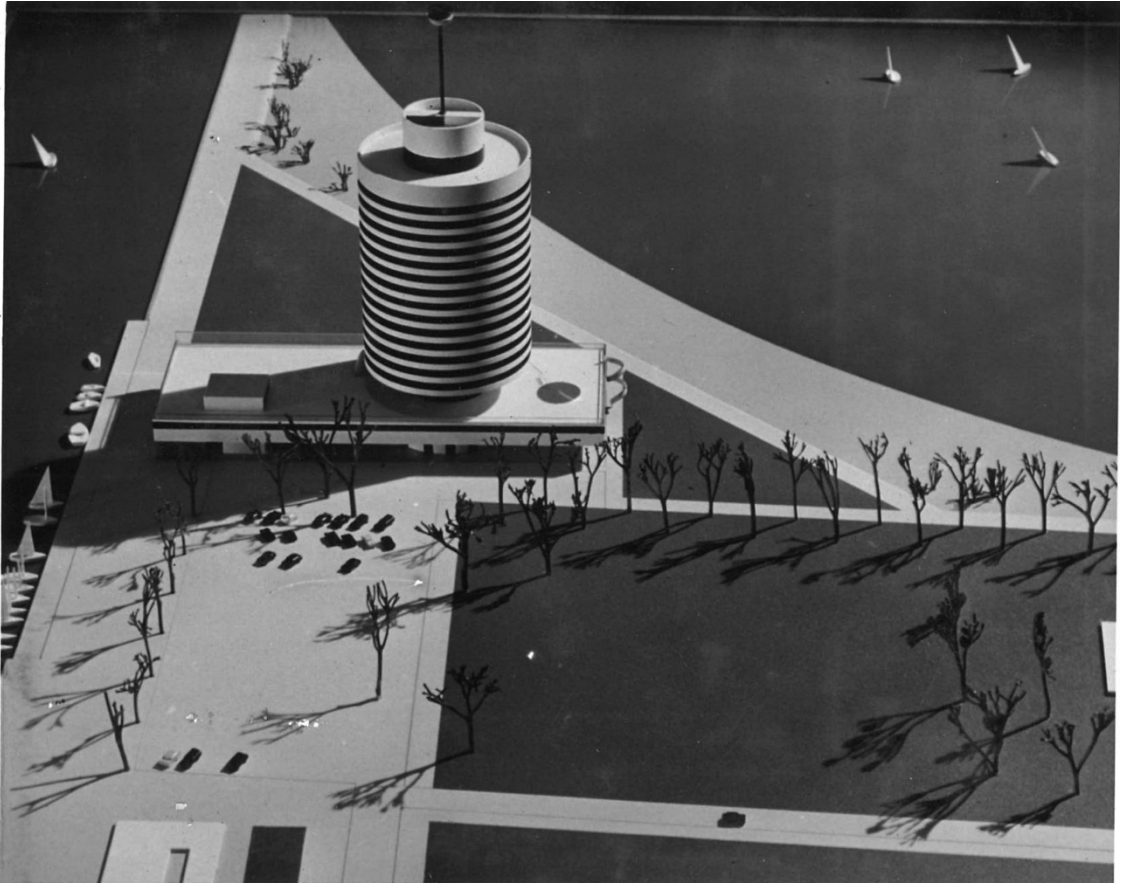
5. kép Motel, Siófok Földesi Lajos, MIEA 3753

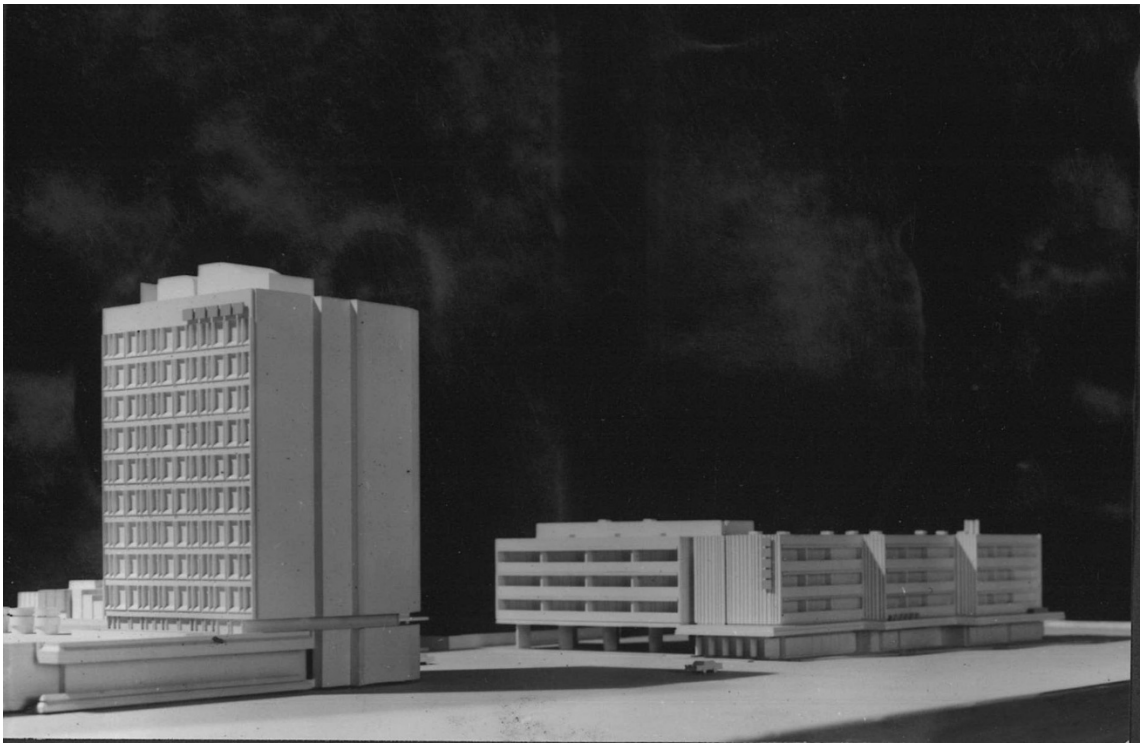
6. kép Vénusz Szálló, Siófok, 1961, Földesi Lajos, 5292, MÉ 1962/2

7. kép Vénusz Szálló, Siófok, 1961, Földesi Lajos, korabeli enteriőr, 5296 MÉ 1962/2

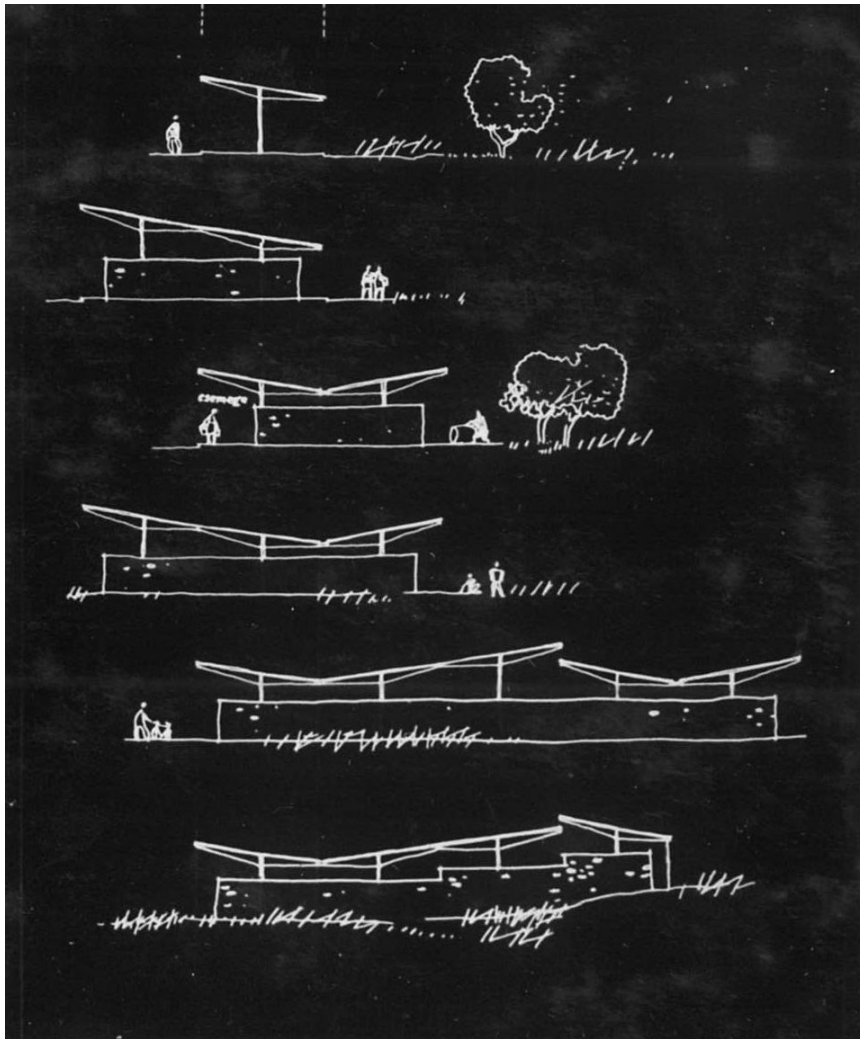
8.kép Toronyszálló terve a siófoki mólónál, makettfotó, Polónyi Károly, MIEA 5541, MÉ 1962/3

9. kép „Fogas” együttes terve, Siófok, Szélloda: Földesi Lajos, mozi: Szekeres József, lakóépület: Csikvári Antal MIEA 5865, MÉ 1969/5

10. kép a „Fogas” együttes fragmentumaként magvalósult lakóépülete, Siófok,
Csikvári Antal, MIEA 11232, MÉ 1971/5

kép Strandok 10.

11. kép Szolgáltató kisépületei tervcsalád sématerve. Polónyi Károly építész és Klimov Borisz statikus terve MIEA 3158

12. kép Helikon strand, Keszthely, Polónyi Károly, MIEA 3808

13. kép Bazár, Fonyód, Polónyi Károly MIEA 3812

14. kép Siófok Új strand, Polónyi Károly, 1958, MIEA 3164, MÉ 1960/6

15. kép Siófok étterem, Polónyi Károly, MIEA 3760

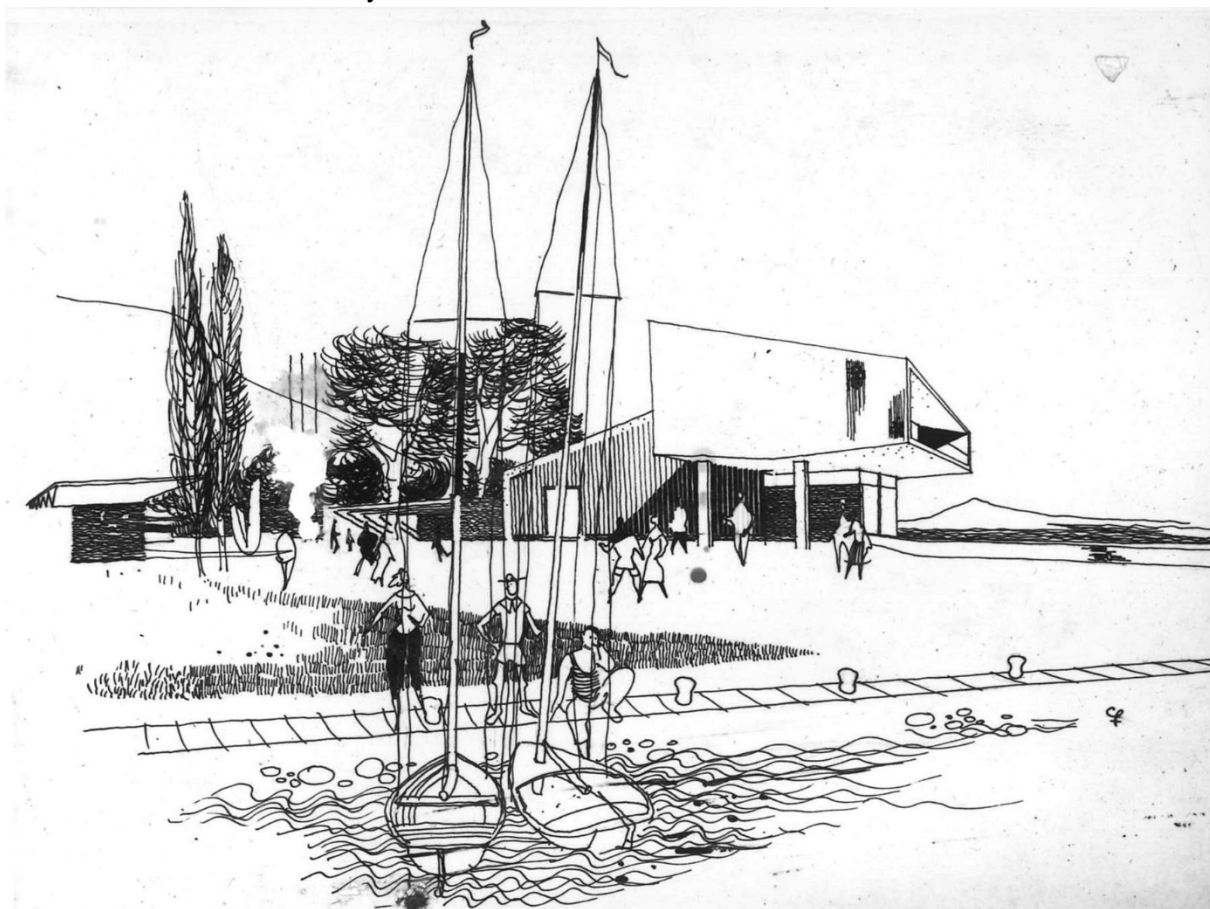
16. kép Siófok Matróz csárda, Polónyi Károly MIEA 8313

17. kép Fonyód, Új (közszégi) strand Polónyi Károly, 1958 MIEA 3165, MÉ 1960/6

18. kép Tátika Eszpresszó/Bisztró, akkor még cukrászda, Badacsony, Plasztilinmodell-fotó Callmayer Ferenc MIEA 3283

19. kép Tátika Eszpresszó/bisztró, akkor még cukrászda, Badacsony, Callmayer Ferenc (CF) rajza MIEA 3285

20. kép Tátika Eszpresszó/bisztró, Badacsony, Callmayer Ferenc, 1962, MIEA 5838, MÉ 1962/6

21. kép Tátika Eszpresszó/bisztró, Badacsony, Callmayer Ferenc, a korabeli képen látható, hogy a vízpart közvetlenül az épületig tart, így az eredeti gondolat szerint „lebeg” a víz felett! 1962, MIEA 5836, MÉ 1962/6

22. kép Tátika Eszpresszó/bisztró, Badacsony, Callmayer Ferenc, a korabeli „optimista” belső tér 1962, MIEA 5839, MÉ 1962/6

23. kép Alsóbazár, Badacsony, Callmayer Ferenc, 1960, MIEA, MÉ 1960/6, MÉ 1963/5

24. kép Felsőbazár, Badacsony, Mészöly András 1961, MIEA 5307, MÉ 1963/5

25. kép SZOT Étterem, Badacsony, Emődy Attila, Bottka Mária, ma vernakuláris jelzővel illetnék. 1959, MIEA 3789, MÉ 1960/6

26. kép Motel, Tihany-rév, Polónyi Károly, 1960 MIEA 4299, MÉ 1960/6, MÉ 1963/5

27. kép a Motel (Polónyi) étterme, Tihany, Földesi Lajos 1959, MIEA 3800, MÉ 1960/6

28. kép a Motel (Polónyi) étterme, Tihany, Földesi Lajos 1959, MIEA 3803, MÉ 1960/6

29. kép Hajóállomás, Tihany, Szittyá Béla, Bérczes István, Gnädig Miklós 1962, MIEA 606, MÉ 1963/5

30. kép Hajóállomás, Tihany, Szittyá Béla, Bérczes István 1962 MIEA 6067, MÉ 1963/5

31. kép Üzletsor, Tihany hajóállomás, Gulyás Zoltán MIEA 6063 MÉ, 1963/3

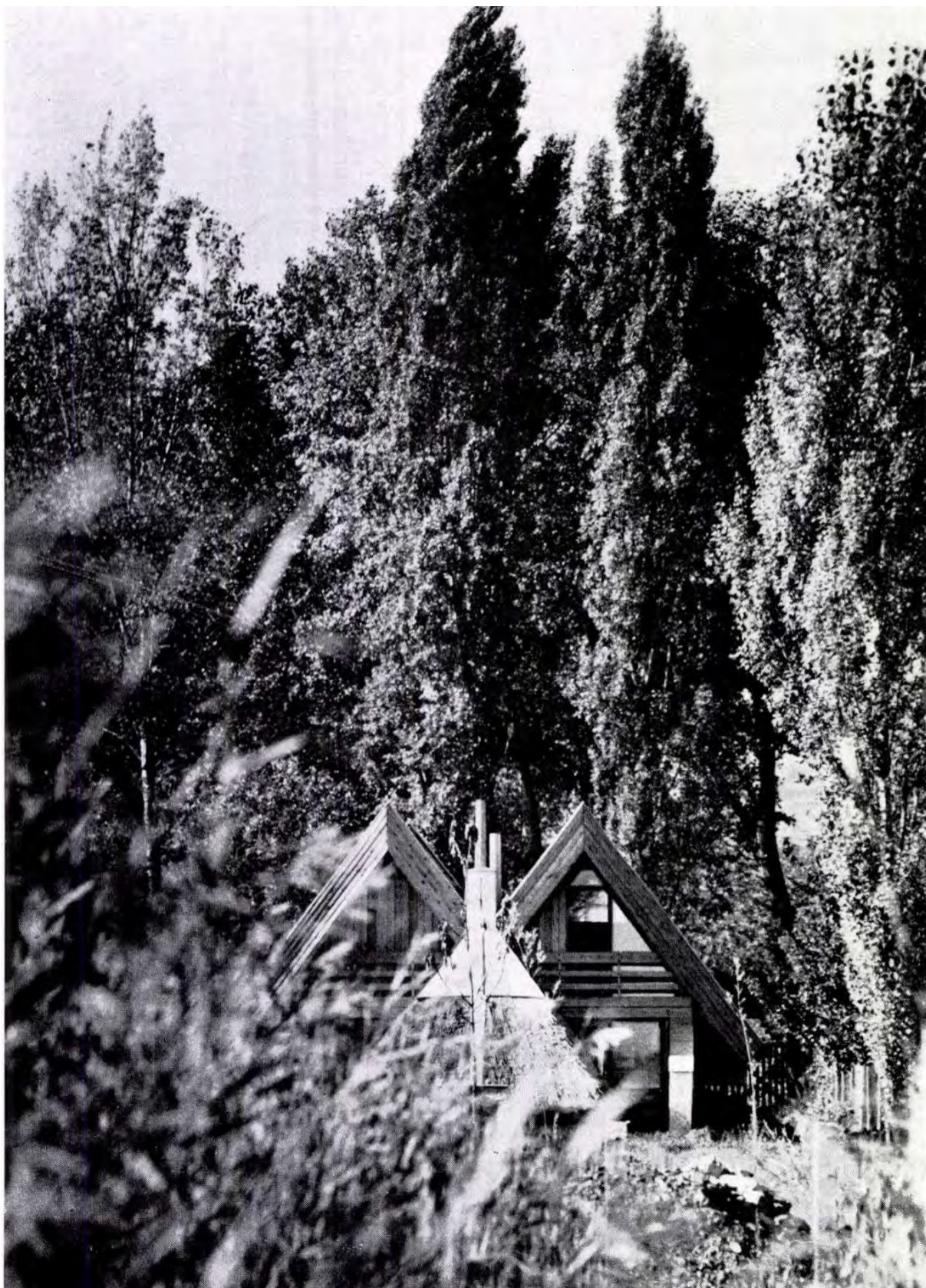
32. kép OMFB Vitorlásklub, Balatonfüred, Virág Csaba és V. Pázmándi Margit MIEA 13048, MÉ 1976/1, kapzsi barbárok által lebontva

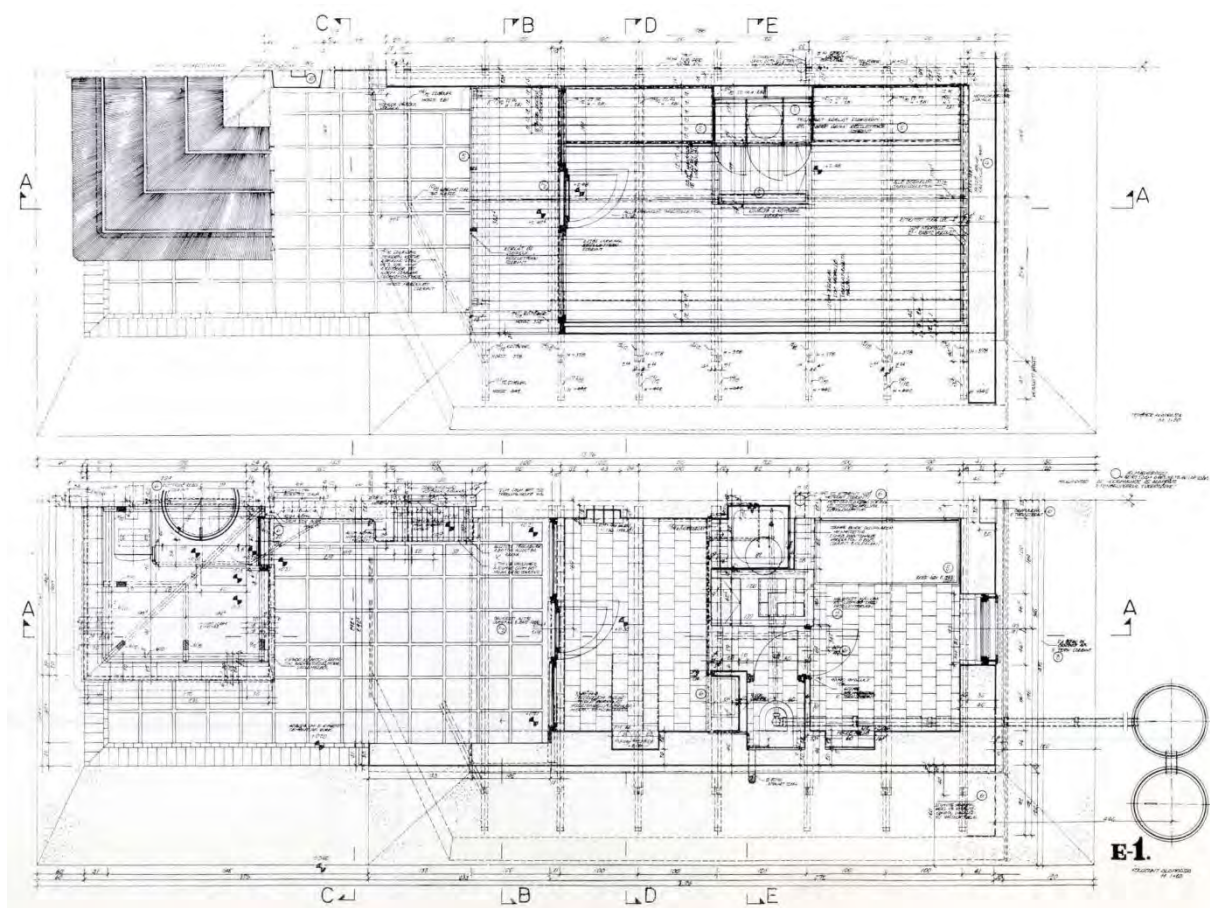
33. kép 8 tantermes általános iskola. Révfülöp. 32. kép Gulyás Zoltán (munkatársak: D.J. és M. L.) Mára a túlméretes faablakokat vakító fehér műanyagra cserélték. MIEA SZ20501

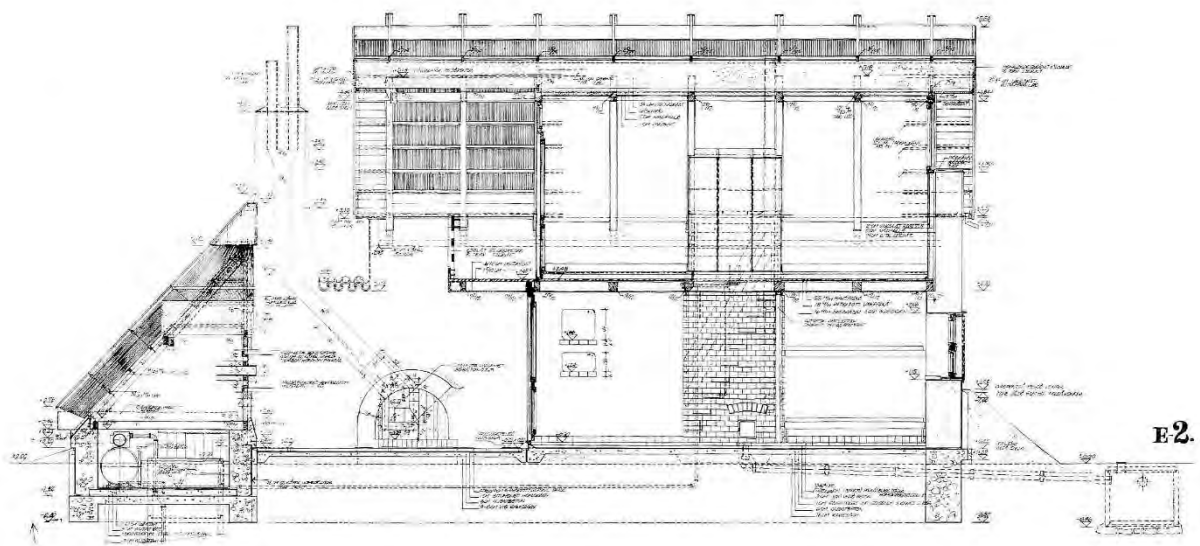
34. kép Balaton uszoda, Balatonfűzfő, Patonai Dénes MÉ 1982/6

35. kép Ikernyaraló, Ábrahámhegy, Gulyás Zoltán MÉ 1968/2, Vámosy Ferenc:
Korunk építésze (Gondolat, 1974)

36.kép Ikernyaló, Ábrahámhegy, Gulyás Zoltán, alaprajzok, MÉ 1968/2

37.kép Ikernyaló, Ábrahámhegy, Gulyás Zoltán, hosszmetset MÉ 1968/2

Az IPARTERV Archívum metszetei 12.

I. Szerkezeti Innováció 5.

Vasbeton silók/mezőgazdasági magtisztítók, magtárolók

A megelőző részeket nézve, talán az IPARTERV névhez kötődő sztereotípiánál színesebb kép alakult ki a Facebook olvasóban a tervezőirodáról. Valóban, a munkák sokfélék voltak. Ebben a metszetben egy kevésbé ismert feladatkörrel az IPARTERV különféle vasbeton silóiról szeretnék tájékoztatást adni.

A szemes és porszerű anyagok tárolása függőleges állású tartályokban célszerű. Többek között azért is, mert ezek az anyagok a tartályokban alapvetően folyadékszerűen viselkednek.

Méretük a betárolt anyag halmaztulajdonságától függ. Így a mezőgazdasági termények (magvak) tárolására szolgáló silók karcsúak és magasak, a vegyipar, vagy az építőanyagipar (cement és mész) silói szélesebbek és alacsonyabbak.

Az épített silók a XIX. század végén az amerikai kontinensről terjednek el szerte a világba. Építésüket a vasbeton, mint anyag és mint építési technológia elterjedése tette lehetővé. Az építési technológiát forradalmasította az úgynevezett csúszózszaluzatos építési mód, amikor a siló falait méternyi kétoldalú zszaluzattal építették, melyet hidraulikus emelők sokasága folyamatosan mozgatott felfelé. A friss beton folyamatosan megszilárdulva alá tudta támasztani az emelőket. A napi építési ütem akár 3-5 méter is lehet. Persze az építés során nem egyes csöveket építenek külön-külön, hanem a silótömb teljes egészét, 12 vagy több cellát is egyszerre. Az építés igen pontos technológiai követelményeket támaszt: a folyamatos megfelelő minőségű anyagszolgáltatás, a vasalás (lényegében gyűrűvasalás=oldalnyomás), az időjárásvédelem... A silóblokk elkészülte után további nem kis nehézségekkel járó feladatok vártak az építőkre: a külső és belső felületek megfelelő kezelése és impregnálása, majd a betárolás. A silókban melynek cellái 6-10 -15 méter átmérőjűek és akár 30 métert is meghaladó magasságúak, hatalmas mennyiségű és súlyú anyagot lehetett tárolni. Az első betárolás, de azután a későbbiek is, kritikusak. A cellákat fokozatosan és egyenletesen, meghatározott sorrend szerint kell feltölteni. A hibás terhelés következménye egyenetlen süllyedés, nehezen javítható különféle repedések. A silótömbök építésekor és betárolásukkor akár 30-50 cm-t is süllyedhetnek, még pontosan kalkulált alapozás mellett is. Azaz ilyen nagyságrendű a süllyedéssel eleve számolni kellett.

Ezek után félretéve a vegy-, cement és mész és egyéb iparágak rokon építményeit, a mezőgazdasági terménytároló silókkal folytatom. De megjelenik majd a képek között egy-két tárház (padozatos terménytároló vö. magtár) és magtisztító épület is. Nemegyszer ezek közös komplexumba rendeződve.

A tájban feltűnő silók a szocialista építés korai éveiben a haladás, a modernitás jelképei lettek. Jelenlétük később megszokottá vált, vasúti csomópontok, vízi kapcsolatok közelében találkozhatunk velük legtöbbször. Pontos számukra vonatkozó adatot nem találtam, de az egyik forrás szerint 1960-1986 között 55 silótömb épült. (Dulácska Endre, -Bódi István Vasbetonépítés 2018/2.). Tekintve, hogy a háború előtt is állt néhány, 1960 előtt is épültek eltérő építéstechnológiájú silók, összes számuk a 100 felé közelíthet. Sok helyen több silótömb is áll, az egyre növekvő tárolási igények kiszolgálására. (Székesfehérvár, Pécs stb.)

A betárolandó terményt a raktározás előtt meg kell tisztítani idegen anyagoktól, magoktól rovaroktól és egyéb szennyeződésektől. A viszonylag összetett technológiához egy épülettípus alakult ki: a magtisztító. Sok esetben ezek építése megelőzte a siló építését. Más esetekben a padozatos tároló épületrésszel egészítették ki az együttest.

Silók néhány esetben a hatalmas sertás-hizlalótelepeken épültek. Ilyen volt a már a háború előtt létesített (és akkor épített silóval is rendelkező) nagytényi új siló. Ugyanígy a Tiszapolgári Hizlalda silója.

Az IPARTERV szervezetében a silók tervezésével foglalkozók, a speciális ismeretek és felhalmozódó tapasztalat okán, kis csoportot alkottak. Az ismétlődő feladatok lehetőséget adtak tipizálásra. Így a tervezőcsoport által tervezett silók (37 létesítmény) nagy része 7,5 m étmérőjű és 18 cm falvastagságú cellákból épült fel. A géptér és a kezelő lépcsőház a korai változatokat továbbfejlesztve, figyelemmel az építéstechnológia egységesítésére, egy vagy két cellát foglal el.

Irodalom: Ipari Építési Szemle 27. Herkó Dezső statikus tervező igen alapos cikke:

https://miea.hu/pdf/SZLE/szemle_27.pdf

Ipari Építési Szemle 30. Batizán József építész tervező összefoglalója:

https://miea.hu/pdf/SZLE/szemle_30.pdf

Képaláírások:

1. kép. A tájban feltűnő silók a szocialista építés korai éveiben a haladás, a modernitás jelképei lettek. Hajdúnánás 300 vagonos siló, Szabó Árpád. MIEA Z70/10

2. kép. Hajdúnánás 300 vagonos siló, Szabó Árpád. MIEA 14-021

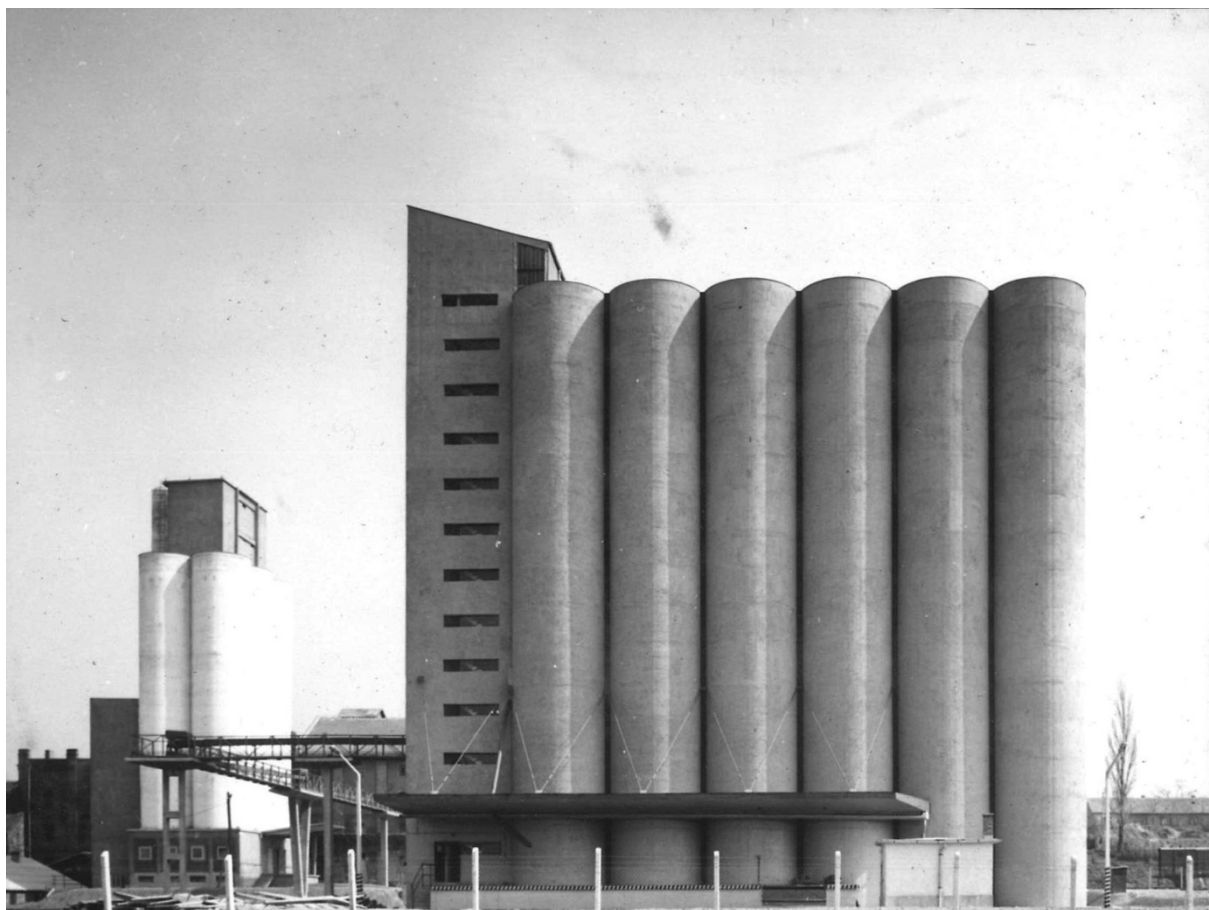
3. kép. (Tisza-) Polgár hizlalda siló és takarmánykeverő Szabó Árpád. MIEA 3587, IÉSZ 19.

4. kép. Nagytétény hizlalda 300 vagonos siló, Payr Egon 1954-55. monolit íves falzsaluval MIEA mező 2035/413, IÉSZ17 A korábbi 1914-ben épült

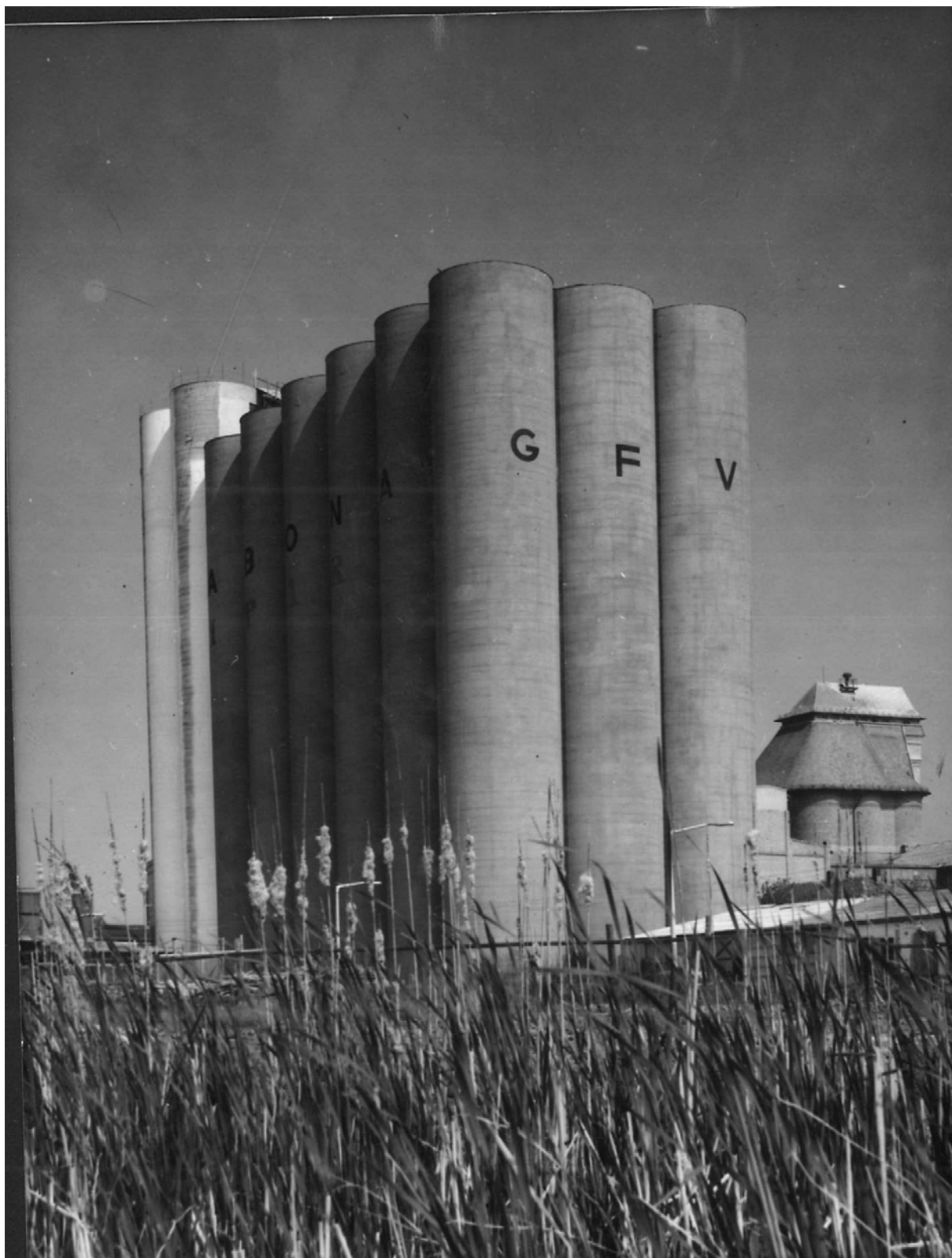
5. kép. Orosháza siló. MIEA 9596

6. kép. Pécs siló. MIEA 9180, IÉSZ 27

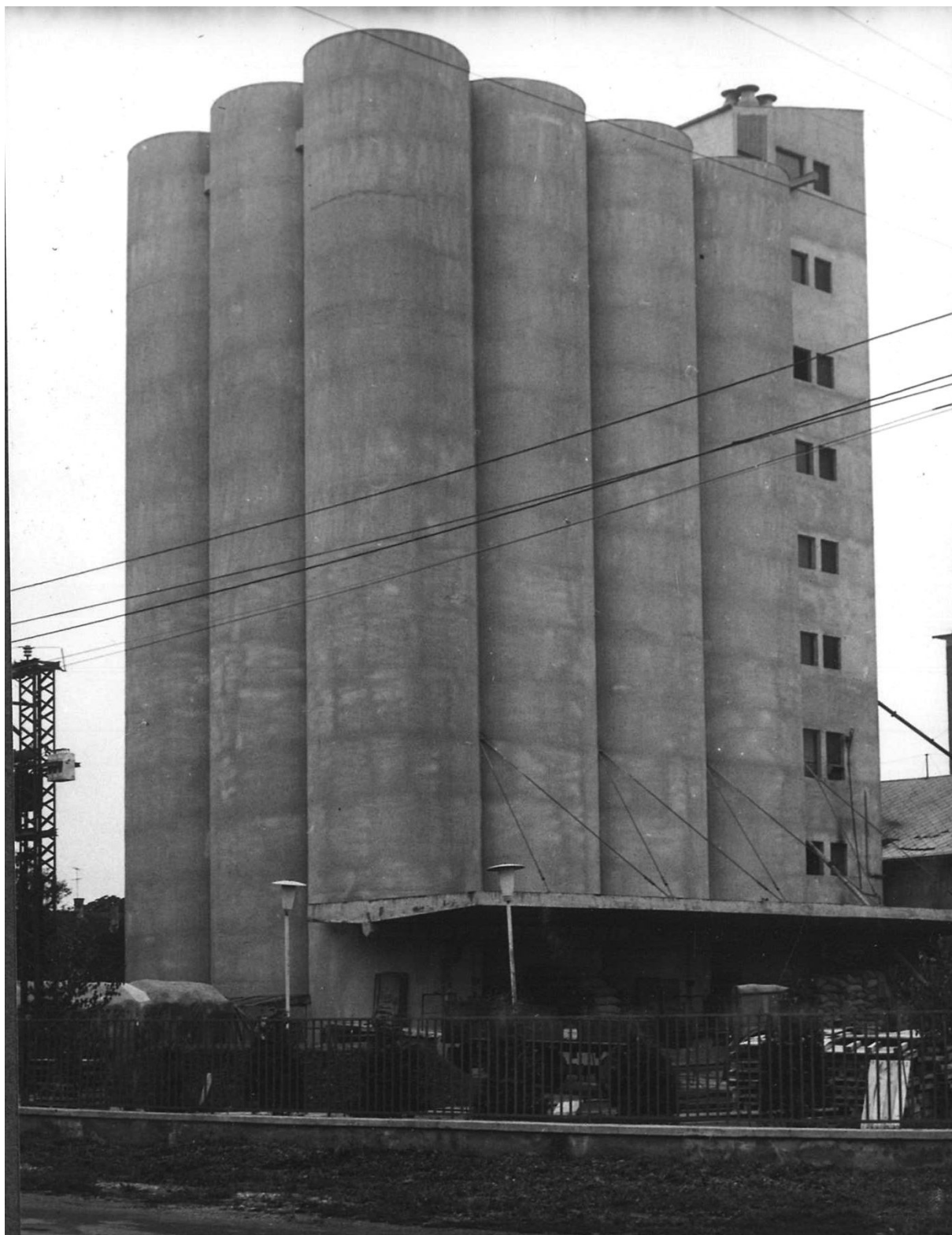
7. kép. Újszász 600 vagonos siló. MIEA 11543

8. kép. Karcag 305 vagonos siló. MIEA 15625, IÉSZ 30

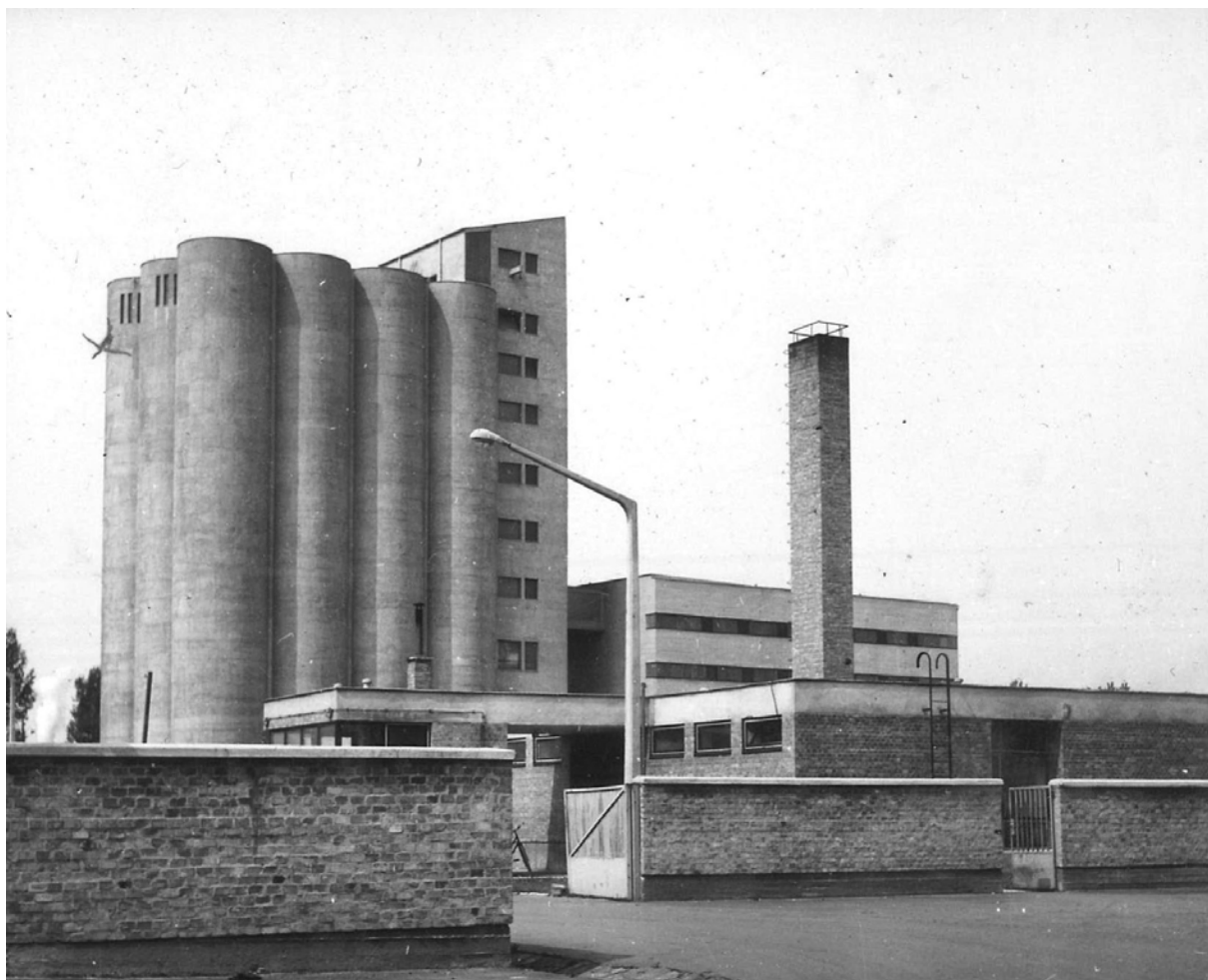
9. kép. Komárom 600 vagonos siló, Batizán József, Garamszegi Károly. MIEA 10423

10. kép. Körmend 400 vagonos siló, Batizán József, Herkó Dezső. MIEA 10419

11. kép. Jászberény siló 200 vagon, MIEA 12011e

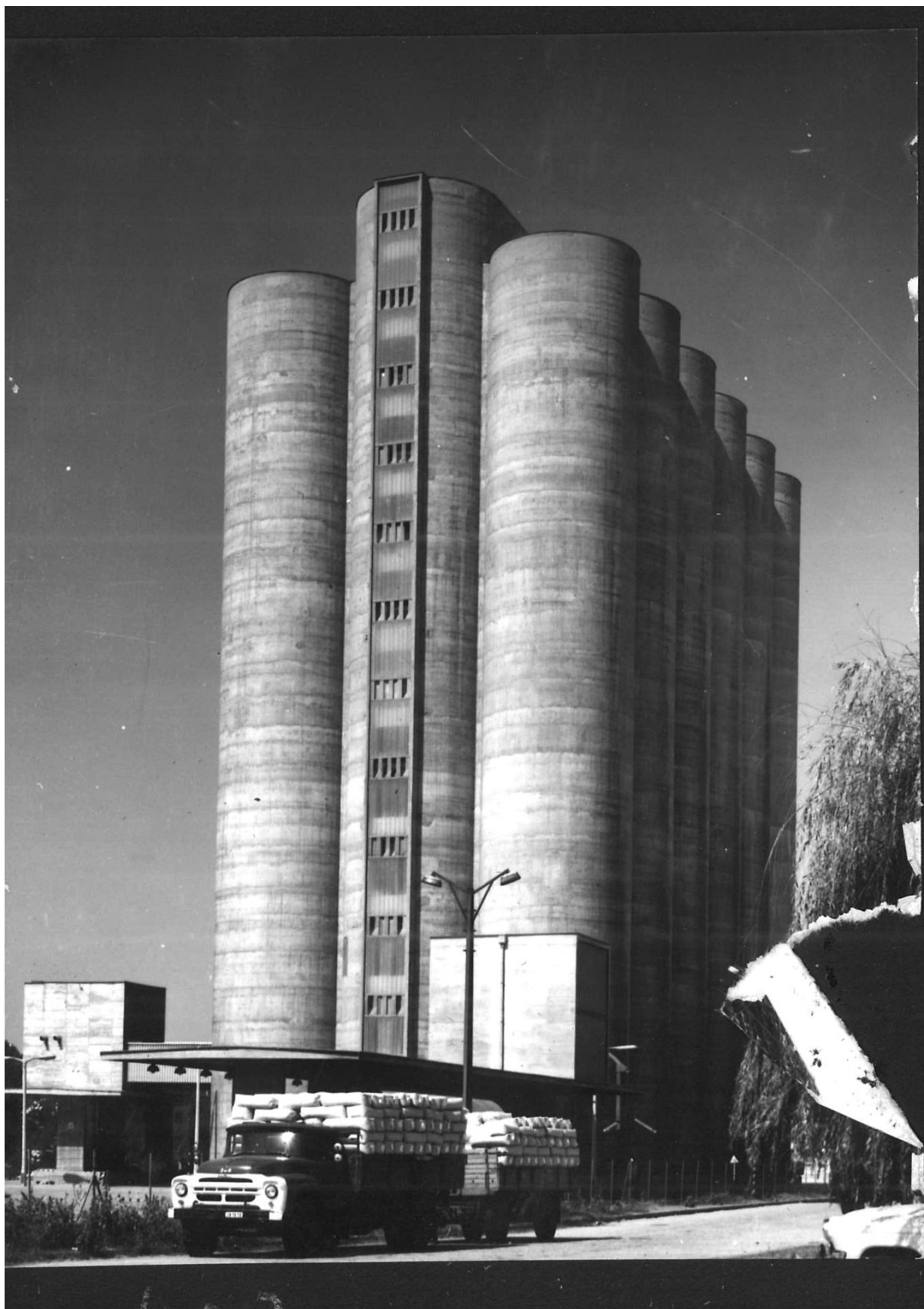
12. kép. Nagykáta siló 600 vagon, MIEA 11489

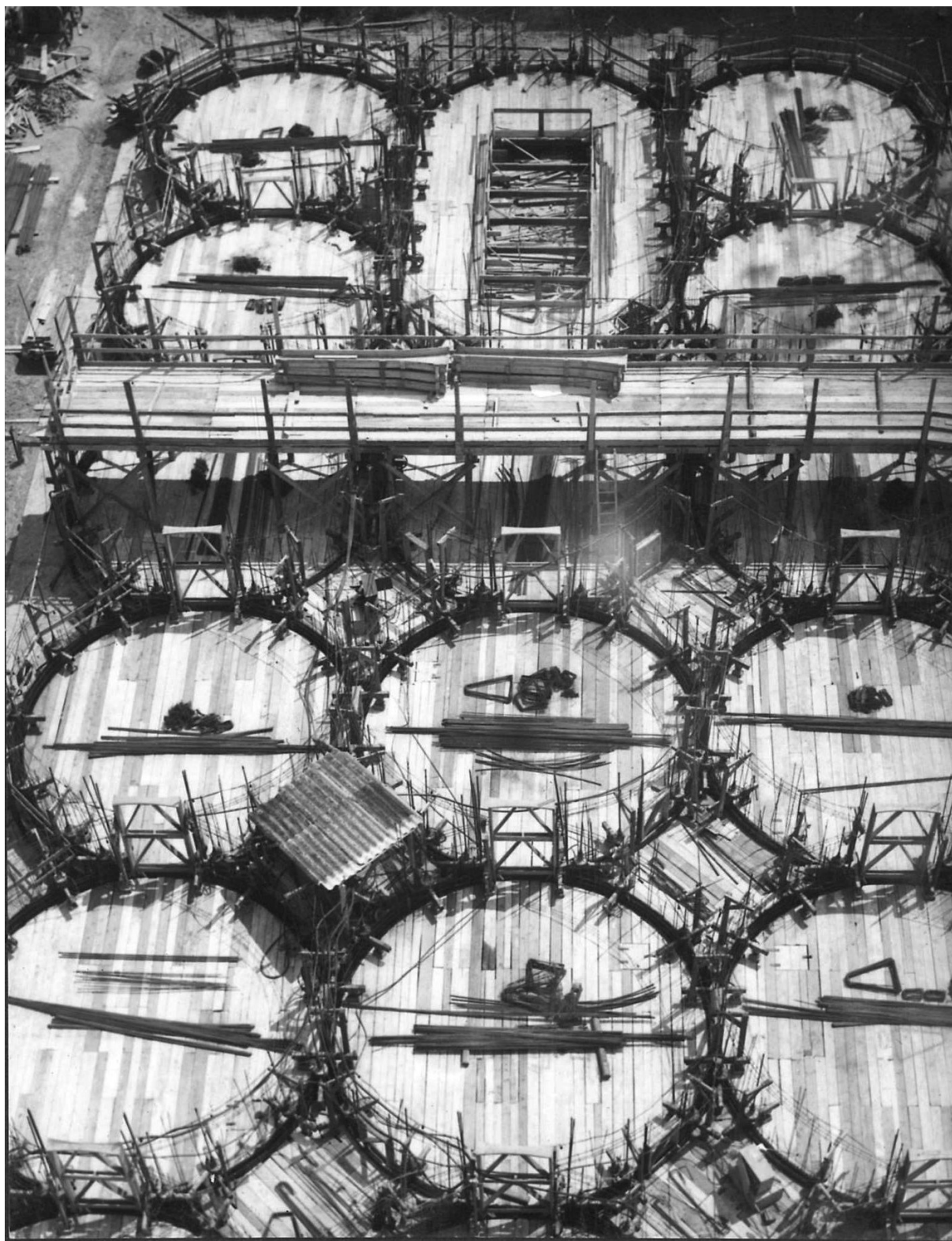
13. kép. Szombathely 600 vagon, Batizán József, Herkó Dezső. MIEA 10423,

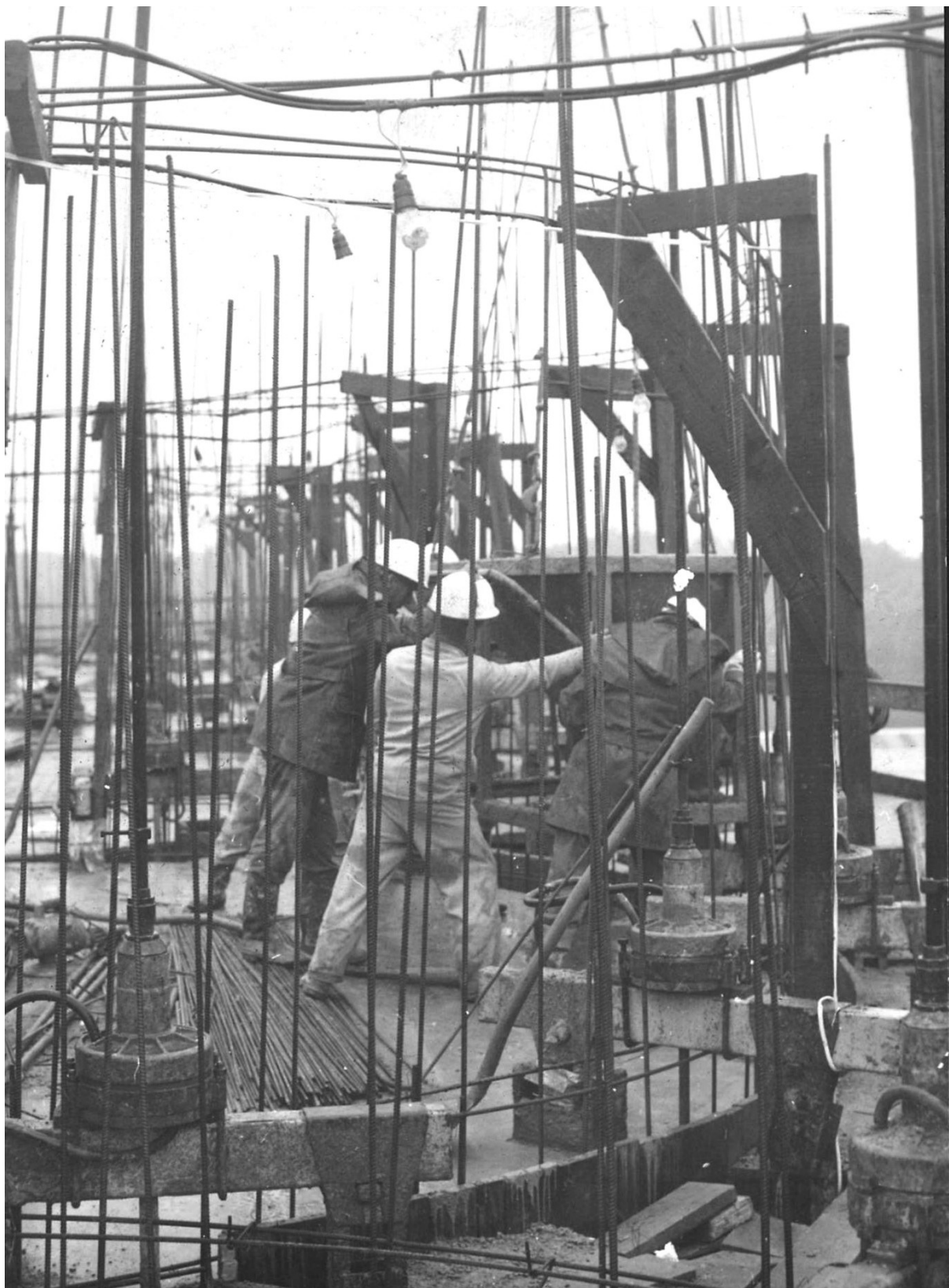
14. kép. Törökszentmiklós silók 2130+820 vagonosak. MIEA 13240, IÉSZ 27. 30.

15. kép. Cegléd 2000 vagonos siló, Batizán József, Herkó Dezső. MIEA 15407

16. kép. Cegléd 2000 vagonos siló építése, a csúszózsalus munkaszint felülnézete, Batizán József, Herkó Dezső. MIEA 11491

17. kép. A munkaszint közeli képe. A munkaszint a felfelé mozgó zsaluzatra van építve.

18. kép. Egy emelő közeli képe.

19. kép. A munka éjjel-nappal 7/24 munkarendben folyik. A mátészalkai siló építése.

20. kép. Mezőkovácsháza 2230 vagonos siló. Az friss betont az időjárás hatásaitól védeni kell.

21. kép. Sopronhorpács, Novák Endre. A padozatos tárolók korai változata, erős szocialista-realista hatások alatt. MIEA mező 2035-38

22. kép. Nyírbátor 200 vagonos padozatos tároló, Szabó Árpád, Szontágh Pál. 1955.
MIEA mező14_004

23. kép. Mezőkövesd tárház és magtisztító, Szabó Árpád. MIEA mező FF 21017_4

24. kép. Orosháza magtisztító. Emődy Attila, 1958. MIEA 3460

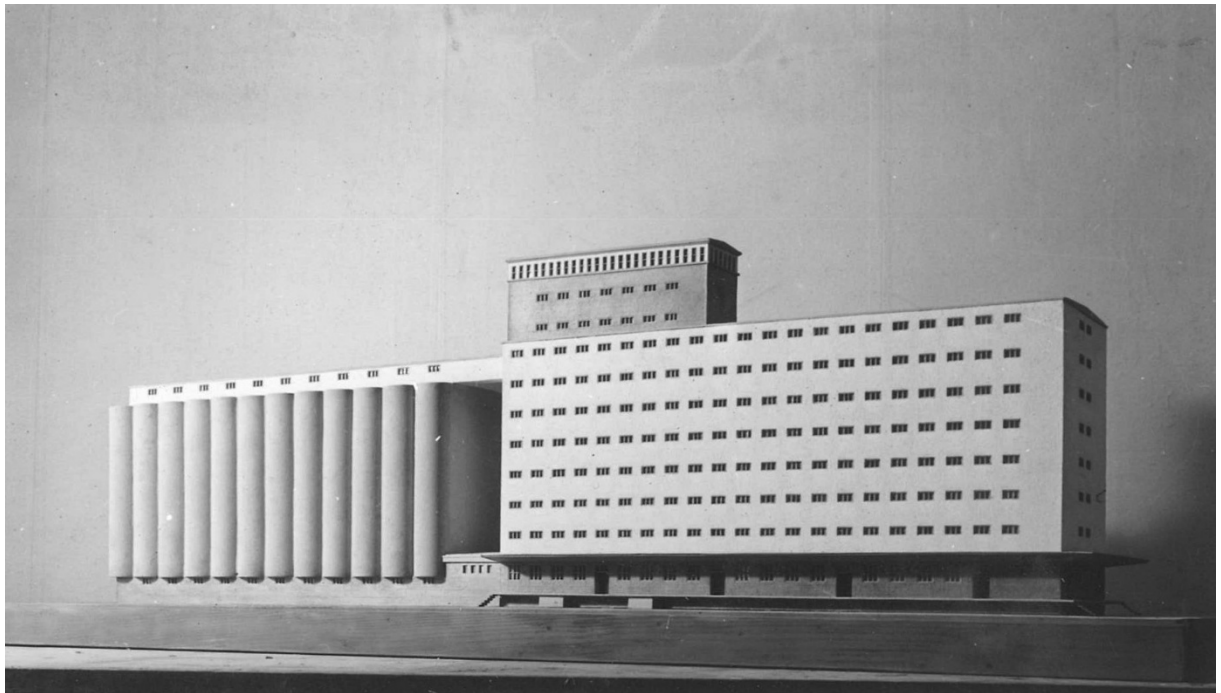
25. kép. Dombóvár magtisztító. MIEA 6547

26. kép. Kál-Kápolna magtisztító. Sebestyén István, Garamszegi Károly, 1966, MIEA 8216

27. kép. Szajol tárház. MIEA 5044

28. kép. Cegléd komplexum (siló, magtisztító, tárház) kis szoc-reál beütéssel. MIEA mező SN2035-128

29. kép. (Tisza-) Polgár hizlalda. Siló, keverő és csillegarázs. Makett, Szabó Árpád. MIEA mező ZE 2035-404

Az IPARTERV Archívum metszetei 13.

II. PR. eszközök 3.

Az IPARTERV jubileumi kiadványa

1974-ben az IPARTERV fennállásának 25 éves jubileumát ünnepli. Minden nagyobb évforduló lehetőséget nyújt összegzésre, visszatekintésre. Ez alkalommal az IPARTERV 160 oldalas vakos füzetet jelentetett meg „IPARTERV 1949-74” címmel.

A bevezetőt Takács Gyula, akkori igazgató jegyzi. Ebben röviden bemutatja a vállalatot, az előzményeket, a szocialista vállalat gyors fejlődését, műszaki eredményeit, ismerteti hazai és nemzetközi elismeréseit is. A bevezető adatokat is közöl: a 25 év alatt mintegy 11000 (tizenegyezer!) épületet terveztek, mely összesen mintegy 53 millió légrétegméternyi épített térfogatot jelent.

A füzetben ezt követően kicsit bővebben olvashatunk mindezekről. Majd a vállalat tevékenységi körének és szervezeti felépítésének diagramjai következnek. Néhány becsatolt oklevél igazolja a hazai és nemzetközi elismeréseket. Köztük az IPARTERV sokat emlegetett „trófeája” az UIA 1961-es „Auguste Perret díj” oklevelét. Ezt az elismerést az iparosított építés terén elért eredményeiért kapta az IPARTERV.

A füzet következő oldalain a vállalat tervezési munkáinak bemutatása következik. Az első bekezdésben szemelvény az export munkákról: tervezési munkák külföldre. (8 példa, Indiától NSZK-ig)

A továbbiakban 13 csoportba rendezve mutatja be a megvalósult épületeket és együtteseket. A tagolás iparágak és funkciócsoportok szerint történt. (bizonyára). Összesen 183 épület vagy épületegyüttes szerepel a füzetben, rögzítve az objektum nevét, építési helyét (többször), a tervezők nevét.

Tudva, hogy a válogatás szubjektív, a kiadvány terjedelme, lapszáma kötött, érdemes kicsit részletesebben belemerülni a válogatásba.

Persze ez a válogatás töredéke az IPARTERV által tervezett létesítményeknek, azonban a válogatás mindenképpen tükrözi a vállalat értékrendjét. Egyértelműen kirajzolódik a vállalati tevékenység széles spektruma, azaz a bányaiipartól az élelmiszeriparig, az erőművektől a lakóházakon át a TV stúdióig terjed a vállalati kompetencia.

Jól látható az országos lefedettség is. Azaz az ország települései, beleértve a főváros, megyeszékhelyek, ipari centrumok, de akár egyes falvak is szerepelnek a válogatásban.

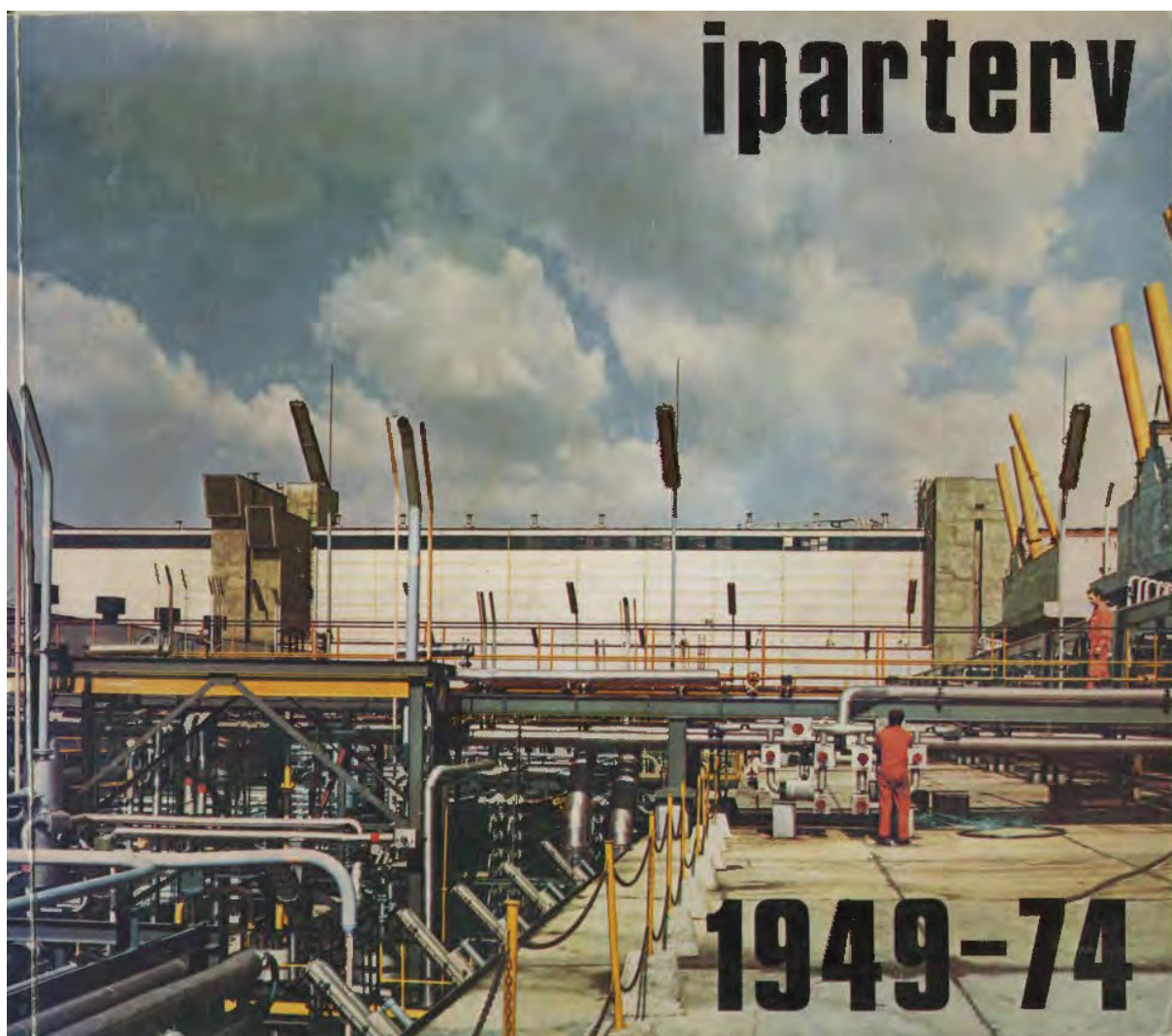
A hiányokról is essék szó. Az IPARTERV, mint vállalat 40 évig működött. Így az 1974 után tervezett létesítmények értelemszerűen kimaradtak. Sok hiányzik az 50-es években tervezett, akár szocialista-realista jeleket viselő épületekből (ebből csak egyes erőművek és a Dunai Vasmű igazgatósági épülete a kivétel).

Hiányoznak az épületek átadásának dátumai. Ez a hiány általános, a más helyeken (Magyar Építőművészet, Magyar Építőipar, Műszaki Tervezés, vagy akár a saját periodika: az Ipari Építészeti Szemle) publikált épületek esetében is ritka (sajnos).

Mindezek mellett a tartalom lenyűgöző. Túl az IPARTERV szerepén közösségi élményként tükrözi az országépítés, a modernizáció, a fejlődés heroizmusát is.

Melléklet: Az IPARTERV 1949-74 csak olvasásra. https://miea.hu/pdf/DOKS/IPT_49-74.pdf

Képek:

1. kép: A kiadvány címlapja, a TVK Tiszai Vegyi Kombinát, akkor Leninváros, ma Tiszaújváros, Polietiléngyár Polimerizáló Üzem részlete. Építész Bajnay László, Koncz Attila, Schulteisz Imre, Sámsondi Kis György.

AU LENDEMAIN D'UNE TRAGÉDIE QUI A SEMÉ LE MONDE DE RUINES ET DE DEUILS, LES ARCHITECTES DE TOUS PAYS ONT ESTIMÉ QU'IL ÉTAIT PLUS NÉCESSAIRE QUE JAMAIS DE S'UNIR, PAR DESSUS LES FRONTIÈRES POLITIQUES, POUR LE BÉNÉFICÉ DE LEUR PAYS ET DE LEUR HUMANITÉ. L'UNION INTERNATIONALE DES ARCHITECTES SE PROPOSE DE CONTRIBUER EN FACILITANT ET EN MULTIPLIANT LES LIBRES CONTACTS ENTRE LES ARCHITECTES, SANS DISTINCTION DE NATIONALITÉ, DE RACE, DE RELIGION, DE FORMATION PROFESSIONNELLE OU DE DOCTRINE ARCHITECTURALE, À CRÉER ENTRE EUX DES RELATIONS DE CAMARADERIE, DE COMPRÉHENSION ET D'ESTIME MUTUELLE, À LEUR PERMETTRE DE CONFRONTER LEURS IDÉES ET CONCEPTIONS, DE PROFITER DE LEURS EXPÉRIENCES, D'ÉTOURNER LEUR CONNAILLANCE, DE RICHIR DE LEURS MULTILLES D'ÉCHANGES.

UNION INTERNATIONALE DES ARCHITECTES

PRIX AUGUSTE PERRET 1961

ILS SERONT AINSI EN MESURE D'AMÉLIORER L'EFFICACITÉ DE LEUR TRAVAIL, D'AMÉLIORER LES CONDITIONS DE VIE DES HOMMES, PAR LA RECONSTRUCTION DES VILLES ET VILLAGES DÉVASTÉS, LA SUPPRESSION DES TAUDIS, L'ÉQUIPEMENT DES RÉGIONS LES MOINS DÉVELOPPÉES, L'ÉLEVATION DES STANDARDS D'HABITATION, EN APPORTANT LEUR CONCOURS À UNE MEILLEURE COMPRÉHENSION DES HOMMES ET DES PEUPLES, EN SEFFORÇANT DE SATISFAIRE TOUJOURS D'AVANTAGE LEURS ASPIRATIONS DE BIEN-ÊTRE MATÉRIEL ET SPIRITUEL; ILS SE PROPOSENT EN COLLABORATION AVEC LES AUTRES ORGANISATIONS INTERNATIONALES PROFESSIONNELLES ET CULTURELLES, DE CONTRIBUER AU PROGRÈS DE LA SOCIÉTÉ HUMAINE ET À L'AFFERMISSEMENT DE LA PAIX.

MENTION ACCORDÉE AU BUREAU D'ÉTUDES DES BATIMENTS INDUSTRIELS ET AGRICOLES DE HONORIE

IN THE WAKE OF TRAGEDY WHICH HAS SOLENNIZED AND MOURNING THROUGHOUT THE WORLD, THE ARCHITECTS OF ALL COUNTRIES HAVE DEEMED IT MORE NECESSARY THAN EVER TO UNTIL TO DO SO, AND BECAUSE OF THE NEED OF THE HUMANITY, THE UNION OF THEIR NATIONAL ORGANIZATIONS.

THE INTERNATIONAL ARCHITECTS, RESPECTIVE OF THEIR NATIONALITY, RACE, RELIGION, THEIR PROFESSIONAL TRAINING AND FORMATION AND THEIR ARCHITECTURAL DOCTRINES, HAS AS ITS PURPOSE AND INTENT THE CREATION AMONG THEM OF RELATIONS OF FRIENDSHIP, OF UNDERSTANDING AND MUTUAL ESTEEM TO ENABLE THEM TO EXCHANGE THEIR IDEAS AND CONCEPTS TO PROFIT BY THEIR MUTUAL EXPERIENCE, TO BROADEN THEIR KNOWLEDGE, TO ENRICH EACH OTHER BY THEIR MUTUAL DIFFERENCES THEY SHALL THEREBY BE IN A POSITION TO PARTAKE MORE EFFECTIVELY IN THE AMELIORATION OF MAN'S CONDITIONS OF LIFE, BY THE RECONSTRUCTION OF DEVASTATED CITIES AND VILLAGES, BY THE ELIMINATION OF SLUMS, BY THE EQUIPPING OF THE LEAST DEVELOPED REGIONS, THE RAISING OF HOUSING STANDARDS, DOING SO BY MAKING THEIR CONTRIBUTION TO A BETTER UNDERSTANDING OF MEN AND PEOPLES BY ATTEMPTING AND STRIVING TO SATISFY MORE AND MORE THEIR ASPIRATIONS FOR MATERIAL AND SPIRITUAL WELL-BEING; IN COLLABORATION WITH OTHER PROFESSIONAL AND CULTURAL INTERNATIONAL ORGANIZATIONS, THEY HAVE RESOLVED TO CONTRIBUTE TO THE PROGRESS OF HUMAN SOCIETY AND THE STRENGTHENING OF PEACE.

LE JURY : E. BEAUDOUIN, M. MAJOR, A. PERSITZ, J. RICHARDS, A. ROTH, P. YAGO, B. ZEVI

LE PRÉSIDENT

2. kép: Az UIA 1961-es „Auguste Perret díj” oklevele

Az IPARTERV Archívum metszetei 14.

VI. Kultúrházak, kultúrtermek

Kicsit kerülgetve* még a tisztán ipari építmények, épületek bemutatását, egy újabb, talán kevésbé ismert (és bizonyára már többségében már nem fellelhető) válogatást mutatok be.

Kultúrházak, kultúrtermek, melyeket az IPARTERV, vagy sok esetben még az egyik elődszervezet, a Mezőterv építészei terveztek és többnyire ipari létesítményekhez kapcsolódtak.

Bár a kultúrház fogalom alapvetően a szocialista korszak ideologikus termékének tűnik, nem hanyagolható el a korai szociális mozgalmak szerepe és tevékenysége sem. Akár az évszázados utópista előzményekig is elmehetünk, de közben látnunk kell a különféle munkás- vagy egyéb szervezetek (céhek, iparosegyletek stb.) kulturális tevékenységét és intézményeit is.

Archívumunkban az első példák még a Mezőterv időszakból származnak és a háború utáni modern építészet rövid időszakához tartoznak. De hamarosan beüt a szocreál, a funkcionális tartalom egyfajta pompával egészül ki. A díszítettség, sok esetben figurális társzművészeti alkotások használata a szebb jövő felé kívánta terelni a dolgozókat. Azonban ez a korszak sem túl hosszú, a nyomás Sztálin halálával (1953) véget is ér, megjelenik és erőre is kap a nemzetközi modern építészet fősodrához való igazodás. Ezzel együtt az IPARTERV-ben a kultúrház feladatok is ritkulnak, majd eltűnnek. Bizonyára más szakosodott tervezőintézményekhez kerülnek.

A korábbi cikkek megszerkesztéséhez, ahogy most is az alapvető forrás a Fotóarchívum volt, melyhez a fellelhető korabeli folyóirat publikációkat is igyekeztem használni. Ez a cikk a képeken kívül kevesebb adatot tartalmaz, mert sok esetben az építész és a belsőépítészeti tervező neve sem került elő sehonnan sem. Nem kizárt azonban, hogy a korabeli művészeti folyóiratok tartalmazzanak adalékokat. Bízatom az olvasókat, hogy ha ki tudja egészíteni, tegye meg.

A korábbi metszetek képekkel összeszerkesztett változatai a <https://miea.hu/kronologia.html> honlapon megtalálhatók.

* Kerülgetve: az IPARTERV 40 éves működése tízezernyi épületet, több száz ipari együttest eredményezett. Ennek a sokaságnak akárcsak a vázlatos bemutatását is, úgy gondolom, hogy csak megfelelő, érdeklődést kiváltó tematikákra tagolva lehet megkísérelni. Azaz azt gondolom, hogy a hagyományos iparági tagolás (könnyűipar, nehézipar stb.) itt nem lenne megfelelő.

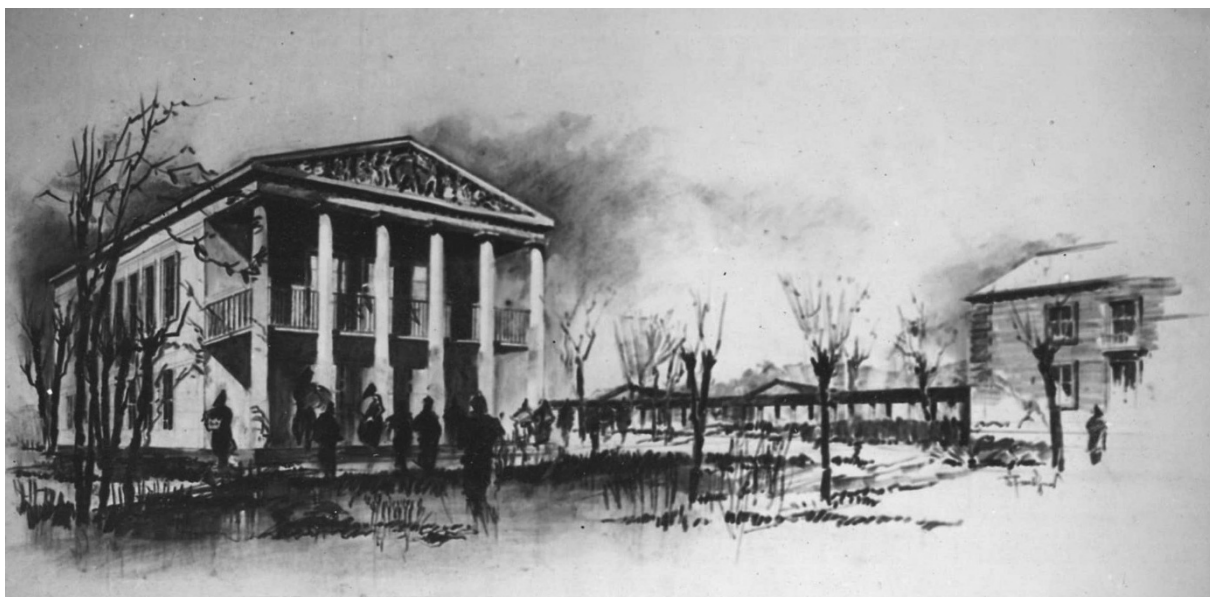
Képek:

1.kép. Bélapátfalva, Kultúrterem, még a szocreál előtti időkből. Külső. Építész Csaba László MIEA Mező 7-2-1

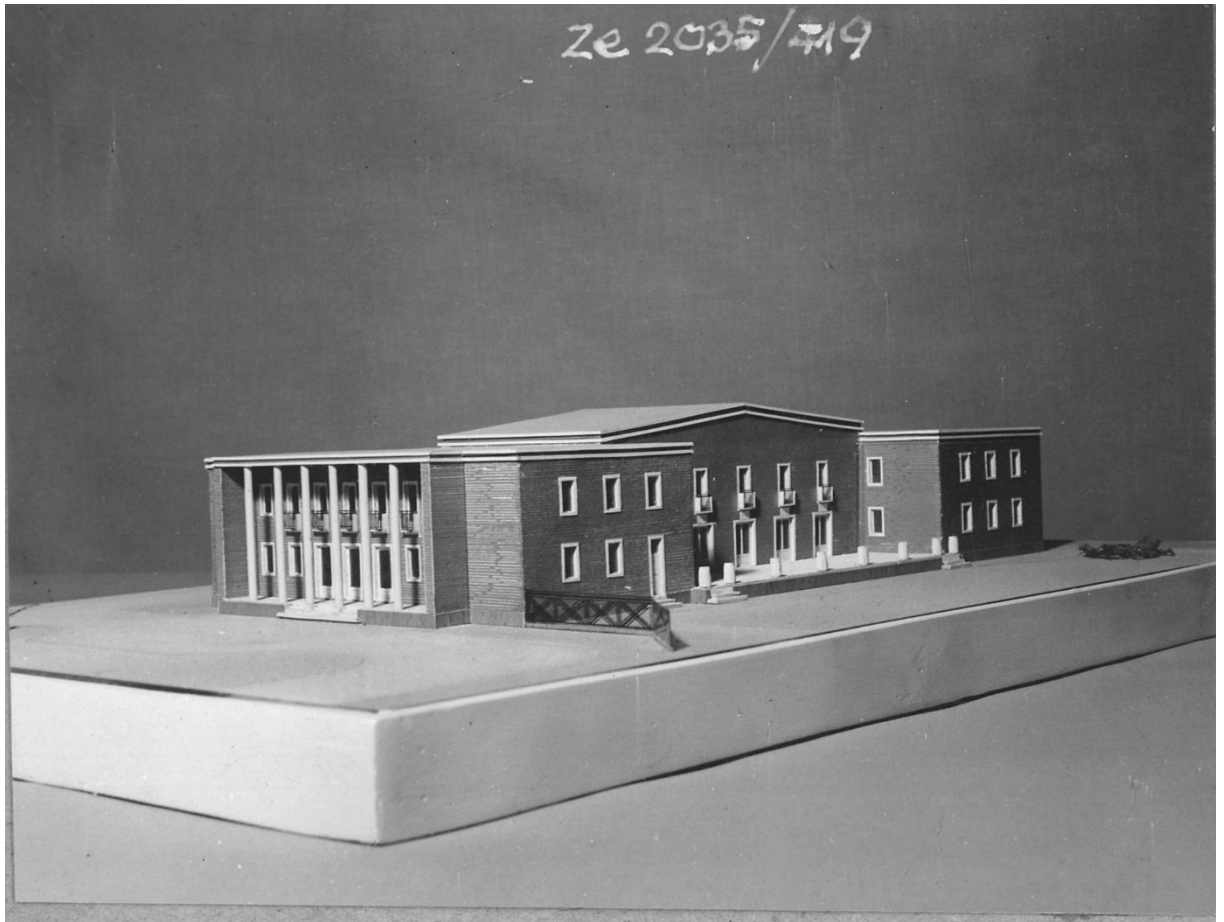
1.kép. Bélapátfalva, Kultúrterem, még a szocreál előtti időkből. belső. Építész Csaba László MIEA Mező 7-2-2

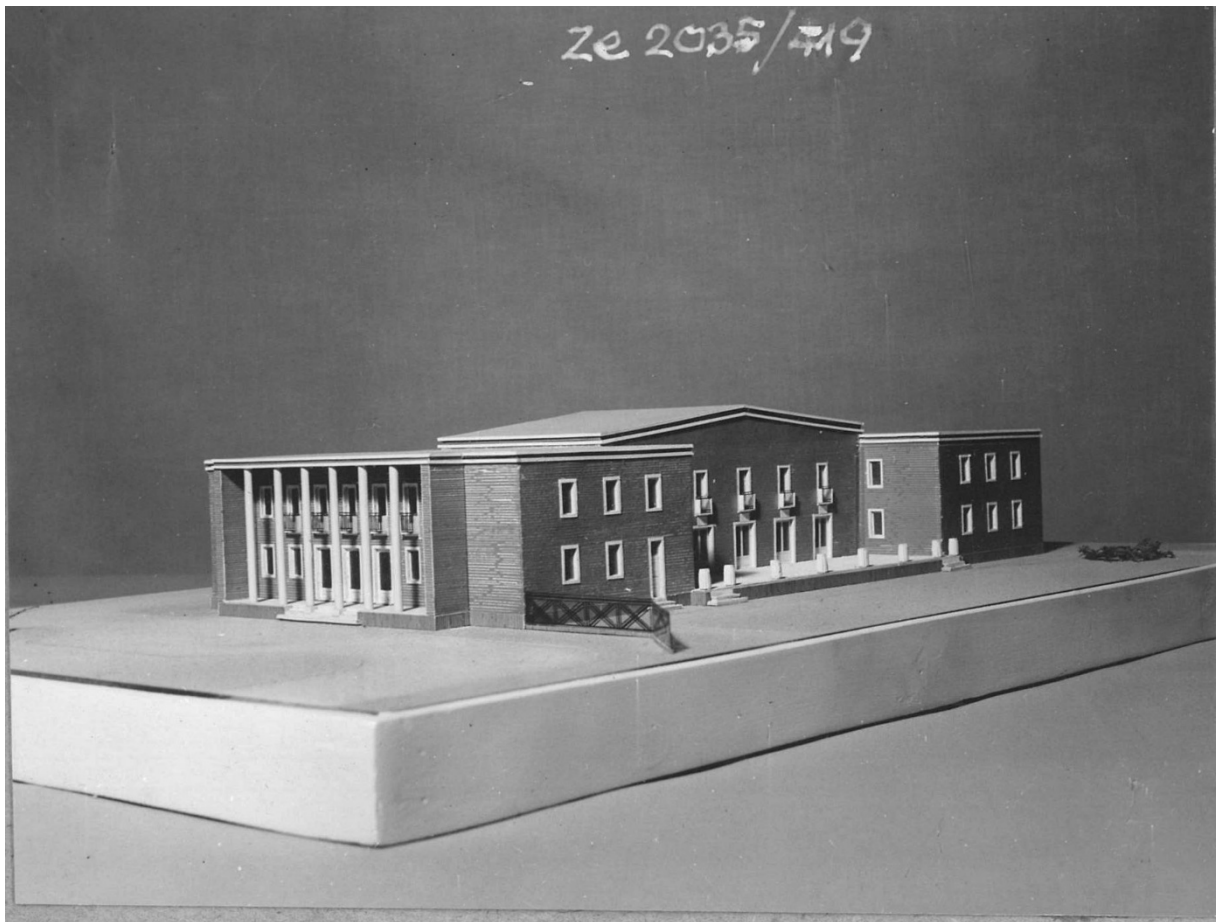
3.kép. Herceghalom, Kultúrház terve, építész: Rácz György, MIEA Mező 37-1

4.kép. Budapesti Erőmű? Kultúrház terve, makett, építész: Hajós Alfréd (bizony)
MIEA Mező 60-1

5.kép. Láng Gépgyár, Kultúrház terve, makettfotó, építész: Hajós Alfréd (bizony)
MIEA Mező 60

6.kép. Kultúrház, terv, makettfotó, építész: Rácz György MIEA Mező 64

7.kép. Ajkai Erőmű kultúrotthona, külső, építész Vörösmarty Kálmán MIEA 1296

8.kép. Ajkai Erőmű kultúrotthona, belső tér, építész Vörösmarty Kálmán MIEA 1293

9.kép. Lőrinci Fonó, Kultúrház terve, építész: Lauber László és Határ Győző, IÉSZ
 10. Típus-terv. A Múcsony községben álló változata műemlék. Arnóth Ádám adata.
 MIEA 1425

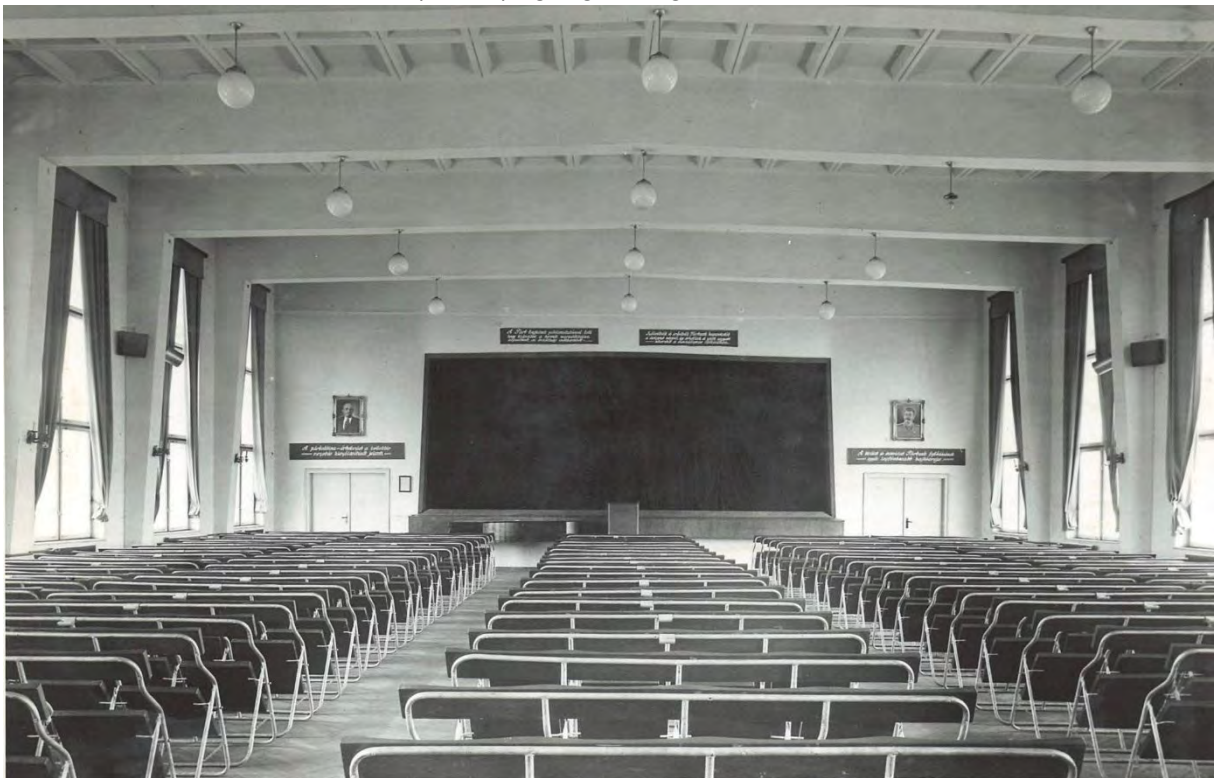
10.kép. Magnezit Művek Kultúrház, előcsarnok belső tere, MIEA 1946

11.kép. Magnezit Művek Kultúrház, (és étterem) belső tere MIEA 1948

12.kép. Gábor Áron Vasöntöde (OETL), igazgatósági épület, külső MIEA 1655

13.kép. Gábor Áron Vasöntöde (OETL), igazgatósági épület, belső MIEA 1652

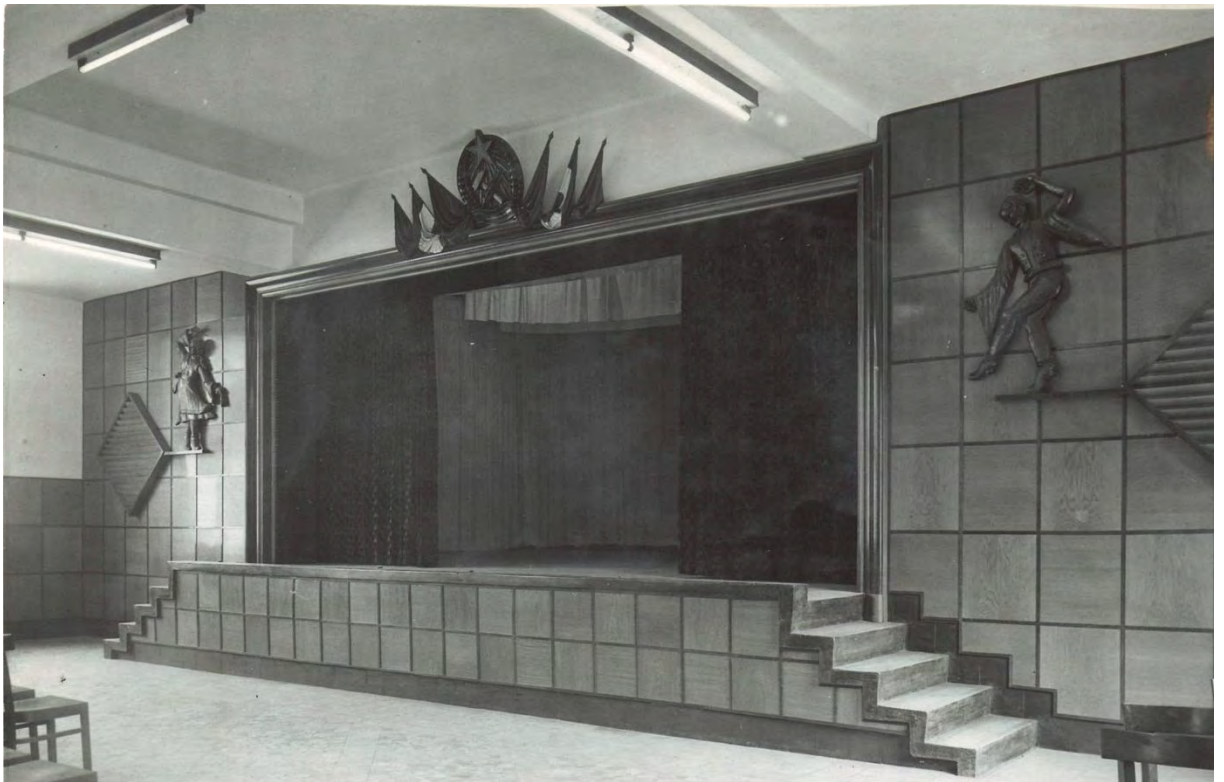
14.kép. Törökbálint (Mechanikai Művek?), Kultúrház, Külső MIEA 1659

15.kép. Törökbálint, (Mechanikai Művek?), Kultúrház, Előcsarnok részlete MIEA 1663

16.kép. Törökbálint, (Mechanikai Művek?), Kultúrház, Belső tér MIEA 1661

17.kép. Angyalföldi bútorgyár Kultúrterme, belső kép építész? érdemes megfigyelni a színpad két oldalán elhelyezkedő fa-figurákat. MIEA 1664

18.kép. Sztálin Vasmű, Dunaújváros, Főbejárat épület, építész: Lauber László és Szendrői Jenő

19.kép. Sztálin Vasmű, Dunaújváros, Főbejárat épület, építész: Lauber László és Szendrői Jenő, Kultúrterem tervező: Salamon István, IÉSZ 10. MIEA 1891

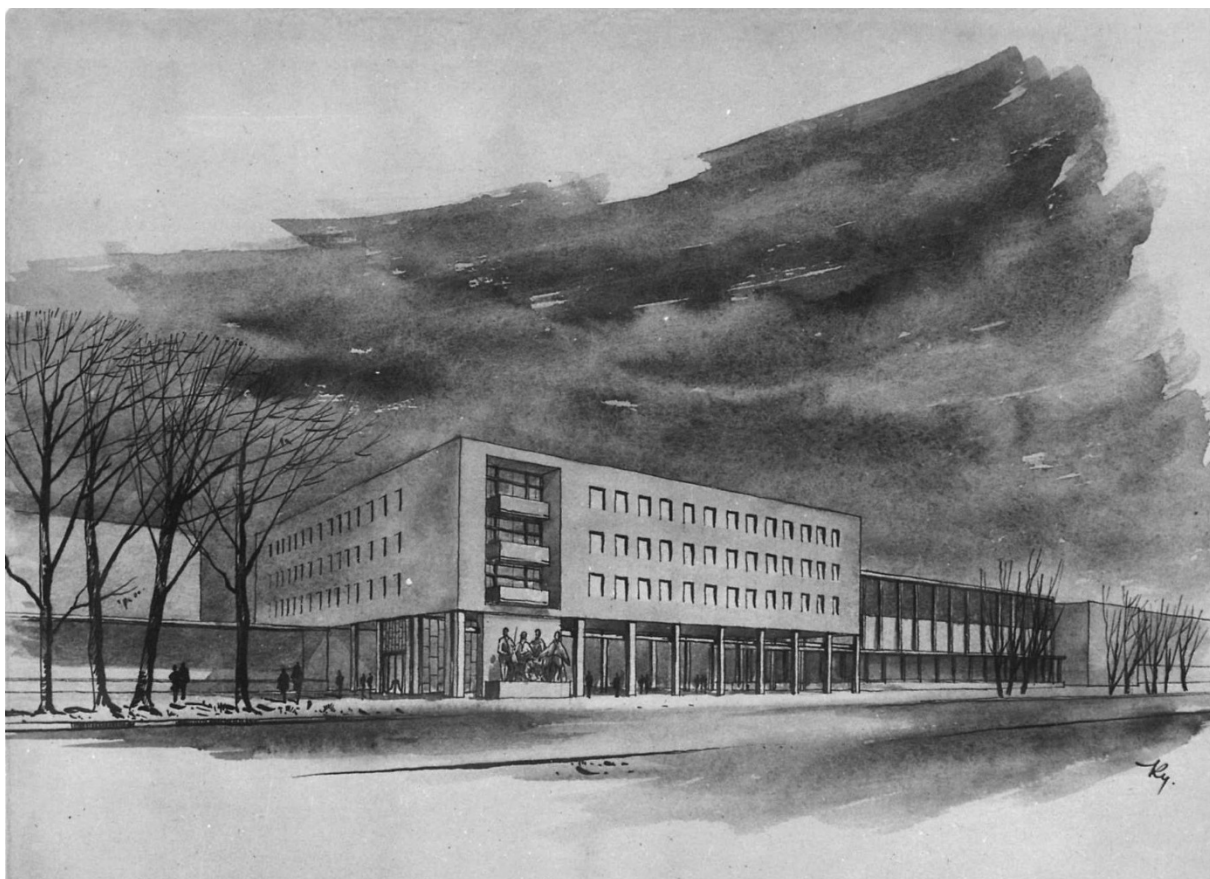
20.kép. Sztálin Vasmű, Dunaújváros, Főbejárat épület, építész: Lauber László és Szendrői Jenő, Kultúrterem részlete, tervező: Salamon István, IÉSZ 10. MIEA 1889

21.kép. Zalaegerszeg Aszfaltgyár bejárati épület MIEA 2412

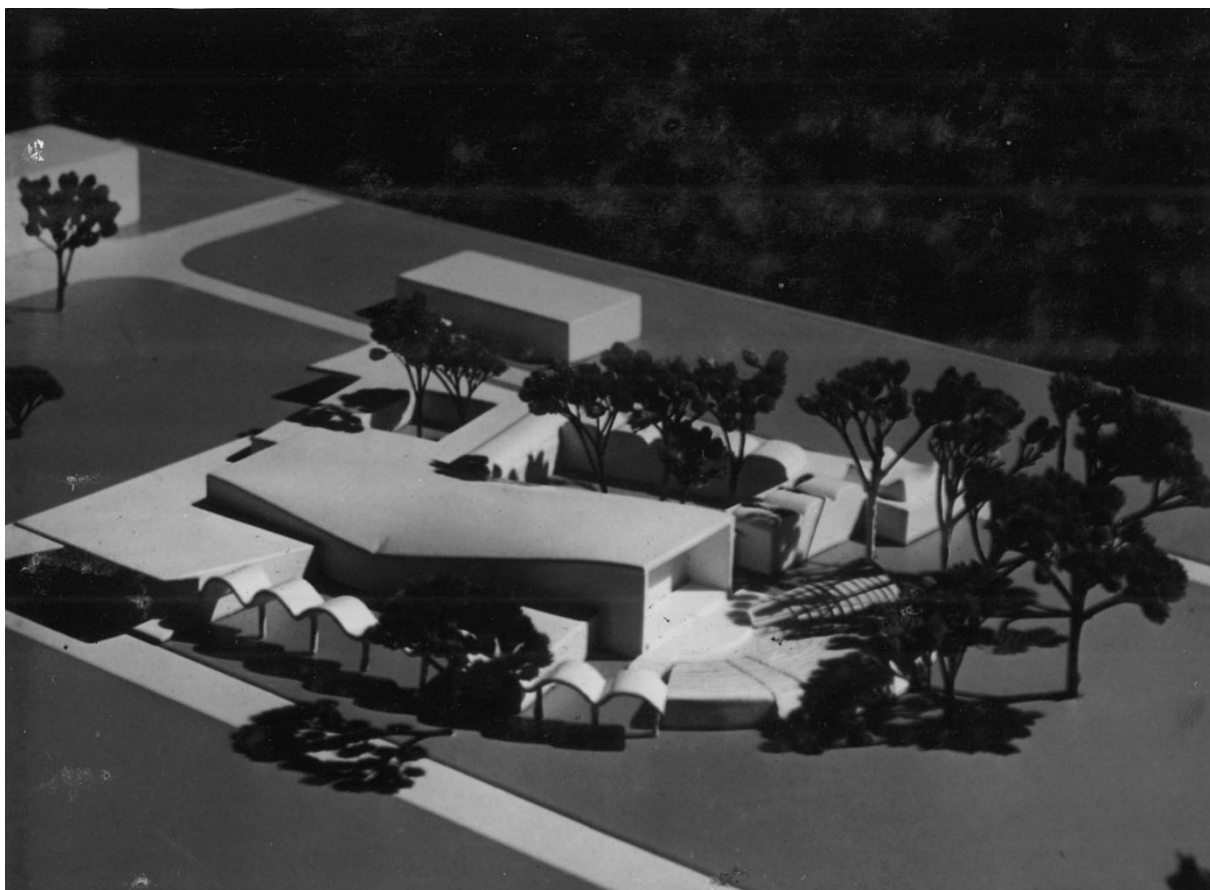
22.kép. Zalaegerszeg, Aszfaltgyár, kultúrterem és étkező belső MIEA 2413

23.kép. Lábatlan Kulturház terve MIEA 2520

24.kép. Nagylengyel, Kulturterem belső MIEA 2809

25.kép. Csepel Autógyár, Szigetszentmiklós, kultúrház terve, makett MIEA 3271

26.kép. Inotai Erőmű Kultúrház és étterem, külső, építész: Szabó István (bizony, IPARTERV 1954-1963) Műemlék! MIEA 3515

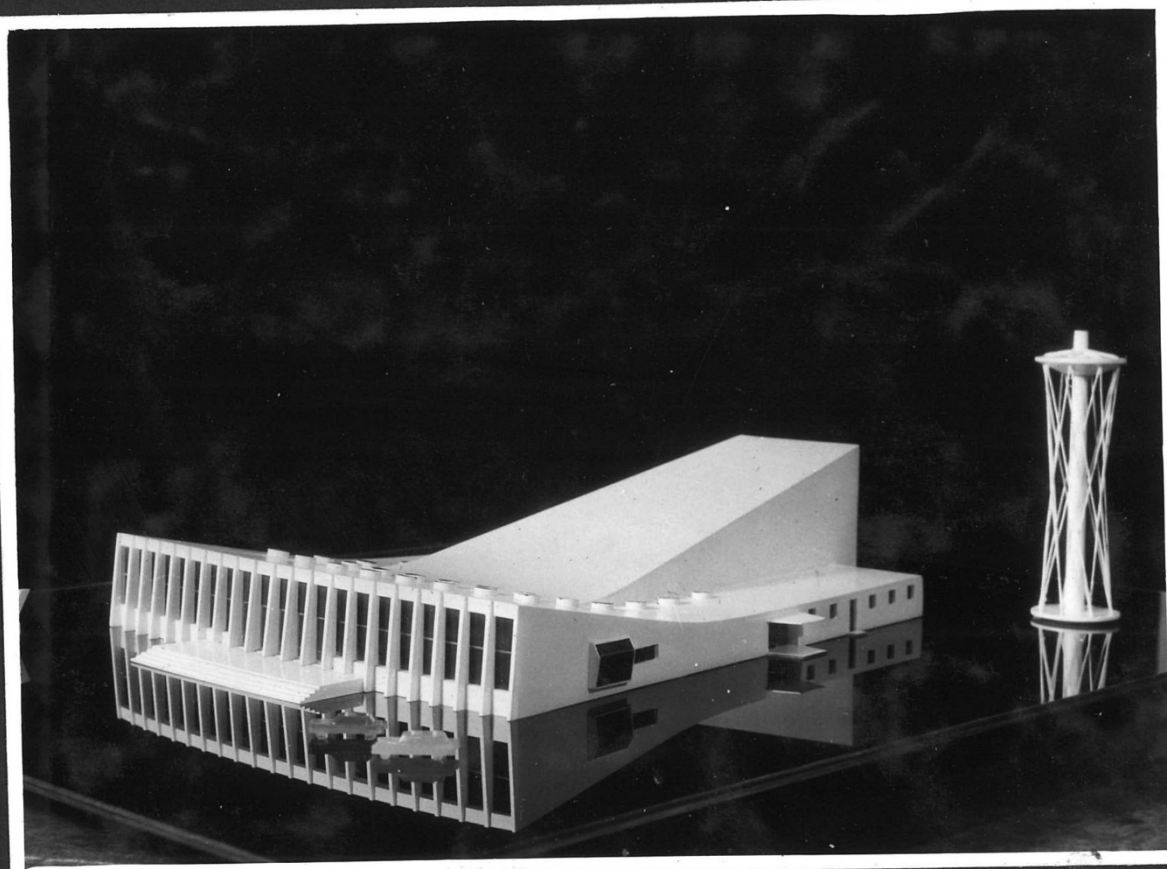
27.kép. Inotai Erőmű Kultúrház és étterem, előcsarnok, építész: Szabó István, Hincz Gyula Ünneplők c, mozaikja MIEA 3517

28.kép. Inotai Erőmű Kultúrház és étterem, étterem belső, építész: Szabó István, szemben Kovács Margit Körtánc című terrakotta domborműve MIEA 3520

29.kép. Inotai Erőmű Kultúrház és étterem, színházterem, építész: Szabó István
MIEA 3521

3955

30.kép. Ócsa, Kultúrház terv, makettfotó MIEA 3955

31.kép. Láng Gépgyár, Kultúrház, külső, építész: Tokár György (átépítve) MIEA
10714

Az IPARTERV Archívum metszetei 15.

I. Műszaki Innováció 6.

Monolit héjszerkezetek

A vasbeton térlefedő szerkezetek fejlesztésének egyik ága, területe a monolit vasbeton héjak építése.

Az IPARTERV statikusai útkereső munkájuk során -nem függetlenül az akkori nemzetközi trendektől-, logikusan a nagyon takarékos vasbeton héjszerkezetek is célkeresztbe kerültek

A héjszerkezet az a tartószerkezeti megoldás, ahol a héj-felület alakja miatt (mely egyszer görbült dongától, az összetettebb geometriájú formáig terjed) a keresztmetszetben többnyire csak nyomóerő keletkezik. A héjszerkezet így jelentős fesztávolságok áthidalására alkalmas, igen kis (akár néhány centiméter) vastagságok mellett. Az elv már a történeti építészetben is helyet kapott és működött. Elég csak az ókori boltívekre vagy kupolákra gondolni.

Nyilvánvaló, hogy a beton, mint „folyékony kő” különösen alkalmas héjszerkezetek készítésére, hiszen a zsaluzatra (mintaívre) plasztikus állapotában felhordva, könnyedén helyettesíti a munkaigényes köelemeket, vagy a téglaboltozatot.

Azonban a vékonyítás egy sereg megoldandó kérdést eredményezett: A vékony héj könnyedén behorpadt, a különféle egyenetlen terhek, szélnyomás, hőtágulás, vagy kivitelezési ütemezési anomáliák megoldást kívántak. Már az ókori építők is felismerték, hogy az összetett felületrészekből álló héjak, vagy a két irányban görbült felületek sokkal stabilabbak. Lásd: kupolák.

A vasbeton, azaz az acélbetéttel készített betonszerkezet kitágította a lehetőségeket. A beton viseli a nyomóerőhatásokat, az acélbetét a húzóerő felvételére alkalmas, sőt sűrítésével jól kezeli a geometriából, vagy más igényekből származó eltérő helyzeteket. (akár a nyomóerők terén is segíthet). Az acélbetétek elő- vagy utófeszítése további szerkezeti lehetőségeket eredményezett.

A héjak méretezési elvei és építéstechnológiája a 1920-as, 30-as évekre neves statikusok Eugène Freyssinet, Eduardo Torroja, Pier Luigi Nervi, Félix Candela, Franz Dischinger tevékenysége nyomán kialakult. Hatalmas szerkezetek épültek világszerte. A II. Világháború előtt Magyarországon is épült legalább két, nemzetközi szinten is jelentős (és ma is álló) szerkezet: Menyhárd István kelenföldi autóbuszgarázsa 1941, ahol a fesztávolság 82! m. És Obrist Vilmos Nagyvásártelep csarnokának lefedése 1933, ahol a téráthidaló karcsú, 42 méteres fesztávolságú gerendák felső öveit dongasorokkal támasztották meg, egyúttal a térelhatárolás kérdését is megoldva.

Az áttekintés után térjünk vissza az IPARTERV statikusainak tevékenységére. A nagyeleemes helyszíni előregyártás jelentős (és látványos) sikere mellett a megépítés gondjai is erősödtek. Különösen a növekvő és nagyon kötött organizációjú (be-) emelés folyamata vált kritikussá. Az egyik kiutat a kísérlet a térlefedő elemek egyes részeinek végleges pozíciójában való elkészítése jelentette. A vasbeton héj elkészítéséhez teljes felületű zsaluzat szükséges.

Az IPARTERV jelentős újítása az, hogy az ismétlődő héjak zsaluzatát (vagy annak elemeit) a csarnok (a hagyományos építési sorrendhez képest) előre elkészített darupályájára építették, majd a héj-mező elkészülte után ezen mozgatták a következő pozícióba.

Az elsőként ilyen módon megvalósult csarnok a székesfehérvári Könnyűfémű kéthajós csarnoka. A megoldás két ütemű. Először az áthidaló vezérívek (íves vonórudas gerendák) készülnek el, a darupályákra szerelt zsaluzattal, majd már ezekre is kapcsolódóan (kihasználva a gerendák gyámolítását) készül el a héjszerkezet. Szintén a darupályán mozgatott zsaluzaton. Az Y pilléreken álló dupla íves gerendák térköze lehetővé tette a héjak közötti szakaszon a csarnok bevilágítását biztosító üvegfelületek elhelyezését is.

A következő példa a csepeli Csőgyár csarnoka. Itt a megoldás nagyon hasonló, azzal az eltéréssel, hogy itt nyomott (domború) héjat készítettek. Emiatt az íves gerendákat összekötő, a héjak oldalnyomását is felvevő szerkezetre került a csarnok bevilágítását biztosító, a fedés síkjába kerülő felülvilágító.

A fejlődés további lépése újabb egyszerűsítés: a dupla íves gerendák helyett csak egy-egy épül (az Y pillérek is elmaradhatnak). A kupola alakú mezők az ívek közé feszülnek. A csepeli Egyedi gépgyár csarnokának bevilágítását a héjak perforációjára épített kerek üveg felülvilágítók biztosítják.

A sorozat negyedik példája a Ganz Diesel gépgyár szerelő csarnoka (Hungária körút-Kőbányai út sarok, most kínai piac! Itt a szellemes megoldás a következő: a pilléreken két egymás fölé kerülő íves gerenda áll. A héjmezők egyik szélé az alsó ívhez, a másik szélé a következő pillérhez tartozó felső ívhez csatlakozik, kétszer görbült felületet alkotva. A dupla ív között, függőleges felületű felülvilágító nyert elhelyezést.

A további példák a fent leírt evolúció egyes fázisaihoz csatlakoznak.

Az esztergomi „Sportszergyár” azaz a Pestvidéki Gépgyár (azaz a Dunai Repülőgépgyár utódszervezete), ahol a legendás vitorlázórepülőgépek készültek (pl. a Rubik féle Góbé). Itt az íves gerendákra függesztett síkfödém részek és a rájuk épített egyszer görbült dongák váltakoznak.

A miskolci Betonelemgyár Zsolcai Üzeménél egyenes gerendák közé egyszer görbült dongahéjak sorolódnak. A szükséges bevilágítás a dongahéjak lyukasztása biztosítja.

A budapesti Kismotor és Gépgyár szerelőcsarnokának lefedésénél a csepeli Csőgyári csarnok megoldása négyzethálós pillérkiosztású csarnok lefedése során kerül adaptálásra. Így széles pillérfejen álló dupla-dupla gerendák közötti mezőben gömbkupola-héjak készültek, a gerendák vonalában pedig függőleges bevilágító ablakok. Az elrendezés igen látványos belső teret eredményez.

Ismételten ajánlom Haba Péter, magyar Ipari Építészet 1945-1970 című tartalmas könyvét. Képek A (Modern) (Ipari) Építészet Iparterv Fotóarchívumából.

Képaláírások:

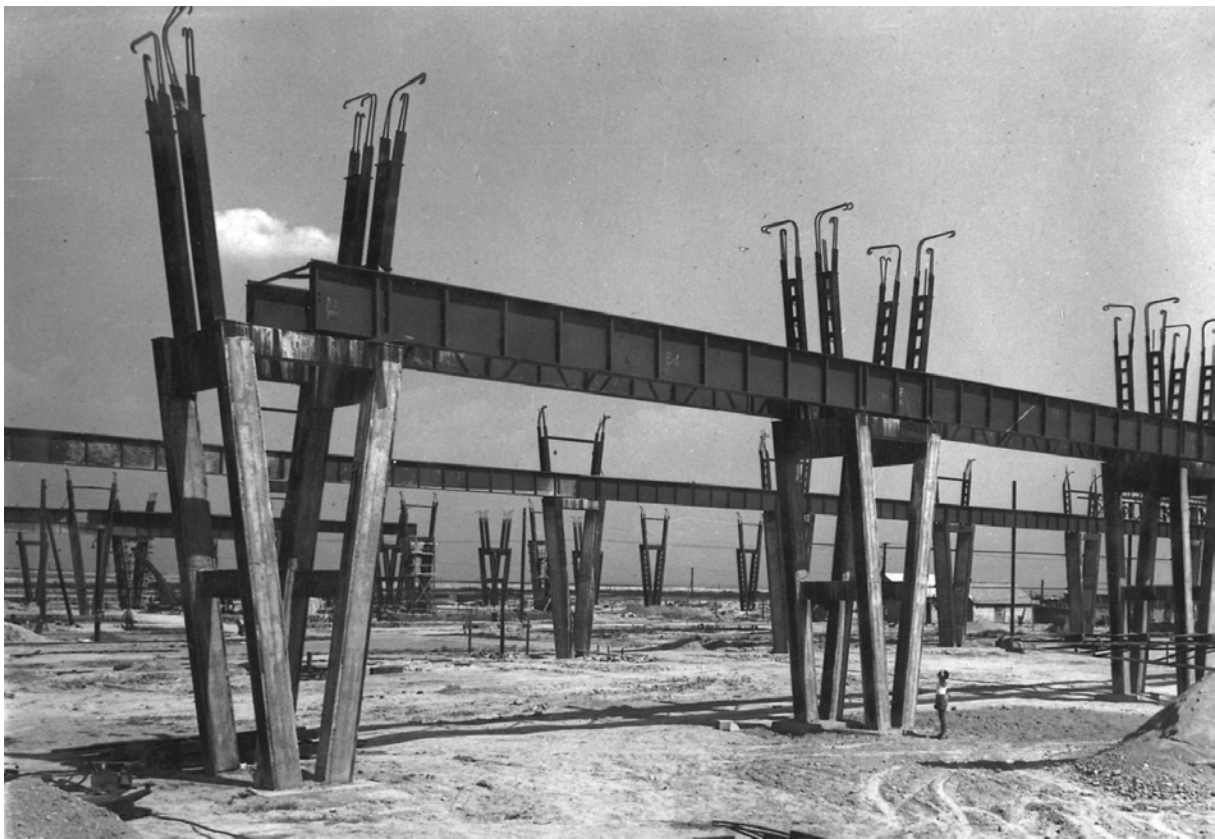
1. kép. Az úttörők munkái ismertek. Kevésbé ismert, de a magyar mérnökség által példának tekintett Franz Dischinger lipcsei nagyvásárcsarnoka. 75méter fesztávolságú, szegmensekből álló kupola. 1930. Forrás: Internet

2. kép. Budapest, XI. Hamzsabégyi úti autóbuszgarázs. 82 m fesztávolság. Menyhárt István 1941. (építész: Padányi Gulyás Jenő). MIEA 7778

3. kép. Budapest IX. Nagyvásártelep. 42 m fesztáv. Obrist Vilmos 1933. (építész: Münich Aladár). Forrás: FSZKT Budapest Gyűjtemény

4. kép. Székesfehérvár, Könnyűfémű Alumínium öntöde és présű építése. Menyhárd István, építéstechnológia: Semsey Lajos, (építész: Farkas Ipoly) 1958-1960. 1 Y pillérek és darupálya építése. MIEA 3857

5. kép. Székesfehérvár, Könnyűfémmű Alumínium öntöde és présmű építése. Az íves tartók (és az alsó övökre épített síklemez építése a darupályára épített zsaluzaton. MIEA 3851

6. kép. Székesfehérvár, Könnyűfémmű Alumínium öntöde és présmű építése. A félkész lefedés. Az íves tartók felső öve között épül majd a befüggesztett héj. MIEA 3864

7. kép. Székesfehérvár, Könnyűfémmű Alumínium öntöde és présmű építése. Az íves tartók közé épülnek a héjak. Az utolsó mezőnél látható, hogy az elkészült íves tartókra már csak viszonylag könnyű zsaluzatot kellett építeni. MIEA 3866

8. kép. Székesfehérvár, Könnyűfémmű Alumínium öntöde és présmű építése. Az elkészült lefedés felülnézete. MIEA 4143

9. kép. Székesfehérvár, Könnyűfémű Alumínium öntöde és présmű építése. Az elkészült üzemi csarnok. MIEA 5084

10. kép. Csepel, Csepel Vas- és Fémművek, Csőgyár üzemi csarnok építése. Menyhárd István, Semsey Lajos, Reisch Róbert 1961. Hasonlóan a székesfehérvári előzményhez, itt is (az Y pillérekre állított) darupálya készül először, majd az erre szerelt mozgó zsaluzaton épülnek meg az kiváltó ív-párok.

11. kép. Csepel, Csepel Vas- és Fémművek, Csőgyár üzemi csarnok építése. Az elkészült íves tartók közé feszül az elliptikus gyűrűfelület-szelet alakú domború héj. Jól látható, hogy itt is az íves tartókra a héj építéséhez már csak könnyű zsaluzatra volt szükség. MIEA 5090

12. kép. Csepel, Csepel Vas- és Fémművek, Csőgyár üzemi csarnok építése. Külső nézet a részben elkészült fedéssel. A dupla íves tartók felső ívére készítik el a tetősíkban fekvő felülvilágító sávot. MIEA 5433

13. kép. Csepel, Csepel Vas- és Fémművek, Csőgyár üzemi csarnok építése. Az elkészült csarnok belső képe. MIEA 6018

14. kép. Csepel, Csepel Vas- és Fémművek, Csőgyár üzemi csarnok építése. Az elkészült csarnok (részletének) külső képe. MIEA 6028

15. kép. Csepel, Csepel Vas- és Fémművek, Szerszámgépgyár építése. Reisch Róbert (építész: Pál Balázs) 1967. Jól látható, hogy a korábban megépült megoldásokhoz képest mennyivel egyszerűbb a szerkezet. Az Y pillérek és a dupla íves gerendák helyett szimpla négyzetes keresztmetszetű pillérek, szimpla vonóvasas ív a kiinduló szerkezet. MIEA 8821

16. Csepel, Csepel Vas- és Fémművek, Szerszámgépgyár építése. Az ívek közé feszülő héjak építése. Az összefüggővé váló (hullámos) felületet lyukasztása biztosítja a csarnok bevilágítását. MIEA 8829

17. Csepel, Csepel Vas- és Fémművek, Szerszámgépgyár építése. Belső kép a technológiai szerelés megkezdése előtt. (a Csőgyárhoz képest finomabb munka feltétlenül igényli az egyenletes és erős mesterséges világítás kiépítését). MIEA 8834

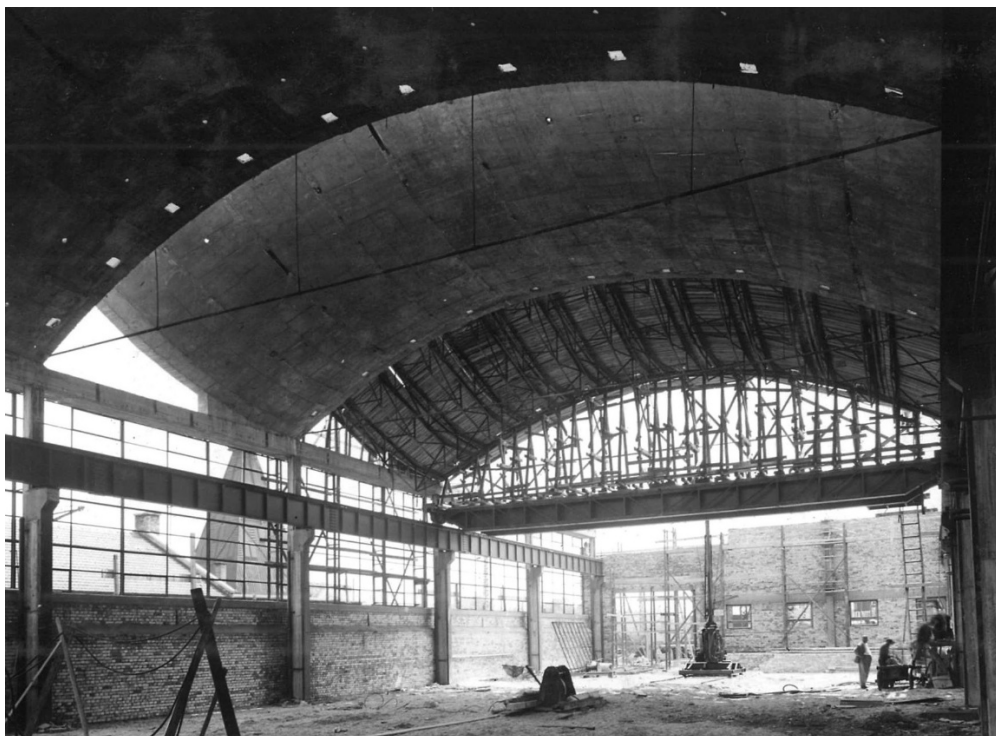
18. Csepel, Csepel Vas- és Fémművek, Szerszámgépgyár építése. A kész szerkezet. MIEA 8836

19. Csepel, Csepel Vas- és Fémművek, Szerszámgépgyár építése. Az kész épület homlokzatának és tetejének részlete. MIEA 11582

20. kép. Csepel, Csepel Vas- és Fémművek, Szerszámgépgyár építése. A kész épület. MIEA 11584

21. kép. Budapest, Ganz-MÁVA, Mozdony és Gépgyár Diesel Hajtóműgyár építése. Horváth Csongor, (Menyhárd István támogatásával) (építész: Virág Pál) 1963. A héjak építése. Itt a két egymás feletti (egyszerű pillérre támaszkodó) íves gerendához csatlakozik a fordított nyeregfelületet képező héj. Itt az egyes mezők építése nem válik két ütemre, azaz a

gerendák = peremgerendák a héjakkal egy ütemben készültek. A komplett zsaluzat halad mezőről mezőre. MIEA 5725

22. kép. Budapest, Ganz-MÁVA, Mozdony és Gépgyár Diesel Hajtóműgyár építése. Az egymás feletti peremgerendák között függőleges felületet képezve feszül a shed-rendszerű bevilágító. MIEA 5724

23. kép. Budapest, Ganz-MÁVA, Mozdony és Gépgyár Diesel Hajtóműgyár építése. A csarnok külső képe. (részlet). MIEA 5727

24. kép. Esztergom. Sportszergyár. (PG esztergomi részlege). Gnädig Miklós, építész: Sillye Zoltán, 1960-as évek eleje. Itt az előzőkénél egyszerűbb módon jött létre hasonló belső tér. A pillérmezők váltakozva síklemez és donga lefedésűek. A váltakozás lehetővé teszi a függőleges síkú felülvilágítók megépítését. MIEA 6719

25. kép. Esztergom. Sportszergyár. A tető részletének külső képe. MIEA 6714

26. kép. Miskolc, Zsolca. Épületelemgyár. Nagy József, Vellay József, Blázi János 1963. Szintén egy egyszerűbb változat. Egyenes gerendák közé feszített dongasorok. A bevilágítás lyukasztott mezők biztosítják. Hosszirányú nézet. MIEA 6930

27. kép. Miskolc, Zsolca. Épületelemgyár. A háromhajós csarnok keresztirányú belső nézete.
MIEA 5762

28. kép. Miskolc, Zsolca. Épületelemgyár. Homlokzati részlet építés közben. MIEA 5771

29. kép. Budapest XI. Kismotor- és Gépgyár csarnoka. 1960-krül. A négyzetes kiosztású hálózaton álló, széles fejű pilléreken dupla-dupla tartók. Az alsó övhöz sík mezők csatlakoznak, a felső övek gömbszelet boltozatok indító ívei. Az elrendezés kiváló bevilágítási körülményeket teremt. MIEA 5384

30. kép. Budapest XI. Kismotor- és Gépgyár csarnoka. Átlós irányú belső mézet. MIEA 5382

31. kép. Budapest XI. Kismotor- és Gépgyár csarnoka. A tető külső képe. Részlet. MIEA 5381

Az IPARTERV Archívum metszetei 16.

VII. Sportlétesítmények+1

Az előző részben az IPARTERV által tervezett monolit vasbeton héjszerkezetű épületeket (csarnokokat) mutattam be. Van egy különleges héjszerkezetű épület, a Vasas teniszcsarnok, Menyhárd István (statikus) és Szendrői Jenő (építész) terve, melynek fedése azonban nem vasbetonból, hanem alumínium hullámlemezről készült. Maga az építési technológia is különlegesen szellemes, Semsey Lajos terve. Ezt az épületet nem szerettem volna a vasbeton héjszerkezetek között bemutatni. Így külön fejezetbe került.

Ennek kapcsán nyílik alkalom az IPARTERV-ben készült további különleges szerkezeti megoldású sportlétesítmények bemutatására is.

A Vasas teniszcsarnok a legkorábbi (1957). Az időben következő, a már Gulyás Zoltán munkásságánál is bemutatott Budapesti Sportcsarnok, (Gulyás Z.-Rimanóczy J.) mely szintén rendelkezik különleges tartószerkezeti megoldással. Itt a három ponton támaszkodó 112,80 m támaszköz távolságú gömbcikkely geometriájú fedést kétrétegű acél rácsszerkezettel oldották meg. Statikus Kollár Lajos volt. MÉ 1966/6, Műszaki Tervezés 1967/5. (Kollár Lajos cikke a szerkezet kialakításáról)

Sőt, talán idevehetjük a korábbi BNV többcélú csarnokának szintén bemutatott tervét, ahol a tervezési program szerint egy jégkorong pályát kellett elhelyezni. Szintén Gulyás és Rimanóczy Jenő terve. Itt a statikus Nagy József. A 100 méter oldalú négyzetes alaprajzú teret két 100 méteres, pilonokra támaszkodó vasbeton szekrénytartóval hidalták át, melyen keresztirányban lapos párna keresztmetszetet képező szekunder acéltartók sorakoznak. A térlezárást e tartókra szerelt panelek biztosították. MÉ 1963/5
Ezek a fantasztikus tervek sajnos nem valósultak meg.

A negyedik példa, mely azonban a jóval később (1978) megépült, szintén különleges térlefedéssel rendelkező székesfehérvári ALBA sportcsarnok, ahol a tervezők, Molnár Péter építész és Ivits Iván statikus, a szükséges áthidalást acél pilonokra függesztett acélsodrony kötél szerkezettel oldották meg. *

+1 Ennek a megoldásnak „ipari” változata a miskolci December 4. Drótművek épülete. Itt a feladat még annyi volt bonyolultabb, hogy a meglévő elavult, szinte rom épületbe telepített technológiát nem lehetett leállítani. Így az új csarnok e fölé épült meg, majd alóla bontották ki az eredeti épületet. A tervezők szintén Molnár Péter építész és Ivits Iván statikus voltak.

A 70-es, 80-as évek sportcsarnok és uszoda építészetének jellegzetes szerkezete a ragasztott fa tartó. A páraállónak mondott, sötétbarnára xyladekorozott, általában háromcsuklós keretként működő szerkezet az IPARTERV által tervezett létesítményekben is megjelent.

Az akkori ragasztott fa szerkezeteket Agárdon, az AGROBER telephelyén készítették.

Részletesebben a ragasztott fa tartószerkezetű sportlétesítmények közül néhány különlegesebb megoldást mutatok be:

Függesztett szerkezetű a Spartacus Kőér utcai uszodája is, ahol Sylvester Ádám építész és Steinhausz Tibor statikus tervezők a sportlétesítmény iroda szociális blokkjának többemeletes tömegére függesztették fel a medencetér lefedését biztosító, rúdláncként működő ragasztott fa főtartó elemeket. MÉ 1984/1

A margitszigeti Úttörő Stadion lelátójának lefedésének főtartói szintén ragasztott fa ívek. Az elrendezés szokatlan: mivel a lefedő szerkezet letámasztására (azaz a hagyományos konzolos elvű megoldásra) a lelátó mögött nem volt hely, így megoldásként a lelátó 4 pontjára vasbeton-acél szerkezetű áttört pilonok kerültek és a háromcsuklós ívek ezek közé vannak építve. A fesztávolság növelése érdekében az ívek a pilonok árbócszerű tetejéhez vonórudakkal vannak visszakötve. Sylvester Ádám és Pazár Béla építészek, Steinhausz Tibor és Gallyas László statikusok munkája MÉ 1987/6

Az IPARTERV (mint állami vállalat) egyik utolsó munkája az ELMŰ angyalföldi sportcsarnoka. Janáky István építész és Steinhausz Tibor statikus munkája. Itt a nagyfesztávú térlefedést acélsodronyokkal aláfeszített páros ragasztott fa tartókkal oldották meg. MÉ 1990/3-4

Néhány kisebb fesztávolságú, hagyományos háromcsuklós ragasztott faszerkezetű sportcsarnok, uszoda épült később: Spartacus teniszcsarnok (építész: Sylvester Ádám, statikus: Steinhausz Tibor), BVSC teniszcsarnok (építész: Koris János), MALÉV Uszoda (építész: Benczúr László), a statikus ezeknél is bizonyára (nincs adat egyelőre) Steinhausz Tibor.

Talán ezek közül a legnagyobb fesztávolságú a Kondorosi úti uszoda, aminek terve koprodukcióban készült: az építészeti tervezést Szabó Ferenc Miklós, az AGROBER tervezője végezte, a statikus szintén Steinhausz Tibor volt.

Szintén szerepelt már (a balatoni építészet fejezetben) a balatonfüzfői uszoda, Patonai Dénes építész és Nagy Bence statikus munkája. Itt a két medencét tartalmazó uszodatér lefedését nagyfesztávolságú, helyszínen előregyártott vasbeton szekrénytartókra sorolt, feszített TT panelekkel oldották meg. Ez az elrendezés hasonlít a korábban említett BNV nagycsarnokhoz. Ami nem nagy csoda, hiszen Nagy Bence kiváló statikus a kiváló Nagy József statikus mellett kezdte a pályáját. MÉ 1982/6

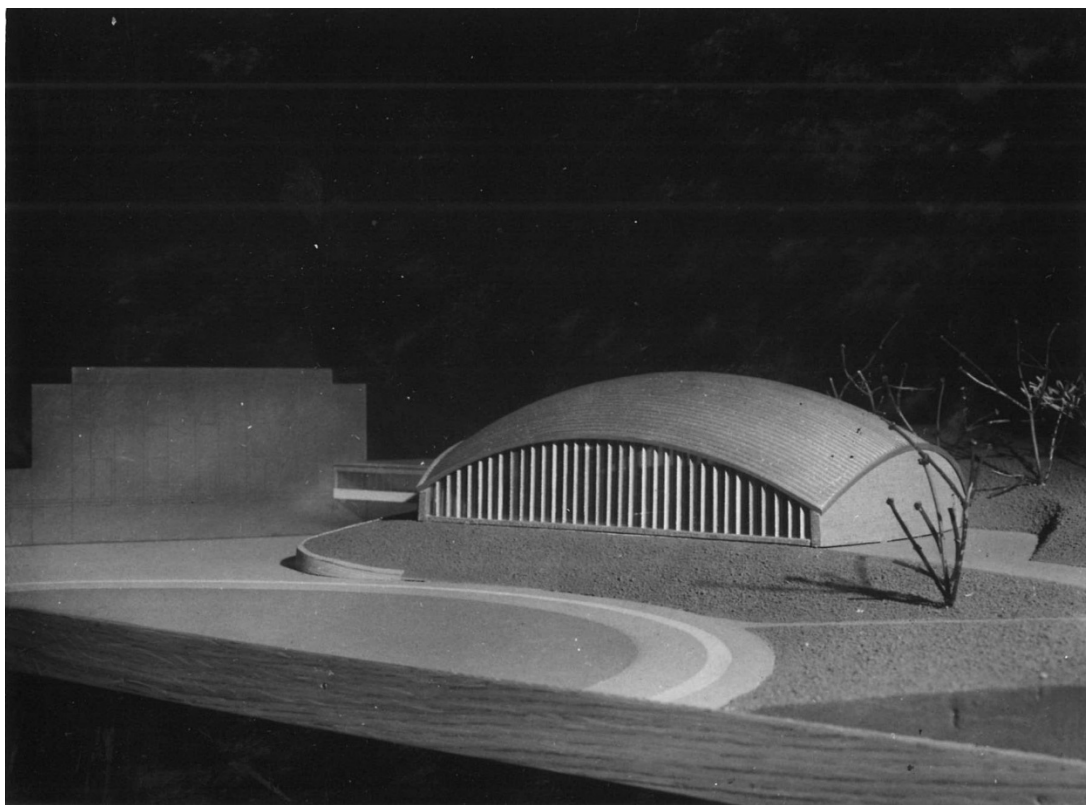
A 80-as évek végén épült sportcsarnokok esetében a könnyűszerkezetes építési program ipari szerkezete a CONDER (angol licensz), könnyű acélszerkezet is megjelent. Ezzel, hasonlóan az ipari feladatokhoz, jelentős fesztávolságok voltak áthidalhatók. Az épületkomponensek és a csomópontok megoldása tipizáltak voltak. Így az építészeti formálás számára kevés lehetőség nyílt. Például a ceglédi Sportcsarnok, tervezők: Szentai Judit építész, Koncz Attila statikus.

Végül egy értékes munka a 84-ből. A VIDEOTON Oktatási Központja. Ahol az összetett program egyik eleme egy kézilabdacsarnok. Azonban ebben az esetben nem a szerkezet, hanem az építészeti formálás az érdekes. Az összetett funkcionális tartalom az építészeti formálás alapszótárából vett elemekkel jelenik meg a homlokzatokon, míg a belső, szigorúan rendszerelv szerint méretkoordinált elemválasztékból építkezik. Építész: Reimholz Péter, statikus: Takácsi Béla. Mára, a szép téglahomlokzat lelketlen utólagos hőszigeteléssel „korszerűsítve” lett.

Az MIEA IPARTREV Archívumának Fotótár bemutatásakor említettem, hogy a fotóanyag fekete-fehér nagyításokból és színes diapozitívekből áll. A most látható képek egy része már a diakép állományból származik. Ezek feldolgozása még jórészt hátra van.

*ALBA Sportcsarnok metszet: https://sztwp.szt.bme.hu/wp-content/uploads/2024/04/sportcsarnok_1-scaled.jpg

Képaláírások:

1. kép. Vasas Teniszcsarnok modell a környezet részleteivel. Környezet nélküli eredeti a Magyar Építészeti Múzeum birtokában, a MIEA adománya. MIEA 2527

2. kép. Vasas Teniszcsarnok építése. Az íves (önmerevség) és a később felállítandó, a bevilágítást biztosító alumínium üvegfal. MIEA 3911

3. kép. Vasas Teniszcsarnok építése. A téglavégfalra rögzített „kilövő” tartók. Melyek majd vezetik a héjboltozat felhúzásának első szeleteit. MIEA 3931

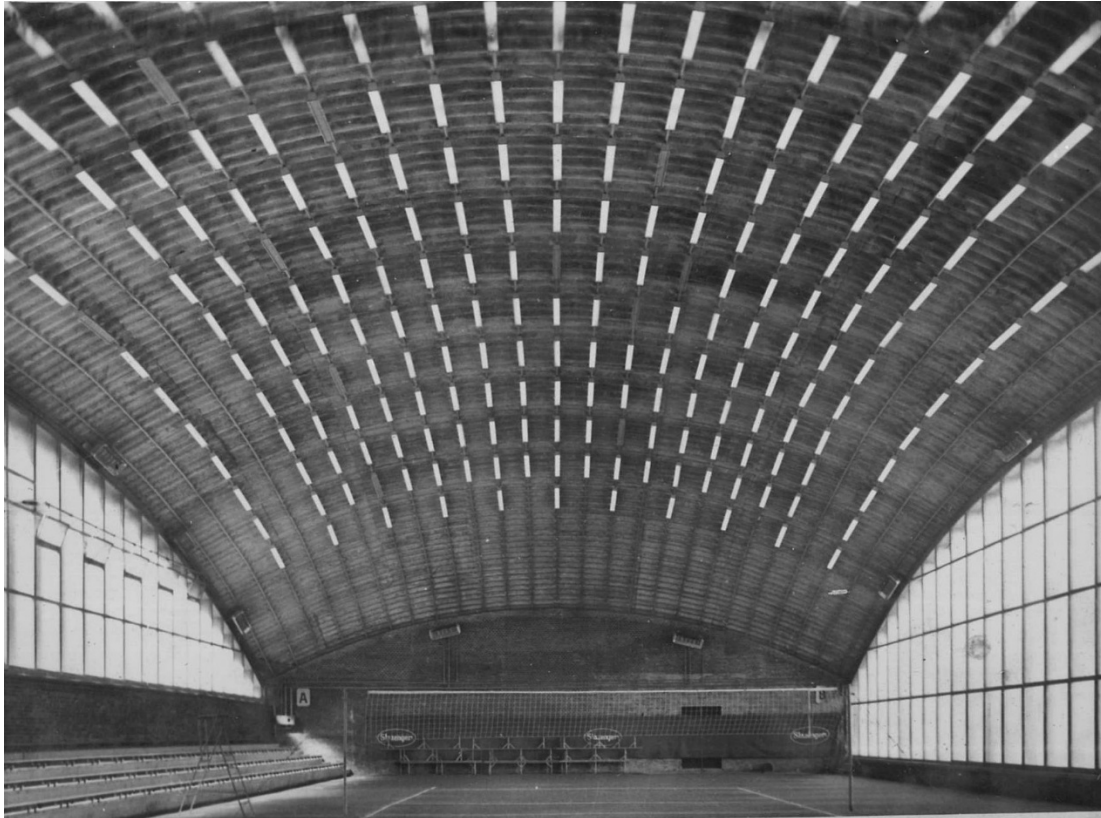
4. kép. Vasas Teniszcsarnok építése. Az egymáshoz kapcsolt alumínium szinuszhullámlemez sávokat (melyek az átlagosnál vastagabbak) az üvegfalak felső ívjére és a „kilövő” tartókra támaszkodva húzzák fel egyre magasabbra. MIEA 3937

5. kép. Vasas Teniszcsarnok építése. A bontakozó lefedés. MIEA 4125

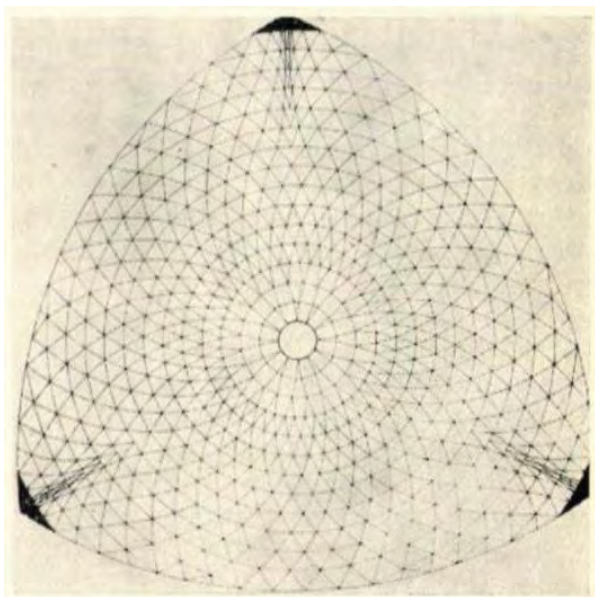
6. kép. Vasas Teniszcsarnok építése. Az elkészült csarnok külső képe. A hullámlemezekre rászerelt keresztirányú alumínium profilok a hég merevítésében játszanak fontos szerepet. MIEA 4136

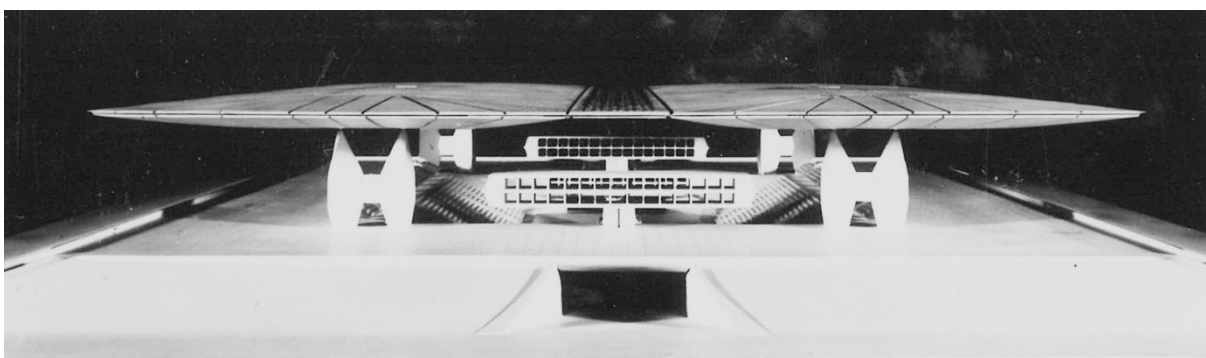
7. kép. Vasas Teniszcsarnok építése. Belső kép az elkészült csarnokról. MIEA 4139

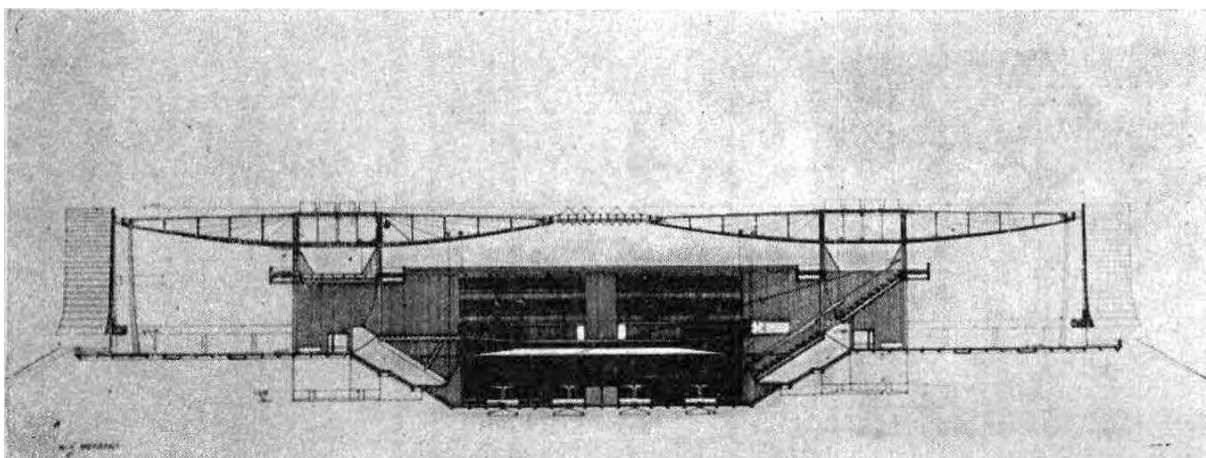
8. kép. Budapest Sportcsarnok makettfotó. Építész: Gulyás Zoltán és Rimanóczy Jenő.
Statikus: Kollár Lajos. MIEA 8678

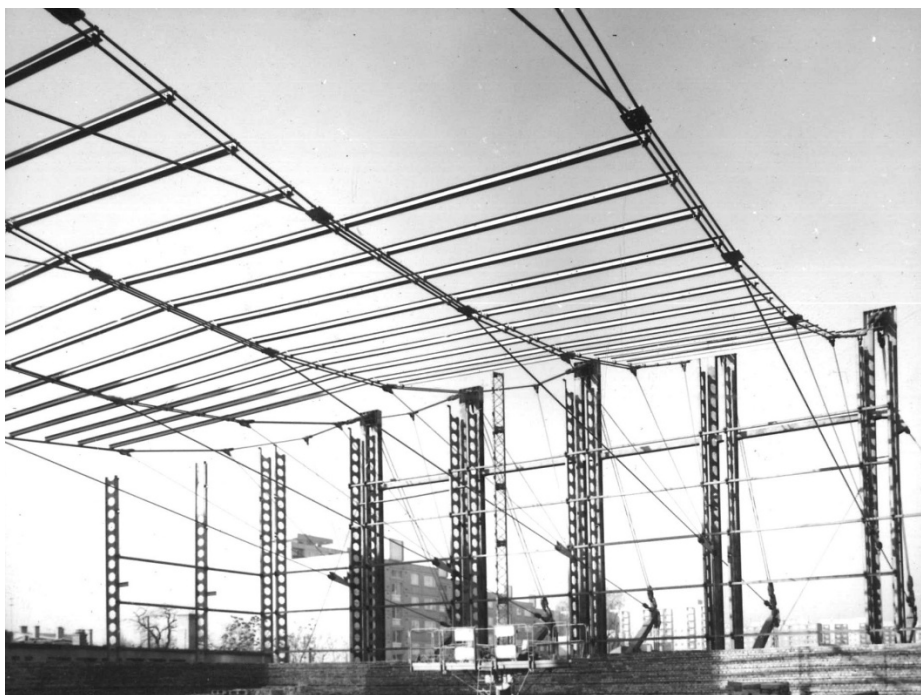
9. kép. Budapest Sportcsarnoka térlefedés szerkezeti hálózatának terve Kollár Lajos. MT 1967/5

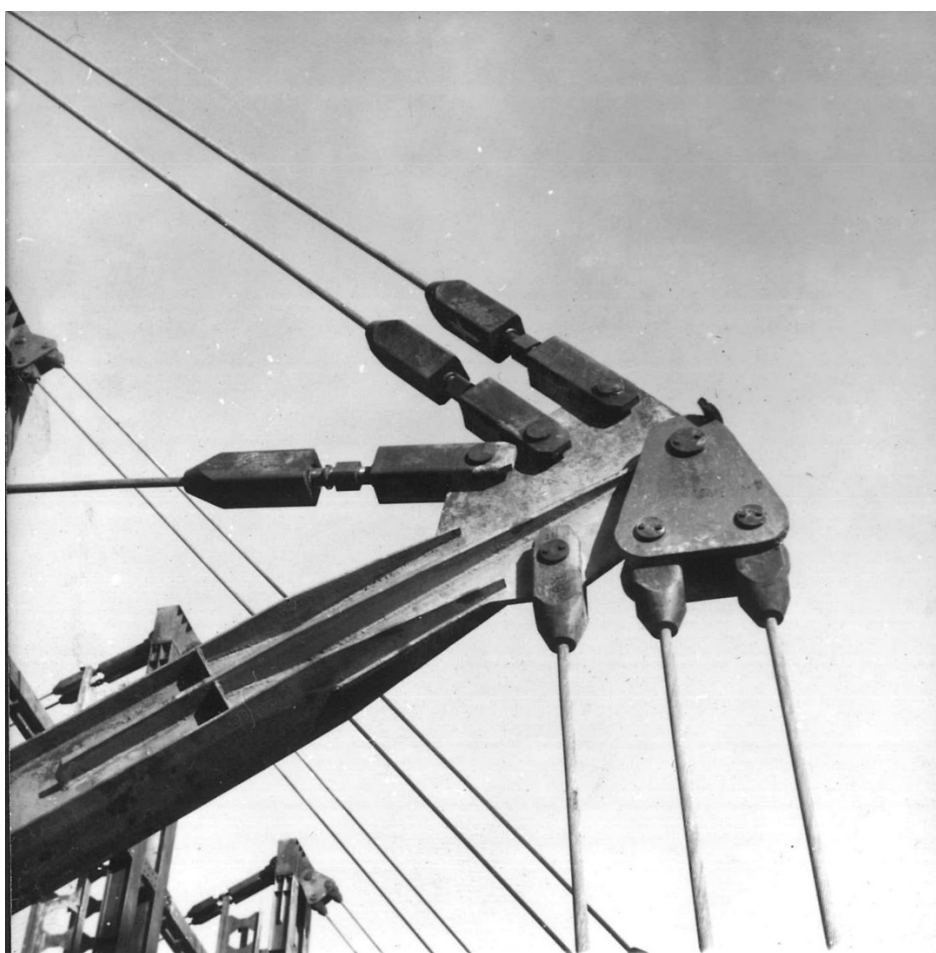
10. kép. Budapesti Nemzetközi Vásár Központi (többcélú) csarnoka, továbbfejlesztett változat, makettfotó. Építész: Gulyás Zoltán és Rimanóczy Jenő, statikus: Nagy József. MIEA 6670

11. kép. Budapesti Nemzetközi Vásár Központi (többcélú) csarnoka továbbfejlesztett változat. Keresztmetszet.

12. kép. ALBA Sportcsarnok, Székesfehérvár, építése 1978. Építész: Molnár Péter, statikus: Ivits Iván. A kötélszerkezet részlete építés közben. MIEA 16472

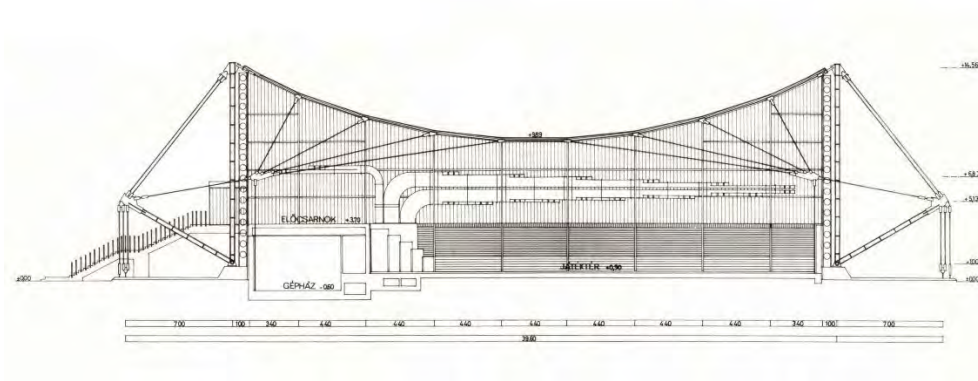
13. kép. ALBA Sportcsarnok építése. A kötélszerkezet csomópontja. MIEA 16470

14. kép. ALBA Sportcsarnok építése. Az elkészült kézilabdacsarnok belső képe. MIEA 18883

15. kép. ALBA Sportcsarnok építése. Az elkészült kézilabdacsarnok külső képe. MIEA 16882

16. kép. ALBA Sportcsarnok építése. Az elkészült kézilabdacsarnok keresztmetszet.
BME/Ivits

17. kép. December 4. Drótművek, Miskolc építése. Építész: Molnár Péter, statikus: Ivits Iván.
Az új csarnok a meglévő felett épül. MIEA 21105_6_0030

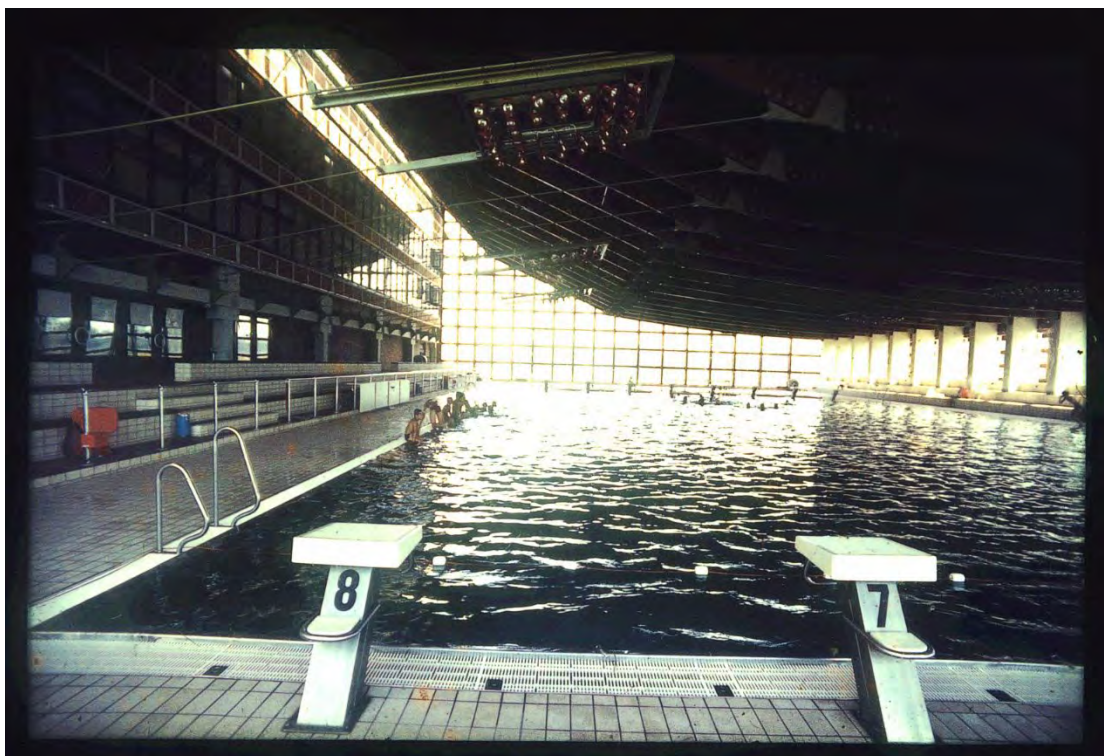
18. kép. December 4. Drótművek, Miskolc építése. Az elkészült csarnok. MIEA
21105_6_0025

19. kép. Spartacus Uszoda építése. Budapest X. Kőér utca. Építész: Sylvester Ádám, statikus Steinhausz Tibor. A ragasztott fa gerendákból álló rúdlánc főtartó helyére emelése. Balra a masszív többszintes épületszárny, mely az áthidalás lehorgonyzását is biztosítja. MIEA 22601_22805_0004

20. kép. Spartacus Uszoda. Az elkészült uszoda külső képe. MIEA 0100

21. kép. Spartacus Uszoda. belső kép. MIEA 22101_22407_0001

22. kép. Úttörőstadión, Budapest Margitsziget. A lelátó lefedése Építész: Sylvester Ádám és Pazár Béla, Statikus: Ivits Iván és Gallyas László. MIEA 22603_2_0007

23. kép. Úttörőstadion. A szerkezet részlete. MIEA 22603_2_0003

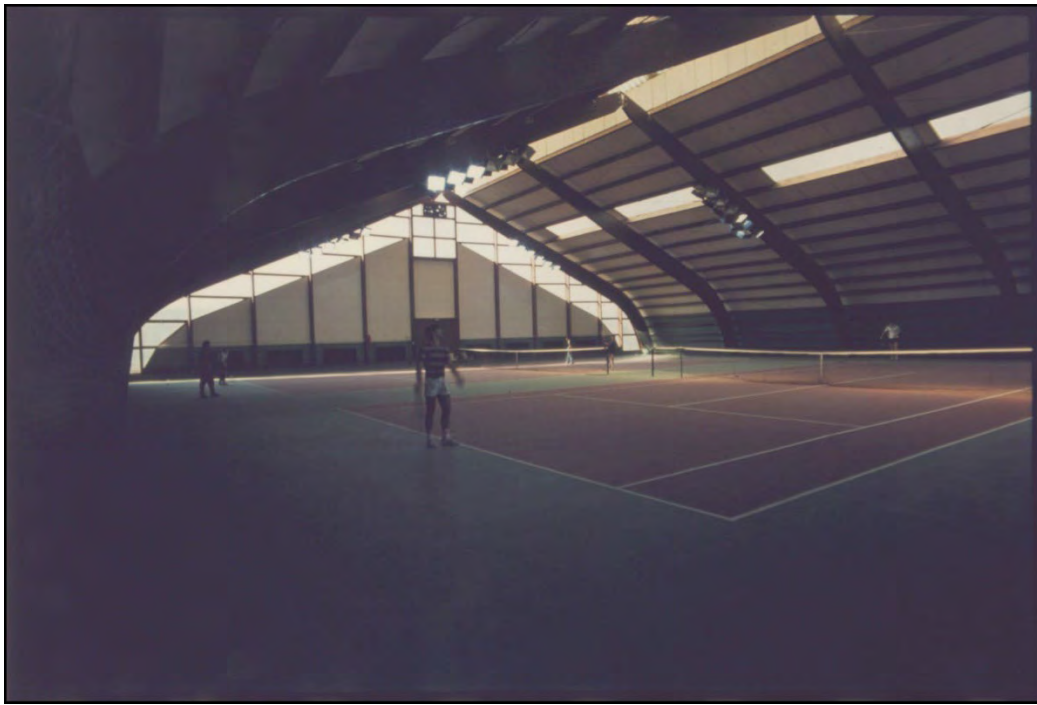
24. kép. A Budapesti Elektromos Művek Sportcsarnoka. Budapest XIII. Népfürdő utca.
Építész: Janáky István, statikus: Steinhausz Tibor. Külső kép. MÉ 1990/3-4

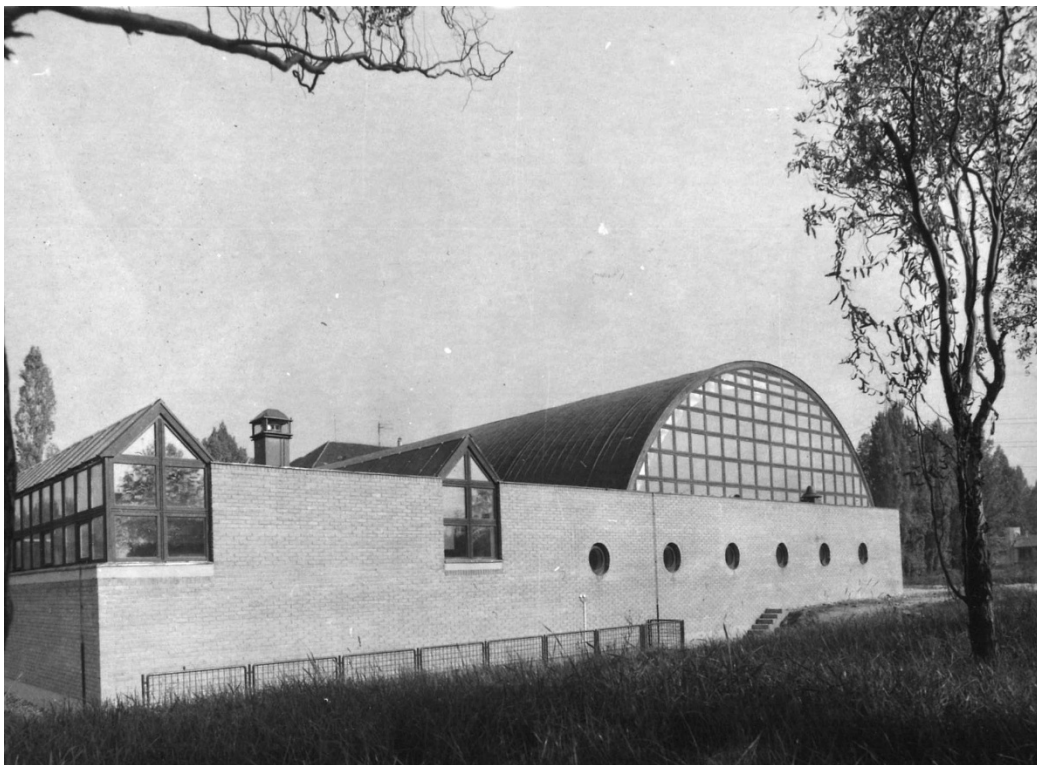
25. kép. A Budapesti Elektromos Művek Sportcsarnoka. Belső kép. MÉ 1990/3-4

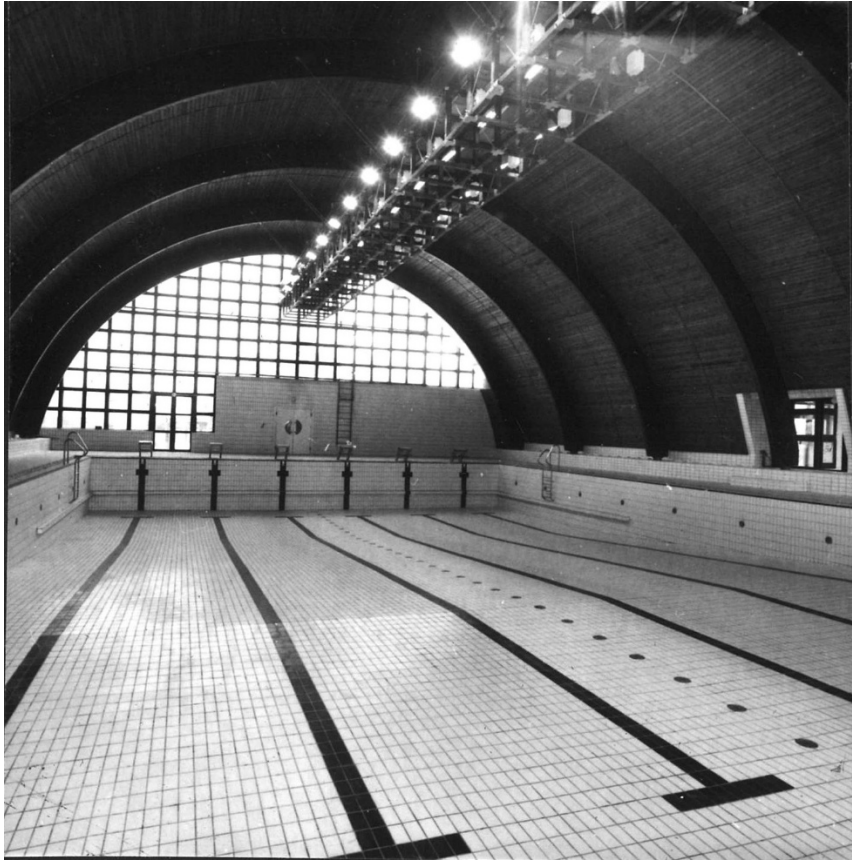
26. kép. Spartacus Teniszcsarnok, Budapest X. Kőér utca. Építész: Sylvester Ádám, statikus: Steinhausz Tibor. Építés közben. Jól látható a háromcsuklós keretes szerkezet. MIEA 22601_0002_0011

27. kép. Spartacus Teniszcsarnok. Belső kép. MIEA 22601_0002_0008

28. kép. MALÉV Uszoda. Budapest XVIII. Nagybecskerek u. Építész: Benczúr László, statikus valószínűleg szintén Steinhausz Tibor. Külső kép. MIEA U208

29. kép. MALÉV Uszoda. belső kép. MIEA U214

30. kép. Kondorosi úti Uszoda. Építész: Szabó Ferenc Miklós, az AGROBER, statikus: Steinhausz Tibor IPARTERV. MIEA U112

31. kép. Kondorosi úti Uszoda. Építés közben. Jól látható a ragasztott fából készült, hatalmas háromcsuklós keret. MIEA 22602_8_0009

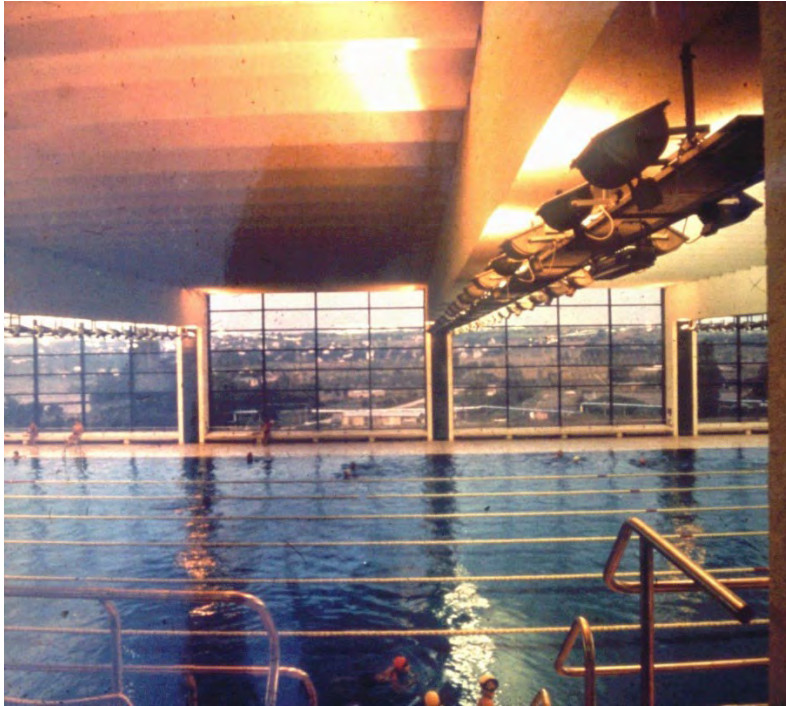
32. kép. Balaton Uszoda Balatonfűzfő. Építész: Patonai Dénes, statikus: Nagy Bence. Külső. MIEA 22602_2_0004

33. kép. Balaton Uszoda. Építés közben. A medenceteret keresztben áthidaló helyszínen előregyártott és beemelt főtartók között feszített TT tartók sorakoznak. MIEA 17520

34. kép. Balaton Uszoda. Külső kép. MIEA 22601_22805_0021

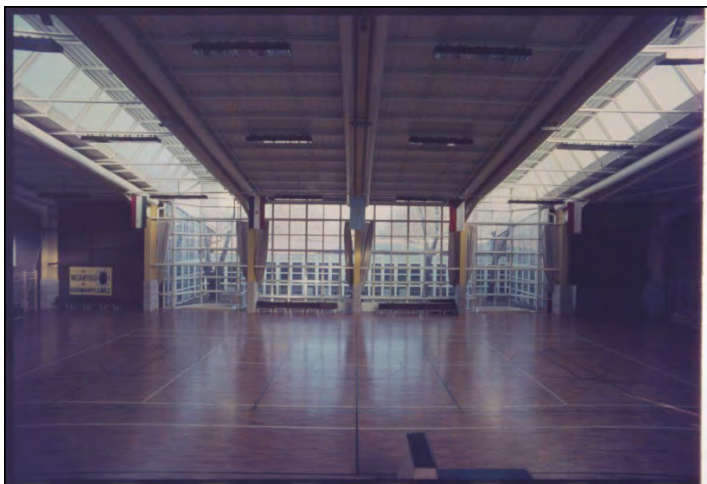
35. kép. Balaton Uszoda. Belső kép. Kilátás Balatonfűzfő felé. MIEA 22601_22805_0007

36. kép. Cegléd Sportcsarnok. Építész: Szentai Judit, statikus: Koncz Attila. MIEA 22601_0005_0009

37. kép. Cegléd Sportcsarnok. Építés közbeni kép. Látható a CONDER tipizált könnyű-acélszerkezet építése. MIEA 22601_0005_0001

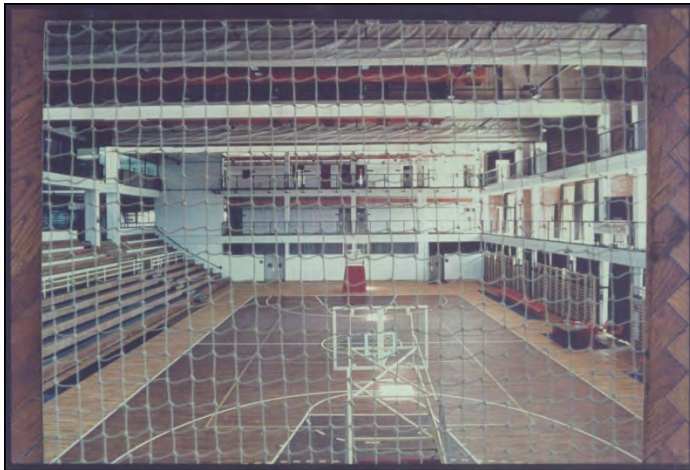
38. kép. Cegléd Sportcsarnok. belső kép. MIEA 22601_0005_0006

39. kép. VIDEOTON Oktatási Központ, Székesfehérvár. építész: Reimholz Péter, statikus: Takácsi Béla. Külső kép a megközelítés irányából. Az előudvarok változatos építészeti elemekkel. MIEA 225_0001_0010

40. kép. VOK. Az átellenes oldal. Itt a főhomlokzat térben álló elemei síkká alakulnak. MIEA 22504_0001_0002

41. kép. VOK. A kézilabdapálya. A formák a méretkordináció „hálójában”. MIEA 22504_0001_0007

Az IPARETERV Archívum metszetei 17.

VIII. Egy kis statisztika 1.

Törzsszámok és területi eloszlás

Alapítványunk, a (Modern) (Ipari) Építészeti Alapítvány, www.miea.hu egyik fontos célja, hogy a háború utáni magyar építészet meghatározó és megkerülhetetlen szereplőjét, az IPARTERV (Ipari Épülettervező Vállalat) nevű tervező intézmény (Iroda, Vállalat) 40 éves (1949-1989) munkásságát minél pontosabban dokumentálja.

Ebben rendelkezésünkre állnak töredékes és sokszor pontatlan források: törzsszámjegyzék, tervtári kartonok jegyzéke, fotókatalógus, dolgozói névsorok és a szaklapok (4) publikációi.

Ezek digitális formába való átalakítása, adatok szinkronizálása jelentős feladat. A munka során a különféle listák, különféle kimutatások, adatok keletkeznek, melyek talán érdekesek lehetnek az olvasók számára is.

1. Törzsszámlista. 1. Területi eloszlás

Az IPARTERV tevékenysége során a különféle munkákhoz törzsszámokat rendelt (a vállalati ügyrend segítségével). Ezek folyószám szerint gyülekeznek, mindegyikhez egy-egy munka tartozott. A visszatérő munkák esetében vagy új szám keletkezik, vagy a korábbi számok mellé perszámok (/12) kerülnek. A törzsszámlista a munka törzsszámát, a munka nevét, helyét tartalmazza. Néhol évszámok is kerültek a lista elejére, ritkán megjegyzések is találhatóak a sorok végén (pl. „Mezőterv”, mely az IPARTERV egyik elődszervezetére utal).

Törzsszámlista **4340 sort** tartalmaz. Ebben az esetleges perszámok nincsenek benne.

A bejegyzések vizsgálata a következő területi adatokat hozza felszínre:

Az IPARTERV munkái természetesen döntően Magyarországhoz kötődnek. ezek száma 3861.

Ezek az ország **545** településéhez fűződnek. A megoszlásuk a következő:

1 munka 261

1-5 199

6-10 34

11-25 29

26-50 17

51-100 4 (Miskolc, Kecskemét, Debrecen, Pécs)

100-nál több 1 (Budapest, 1498)

A megyék szerinti eloszlás jól tükrözi a megyéknek az ország ipari termelésében akkori elfoglalt eloszlását: (a megyék a mai nevükön, vár- előtag nélkül szerepelnek)

Budapest	1 498
Pest	287
Borsod-Abaúj-Zemplén	200
Veszprém	186
Baranya	156
Bács-Kiskun	148
Komárom-Esztergom	145
Fejér	145

Heves	138
Jász-Nagykun-Szolnok	131
Békés	122
Somogy	114
Győr-Moson-Sopron	111
Hajdú-Bihar	105
Csongrád-Csanád	104
Szabolcs-Szatmár-Bereg	76
Nógrád	56
Zala	52
Vas	45
Tolna	43
ÖSSZESEN	3 869

Hiányzó helység adatok száma 342 Ezek némelyike titkos munkát jelöl, a többi pedig hiányos adatrögzítésből következik.

Az IPARTERV a negyven év alatt külföldi tervezési feladatokat (export) munkákat is végzett, különféle külkereskedelmi vállalatok megbízása alapján. Döntően persze az akkori szocialista országokba és „fejlődő” országokba, azonban meglepő módon néhány NSZK munka (pl. a Hamburgi kikötő raktárak) is szerepel a listán.

Az export munkák száma tehát **136**, a listán **29** ország szerepel. A legtöbb munka az NDK (23), majd Csehszlovákia (14), Algéria (14), Szovjetunió (14), és Jugoszlávia (13) színhellyel került nyilvántartásara. Közülük sok jelentős ipari komplexumokat rögzít.

Végül egy megjegyzés: az IPARTERV-ben számtalan induló és elakadt munka, vázlatterv, tanulmány nem jutott a törzsszámkiadás fázisába, melyre sokszor csak a munka megkezdése után hónapokkal került sor.

Az IPARTERV Archívum metszetei 18.

VIII. Egy kis statisztika 2.

Építészek a szakmai folyóiratokban

Ahogy korábban említettem, az adatsorok digitalizálása, majd listákba rendezése lehetőséget biztosít különféle érdekes kimutatások elkészítésére is.

A jelen bejegyzés az IPARTERV meghatározó építészeit próbálja az szimpla kimutatások útján bemutatni.

Korábban már szó került arról, hogy az IPARTEV 40 éves működése során a dolgozói létszám alkalmanként elérte, sőt meghaladta az ezer főt. Az IPARTERV alapításának 50. évfordulóján (2009) rendezett eseményhez készült kiadványban (már az IPARTERV Zrt. gondozásában) szereplő dolgozói névsorban 3220 név szerepel.

Az IPARTERV A tevékenységi körből következően a dolgozók jelentős része mérnök, ezen belül is építészmérnök. Az építész szakág esetében sajátos rendszer működött: a vezető tervezők mellett döntően nem (szuper) szerkesztők, hanem fiatalabb pályakezdő építészek dolgoztak. Ők segédtervezői státuszban voltak, majd néhány év után, kisebb, majd nagyobb önálló feladatot kapva jutottak egyre összetettebb munkákhoz. Ez a rendszer elég jól szolgált a személyes és a vállalati érdekeket is.

Azok a pályakezdők, akik pár hónap vagy néhány év után rájöttek, hogy nem nekik való a tervezőirodai lét, távoztak, akik beilleszkedtek, versengő közegben találták magukat. A napi munkán túl, az annak idején gyakori tervpályázatokon való részvétel munkatársként, vagy hasonló korú társakkal összeállva a mindennapok része volt. Persze a hozzátartozó intenzív szakmai diskurzussal együtt.

Az aktívabbak és ügyesebbek elismerést, státuszt építettek. A Mesteriskolába(1) felvételt nyerni a pályaeépítés nyilvánvaló lépésének számított. Mindezek a pályakezdő építész a szakmai előmenetelének részei voltak.

A vállalat (saját érdekében) támogatta mindezt. Tolerálta (módjával) a pályázatokra fordított munkaidő kiesést, támogatta a Mesteriskolát. (itt is a hallgatók és a mesterek munkaidő kedvezményével és eszközök rendelkezésre bocsátásával).

Végül, de nem utolsó sorban meg kell említenem a vállalat szinte liberális légkörét, melynek létrehozásában döntő szerepe volt Szendrői Jenő igazgató, majd főmérnök emberi karakterének.

Mindez a rendszer „termelte ki” az IPARTERV-es építészek sorát, akiknek a tevékenysége, mint ahogy már többször jellemeztem mindmáig meghatározó a háború utáni magyar építészet történetében.

Vissza a statisztikához.

A vállalati névsor és az emlékezet több évtized távolából nem ad pontos eredményt az IPARTERV építészeiről. Egyik lehetséges közelítésként a publikált munkák kigyűjthető tervezői adtak segítséget.

Lássuk tehát:

Itt négy periodikát használtunk forrásként. Ezek: a Magyar Építőművészet, a Magyar Építőipar, a Műszaki Tervezés, valamint az IPARTERV időszaki kiadványa az Ipari Építészeti Szemle. Ezek közül a középső kettő az Arcanumban hiányos évfolyamokból kereshető.

A következő lépés tehát az IPARTERV tevékenységének kigyűjtése volt ezekből a forrásokból. A kigyűjtés során azokat a cikkeket vettem figyelembe, melyek egy-egy létesítmény publikálását szolgálták. A hivatkozásokat vagy egy-egy szakcikk említését (mely sok esetben hiányos, pontatlan) nem rögzítettem ezekben a listákban. Természetesen csak az IPARTERV vállalati működésének időkeretéből származnak az adatok.

Mindenesetre az eredmény a következő:

Magyar Építőművészet 1952-1989 (majdnem teljes) 425 publikált munka

Magyar Építőipar 1956-1970 (hiányos) 109 publikált munka

Műszaki Tervezés 1967-1988 (hiányos) 185 publikált munka

Ipari építészeti Szemle 1-30. szám (teljes folyam) 402 publikált munka

A különféle forrásokban az eltérő címadás miatt a megegyezőket (döntően a többség) kiszűrni nehéz, így az majd egy következő lépés lesz. De az építészek kigyűjtése lehetséges és ezek rendezése hozta meg a következő eredményt:

Magyar Építőművészet 1952-1989, az építészek száma: 224

Magyar Építőipar 1956-1970, az építészek száma: 89

Műszaki Tervezés 1967-1988, az építészek száma: 100

Ipari építészeti Szemle 1-30, az építészek száma: 215

Természetesen itt is nagy az átfedés. Sok építész 1-1 cikkel szerepel, míg mások akár 30 cikket (munkát) is jegyeznek.

A következő lépés az építészek megjelenésének gyakoriságának rögzítése volt.

Itt a négy lapban szereplő neveket úgy szűkítettem, hogy az öt, vagy annál több publikációval szereplő építészeket kiválasztottam és egy listában összesítettem őket. (Itt akár egy módszertani kérdés is feltehető: a gyakoriság azt is jelentheti, hogy valaki egy munkát publikál négy helyen, vagy azt is, hogy négy munkát egy-egy helyen. Én némi megfontolás után mindkét és a közöttük lévő változatokat egyensúlyban láttam, így nem súlyoztam tovább)

Az eredmény a mellékelt táblázatban látható.

Talán nem túlzás, a lista az IPARTERV legjelentősebb építészeit rögzíti. Persze ez a lista a későbbiekben pontosítást, kiegészítést is igényel, hiszen források töredékesek, nem teljesek. A tendenciák azonban jól látszanak.

Az IPARTEV vállalati működésének lezárultával (1989), az ott gyakorlatot szerzett (akkor még fiatal) építészek később jelentős építészekké váltak és elismeréseket is szereztek. Korábban, egy másik témához összegyűjtöttem azokat az építészeket, akik részesei voltak az IPARTEV szellemi közegének. Erről majd a következő bejegyzésben lesz szó.

(1) A ma 72 éves Mesteriskolát 1953-ban alapították. A szakmai vezetést a Magyar Építőművészek Szövetsége, a háttérrel a BME Mérnöktovábbképző Intézete adta. A cél (akkor) a fiatal építészmérnökök válogatott csapatának ideológiai orientálása az új stílus, a szocialista realista építészet terjesztése volt. Az iskola kétéves ciklusokban működött. A hallgatókat felvételi tervpályázattal válogatták, nagyon fontos volt a munkahely támogatása is. A hallgatókat mesterek mellé rendelték.

Azonban hamar kiderült, a kritikus hallgatók és a modern építészetet a háború előtti és a háborút követő években gyakorló mesterek az elvárttól eltérő, nyitott szellemiségű, kritikus közeget képeztek. Így a harmadik ciklus után 1960-ban leállították a Mesteriskolát.

A hatvanas években aztán kiderült, hogy a korábbi mesteriskolások addigra a kor legjobb építészeivé váltak. Egyre erősebbé vált a folytatásának igénye.

Végül 1970-ben indult újra, a feltorlódott évfolyamok miatt nagy létszámmal a dodonai Fiatal Építészek Köre névvel. Vezetője a kiváló Szendrői Jenő, az IPARTERV akkori főmérnöke lett. A nyitott képzés formája kéthetenkénti találkozások során előadások, kisebb hazai és évente egy-egy külföldi tanulmányút. Közben tervpályázatok. Mindez intenzív szakmai közeget képezett és képez mind a most induló XXIX ciklusig. Persze azóta változások is történtek. A VII. ciklus (1982-84) után a név ismét Mesteriskola. A fenntartó mára a Mesteregylet egyesület, önállóan, de szorosan együttműködve a szakmai szervezetekkel. A hallgatók száma változó (mára 20 fő alatt, melyben nagy szerepet játszik az akkreditált doktorképző iskolák elszívó hatása), a mesterek száma 15 körül váltakozik. Közülük többen több évtizede szolgálják az szakmát.

Név, Összes szereplés:

Böjthe Tamás	47	Almsteier Ottó	12
Földesi Lajos	38	Csics Miklós	12
Kévés György	38	Ramocsai István	12
Rácz Endre	37	Csaba László	11
Bajnay László	36	Kemper Ervin	11
Callmayer Ferenc	30	Vajai Tamás	11
Gulyás Zoltán	27	Böhöneyi János	10
Pál Balázs	22	Lázár Antal	10
Batizán József	21	Polonyi Károly	10
Emődy Attila	20	Vellay István	10
Szabó Árpád	20	Janáky István	9
Rimanóczy Jenő	19	Reimholz Péter	9
Virág Csaba	19	Orbán József	8
Farkas Ipoly	17	Südi Ernő	8
Almstaier Ottó	16	Balázs György	7
Arnóth Lajos	16	Demény Tamás	7
Mészöly András	16	Hönnich Henrik	7
Juhász Jenő	15	Lauber László	7
Mináry Olga	14	Mészáros Géza	7
Petz Rudolf	14	Patonai Dénes	7
Szekeres József	14	Bíró Márton	6

Cs. Juhász Sára	13	Pócza József	6
Molnár Péter	13	Szabó István	6
Sillye Zoltán	13	Szluha Márton	6
Szendrői Jenő	2	Virág József	6
Tokár György	2	Vonnák János	6
Borostyánkői Mátyás	5	Wappler József	6
Kapy Jenő	5	Koris János	5
Lehoczky Ödön	5	Mátrai Gyula	5
Mátrai Péter	5	Mészöly András.	5
Payr Egon	5	Rác György	5
S. Geszti Katalin	5	Salamon István	5
Schall József	5	Tóth Dezsőné	5
Wagner László	5		

A legalább 5 publikációval szereplő építészek száma: 67

Talán nem túlzás, a lista az IPARTERV legjelentősebb építészeit rögzíti. Persze ez a lista a későbbiekben pontosítást, kiegészítést is igényel, hiszen források töredékesek, nem teljeseek. A tendenciák azonban jól látszanak.

Az IPARTEV vállalati működésének lezárultával (1989), az ott gyakorlatot szerzett (akkor még fiatal) építészek később jelentős építészekké váltak és elismeréseket is szereztek. Korábban, egy másik témához összegyűjtöttem azokat az építészeket, akik részesei voltak az IPARTEV szellemi közegének. Erről majd a következő bejegyzésben lesz szó.

Az IPARTERV Archívum metszetei 19.

IX. Az IPARTERV szervezeti rendszerének fejlődése a korabeli telefonkönyvek tükrében

Haba Péter nagyszerű könyve, a „Magyar Ipari Építészet 1945-1970”, alaposan bemutatja a kort, az épületeket és bőséges ismereteket nyújt a korabeli tervező szervezetek kialakulásáról és ezek belső szervezeti mozgásairól.

Most egy kis háttérrel szeretnék az ott leírtakhoz hozzáadni.

Az IPARTERV vállalati szervezetének változásait a telefonkönyvek adatainak tükrében mutatom be. Forrásként a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Budapest Gyűjteményének szabad polcon lévő telefonkönyveit használtam. Ezt kiegészítettem az Arcanum Archívum, a számunkra először releváns 1949-es és 1950-es telefonkönyvek megfelelő lapjain szereplő információkkal.

Az 1949-es telefonkönyv

még az elődszervezetek elérhetőségeit és telephelyeit rögzíti:

A NÉTI, Nehézipari Tervező Iroda az V. Marx (ma Nyugati) tér 7. szám alatt működött. A KITI (Könnyűipari Tervező Iroda, ami végül nem teljes egészben az IPARTERV-be tagozódott be, hanem KIPTERV néven új vállalattá fejlődött, az V. Kossuth Lajos tér 4. alatt volt található. A MEZŐTERV, Mezőgazdasági Tervező Iroda, mely a IPARTERV része lett, a VI. Paulay Ede utca 52. alatt tevékenykedett.

Az 1950-es telefonkönyv

már a IPARTERV (Ipari Épülettervező Vállalat) néven és a végleges címén (V. Deák Ferenc utca 10.) regisztrálja a vállalatot.

A telefonközpont a 189-900 számon volt elérhető. De a telefonkönyv további, részlegekhez kapcsolt számok megadásával a vállalat struktúráját is rögzíti. Az ügyvezetés (igazgató és helyettesek-főmérnökök, személyzeti és gazdasági osztályok) szokásos együttesén túl külön számon jelenik meg a grafikai osztály. A tervező részlegek öt irodába vannak sorolva, melyek a következők:

1. sz. Bánya és Kohóipari Épülettervező Iroda, komplex iroda (építészet, statika, gépészet és elektromos szakterületek)
2. sz. Gép és Vegyipari Tervező Iroda, komplex iroda
3. sz. Általános Ipari Épülettervező Iroda, komplex iroda
4. sz. Könnyű és Műszeripari Épülettervező iroda, komplex iroda
5. sz. Ipari területrendezési Iroda, a komplex irodák feladataihoz tartozó földmérési, út- és vasútépítési, energetikai-hálózati tervezésekkel foglalkozik.

A következő telefonkönyv 1954-es.

A tartalom jól jelzi a feladatok bővülését. A központi igazgatás mellé műszaki, MEO, külön vasszerkezeti (sic), felvonó tervező, fordító csoport csatlakozik)

Érdekesség külön telefonszámot kapott a t „Juhász építész csoport”, (Juhász Jenő építész Garay Lajos búcsúztatja az Új Magyar Építőművészet 1999/4 6.o, felidézve munkásságát).

A feladatok sokasága miatt, az akkori minisztériumi vezetés újabb ipari épülettervező vállalatokat alapított: 2. számú Ipari Épülettervező Vállalat, mely az V. Múzeum krt. 1/b címmel

szerepel a telefonkönyvben és a 3. számú Ipari Épülettervező Vállalatot, mely VIII. Alföldi út 20. alatt működött (rövid ideig, majd ezeket is összevonták az anyavállalattal)

Az 1956-os telefonkönyvben

az Ipari Épülettervező Vállalat címe, központi elérhetősége nem változik. A központi részlegeken kívül az egyes irodák, most nyolc a korábbinál (látszólag) jobban elkülönülve szerepelnek.

1. sz. Kohó és Gépipari Tervező Iroda (építész, statikus csoportokkal)
2. sz. Gép és Vegyipari tervező Iroda (építész, gépész osztályokkal)
3. sz. Általános Ipari Épülettervező Iroda (építész, gépész osztályokkal az V. Türr Istvan u. 9. sz. alatt.
4. sz. Könnyű- és Műszeripari Tervező iroda (építész, statikus és gépész osztályokkal) a központi épületben
5. sz. Építőanyagipari tervező iroda (tégla-, üveg-, kerámiatechnológiai szakosztályokkal) a Türr István u. 9. szám alatt
6. sz. Előregyártott Ipari Épülettervező Iroda (a legendás Mátrai Gyula iroda, külön építész osztállyal) a központi épületben
7. sz. Mezőgazdasági Épülettervező Iroda (kiemelve: gépállomások tervezésének irányítása) a központban
8. sz. Mezőgazdasági Ipari Épülettervező Iroda (építész és technológus osztályokkal)

A következő telefonkönyv az 1958-as.

látható ebben, hogy maga az irodákra tagolt szervezet és a részlegek elhelyezkedése nem változott. Egyes irodákban jobban kirajzolódik a struktúra: az osztályok 2-4 szakosztályra tagolódtak (persze lehet, hogy a telefonhálózat bővülésével ezek a részlegek önálló városi vonalat kaptak).

A 4. sz. Könnyű- és Műszeripari Tervező Iroda részlegei közé bekerül egy Bányászati és Alumíniumipari szakosztály.

Az 5. sz. Építőanyagipari Tervező Iroda technológiai területek szerint specializálódik: Mész-, Cementtechnológiai osztály, Tégla-, üveg-, kerámiatechnológiai szakosztály jön létre és külön mélyépítési részleg kialakításra is sor került.

Az 1963-as telefonkönyv

A korábbihoz képest kisebb változásokat tükröz. Az 1-6 irodák szervezetiileg nem változtak. 7. iroda Vasszerkezettervező Irodává alakul át. A 8. iroda továbbiakban is Mezőgazdasági Ipari Épülettervező Iroda. 9. számmal Radiológia Tervező Osztály alakul a központi épületben. Az árelemzők és organizátorok a központból kiszakadva önálló 10. Árelemző és Organizációs Irodaként alakulnak meg.

Az 1966-os telefonkönyv

Kiseb változásokat tükröz: az 1-7 alapvető irodák, lényegében változatlan szervezetűek. A 8. Mezőgazdasági Gépipari tervező iroda változatlanul marad némi szakági átrendeződésekkel.

Az 5. sz. irodában új „technológia centrikus” részlegek jönnek létre. Az új 11. sz. iroda a Közmű- és Légtechnikai tervező Iroda részben a Türr István utcai, részben a Deák Ferenc utcai épületben kap helyet. Az ide csatlakozó talajmechanikusok a VII. kerületi Dob utca 18. szám alatti épület egy részébe kerültek. A szintén új 12. sz. alatt besorolt Építőipari- és Építőanyagipari

Főmérnökség a Türr István utcai épületbe került. Létesült egy 13. sz. részleg is: 13. sz. Építőipari- és Építőanyagipari Géptervezési Osztály, mely a Várba, I. kerület Uri u. 38. szám alá került.

A következő 1970-es telefonkönyv

Már egy új szervezésű vállalatot rögzít. A számmal jelölt 13 iroda a következőképpen rendeződik át: Az 1-9 irodák három nagy irodába az „A”, „B”, „C” komplex irodákba rendeződnek, melyekben építész, statikus, gépész osztály- ok és ezeken belül szakosztályok: csoportok keletkeztek. Az „A” iroda kiegészül exporttervezési csoporttal. A 9. – 10. irodák lényegében nem változnak. A 11. sz. iroda Település- és Közmű Tervezési Iroda lesz, Dob utcai székhellyel, a 12. sz. alatt Különleges gépészeti Iroda jön létre a Türr István utcai épületben. Érdekességgént létrehozna egy Belsőépítész- és nyílászáró tervezési Osztályt is, a Központ alá rendelve. A 13. Építőipari- és Építőanyagipari Géptervezési Osztály eltűnik (gondolom nagyrészt beolvad a SZIKKTI (Szilikátipari Központi Kutató és Tervező Intézet, 1953-1994) -be.

Az utolsó, az 1983-as telefonkönyv

Lényegében az IPARTERV mint állami vállalat utolsó szervezeti állapotát tükrözi.

A korábbi, az 1970- es telefonkönyvben rögzített struktúra tovább tisztult. Az „A”, „B”, „C” komplex irodák mellé, a korábban számmal jelölt részlegek „D”, „E” iroda néven rendeződtek.

Néhány szó a telephelyekről

az 1950-es telefonkönyv az IPARTERV-et az új székhelyén: V. Deák Ferenc u. 10 alatt jegyzi. Ekkorra elkészül a háborúban súlyosan sérült szecessziós Kunz Áruház (1912, Léderer Gusztáv építész) jelentős átépítésével létrejövő, visszafogott modernista (még a szoc-reál előtti) szellemben tervezett új székház, Vince Pál építész tervei szerint. Ez az épület volt a vállalat központja a rendszerváltásig. A 70-es évek elején a hét emeletes épületre egy könnyebb szerkezetű új emeletet építettek.

Azonban a sokasodó feladatok a dolgozói létszám növekedése mellett a helyigény növekedését is magukkal hozták: Így már 1956-tól (a telefonkönyv adatait látva) az IPARTERV-hez tartozott az V. Türr István u. 9. számú épület (a Váci utcai Anna Presszó épülete) több felső emelete. Ismeretim szerint a VI-IV.-ig biztos, de könnyen lehet, hogy a III. emelet is. A 80-as években a „C” iroda és a „D” egyes részlegei voltak itt megtalálhatók.

Azonban az 1000 főnél is nagyobb létszámú vállalat számára ez sem bizonyult elégségesnek. Egyelőre nincs adatom arra nézve, hogy az V. Vörösmarty tér 3. alatti épület (földszinten és első emeleten a Luxus Áruház) három épületszintje mikor lett az IPARTERV területe. Mindenesetre az átjárás a tűzfal áttörésével az Iparterv ötödik emeletén, a szintkülönbséget leküzdő pár lépcsőfok segítségével volt biztosított. Később ez a rész lett az 1985-ben az IPARTERV-ből kiváló és MATERV néven önálló vállalattá alakuló „A” iroda székhelye.

A könyvkötő-fénymásoló, később a modellező részleg is több helyen volt található. Legutóbb a Türr István utca-Régiposta utca sarkán, a földszinti üzlethelyiségben helyezkedtek el.

A VIII. Dob u. 18. sz. alatti épület (ma Dob u. 20.) földszintjén helyezkedett el a tervtár. Egy időben a talajmechanikai labor is itt kapott helyet. Az épület rossz állaga miatt a tervtár többször szenvedett beázásból fakadó pótolhatatlan veszteségeket. Később a tervtár egy részlege kitelepült Nagytéténybe, a Kísérleti lakótelep egyik toronyházának (Tenke Tibor 1968) földszinti üzlethelyiségébe.

A nagyon korai időkben a telefonkönyv különféle részlegek helyéül jelöl számomra teljesen ismeretlen címeket.

A későbbiek közül talán a legérdekesebb az I. Úri u. 39. szám, ami egy időben a 13. sz. Építőipari- és Építőanyagipari Géptervezési Osztály székhelye lett. Itt egy, a háborúban súlyosan megsérült barokk palota áll, melyet az ötvenes évek elején-közepén irodaházzá alakítottak. Később ide került a MAVAD vadászattal és vadtermékekkel kereskedő külkereskedelmi vállalat. Ebből az időből ismerem, mert egy átépítési tervet készítettem hozzá a 80-as évek közepén. Jelenleg szálloda.

Képek:

- Nagy Tibor**, VII. Peterdy-u. 11/a. 424-484
- Nagy Tibor**, XI. Kelenhegyi-út 29. 259-583
- Nagy-Torma Géza** női szabómester, V. Moszkva-u. 12. 311-482
- Nagy Viktor dr.** orvos, Budafok, Kossuth Lajos-u. 70. 269-775
- Nagy Vilmos** mérnök, villamosági váll., XII. Városmajor-u. 16. 151-753
- Nagy Vilmos** okl. mérnök, bátor-ryáros, IV. Apponyi-tér 180-787
- Nagy Zoltán** közsöbrasműhely, X. Kerepesi-út 31/b. 343-255
- Nagy Zsigmond**, lakásheredenzék és irodabútorok, VI. László-u. 3. 122-544
- Nagy Zsigmond** tisztviselő, VI. 0-u. 11. 112-535
- Nagyajtay Teréz**, Diósy Antalné, jpn. művész, a Nemzeti Színház jelmez tervezője, VII. Damjanich-u. 9. 428-164
- Nagybani Elelmiszter El-
osztók Szövetkezte**, Telepe (Kovács Elemér), XIV. Nagy Lajos király-utja 47. 296-491
- Nagybátány-Ujlaki Egyesült
Iparművek r.-t.**, Központi iroda, IV. Deák Ferenc-tér 3. 183-810 183-817 183-818 183-819
- Óbudai téglá- és tetőcserep gyára, III. Bécsi-út 136. 162-236 162-200
- Péterhegyi téglagyár, Csillag-hegy 163-412
- Nagybátány-Ujlaki Egyesült
Iparművek r.-t.**, lásd még Del-Budai Téglagyárak
- Nagybódogasszony Gyógy-
szertár**, VIII. József-tér 138-150
- Nagybudapesti Kisfalud-
zók Dolgozó Szövetkezte**, VIII. Doboz-u. 23. 142-218
- Nagybudapesti Postás Párt-
szervezet MDP**, XIV. Szent Domonkos-u. 6. 428-716
- Nagybudapesti Tejértéke-
sítő n. v.**, lásd Nagy-budapesti Tejértékesítő n. v.
- Nagybudapesti Üttörővezető
és Illyusággondozó-képző
iskola**, VIII. Szentkirályi-u. 12. 135-841
- Nagyiván Ferenc** orvos, mű-
szerész, IX. Ráday-u. 50. 184-563
- Nagyiványi György**, Újpest, Főu-út 41. 492-008
- Nagyiványi Zoltán dr.** író, ügyvéd, törvényszéki hites francia tolmács, VI. Jókai-tér 1. 126-084
- Nagykálnai Endre dr.** OTI körzeti orvos, VI. Vörösmarty u. 31. 422-199
- Nagykovácsi közszéki elő-
járóság**, Nagykovácsi 164-348
- Nagykúti Béla** koreszmáros, VI. Szondi-u. 82/b. 112-124
- Nagylaki Miklós dr.** rendelő-
intézet főorvos, fogorvos, VII. Akácia u. 5. 225-478
- Nagymaros Mihály dr.**, VIII. József-u. 9. 143-571
- Nagymihály László** okl. és bir-
tokrendező mérnök, VII. Eva-u. 14. 422-467
- Nagypál Aladárné** fűző- és
gyermekruhaszalón, V. Zsitvay
Leo-u. 18. 112-697
- Nagypál Béla** zeneszerző kar-
nagy, XIV. Szuglói-u. 24. 296-026
- Nagypál Imre** építőmester, törv-
széki hites szakértő, XI. Móricz
Zsigmond körter 3 b. 468-116
- Nagypál László**, a M. Áll. Opera-
ház magánénekező, VI. Andrássy-
út 21. 226-697
- Nagypál Lilly** táncművész, V.
Zsitvay Leo-u. 16. 0112-697
- Nagyretésárdi Hűvösvölgy, lásd
Szilcs Bélané.**
- Nagyretény közszéki előjáró-
sága**, Nagytény 269-894
- Nagyretényi Földművés-
szövetkezet**, Nagytény, Fő-
u. 62. 428-056
- Társasza először a 469-930 számot,
azután kérje Nagytény 5
- Nagyvárad Ágota**, VII. Dam-
janich-u. 44. 428-056
- Nagyvárad (Weinstock)**
Ernő képeslevelezőlapkiadó, VII.
Damjanich-u. 44. 428-056
- Nagyvári János** órász, ékszerész,
Budafok, Verseny-u. 5. 469-985
- Nagyvásártelpl népbűltő
é. n. v.**, IX. Elelmiszter nagyvásár-
telpl 0138-008 138-289
- Nagyváth Miklós** elektromotor-
techn. és vill. műsz. váll., VI.
Dassewitz u. 80. 111-991
- Najovits Samu**, könyvgyomdás,
papírkereskedés, VI. Király-u. 4.
227-323
- Naményi Ernő dr.**, VI. Lendvay-
u. 25. 112-128
- Naményi István**, II. Török-u. 4.
350-603
- Naményi Lajos dr.** ideggyó-
gyász főorvos, V. Rudolf-tér 6.
124-410
- Nánási és Gombás papírfeldol-
gozók**, IX. Szveteny-u. 46. 139-391
- Nánási Jenő**, II. Jókai-u. 13. 256-879
- Nánási Jenőné** keresk., lakás-
IV. Váci-u. 11/b. 380-571
- Nánási László**, I. Tigris-u. 62. 380-246
- Nánási László** baromfi-, vad-,
tojás-, konzerv- és gyümölcskeres-
kedő, IX. Csarnok-tér 5. 185-449
- Nánási Mihály** tollkereskedelmi
n. v. kirendeltség vezetője, V. Csáky-
u. 44/b. 404-382
- Nánási Sándor**, új és használt
műsz. és malomberend. cikkek,
golyóscsapagyk, gépek, V. Tuta-
ju-u. 10. 201-707
- Nánási söröző**, tul. Nánási Ist-
ván, Kispes, Vörös Hadsereg-útja 161.
346-532
- Nánási-Szabó Dezső**, a Fp.
Elektr. Művei tisztv., XIV. Mátya-
u. 6. 286-040
- Nánassy Béla dr.** egyet. m-
tanár, államvasúti főig., II. Ády
Endre-u. 96. 351-221
- Nánassy György** fordító, V. Szent
István-krt 20. 112-564
- Nánassy László dr.** orvos, v.
közokrh. adjunktus, V. Tuta-ju-
u. 10. 201-435
- Ha nem felel: 186-986
- Nánay Endre dr.** ügyvéd, VII.
Doboz-u. 1/c. 0220-650
- Nanovitsky Károly dr.** v.
egyet. gyermekklinikai tanár-
segéd-főorvos, IX. Üllői-út 101.
136-153
- Nap-fogadó**, VIII. Nap-u. 7. 136-826
- Nap gyógyszertár**, lásd Horváth
Antal gyógyszerész
- Nap-mozgó**, XI. Bartók Béla-út 89.
468-737
- Napfény expressó n. v.**, IV.
Váci-u. 16. 182-286
- Napfény villamosság, csillár-
és rádióváll.**, tul. Váradi
László, VI. Király-u. 80. 0420-378
- Napilapok törvényszéki rovat-
vezetőinek szindiká-
tusa**, lásd Budapesti Napilapok
törvényszéki rovatvezetőinek szin-
dikátusa
- Napközi csecsemő- és kis-
dedothonok**, lásd Budapest
főváros - A - betű alatt, átmeneti
kisdé- és csecsemő-othonok.
- Napközi Otthonok**, lásd Buda-
pest Főváros lakóház alatt.
- Napoleon drogéria**, tul. Szav.
Spitz Henriké, XIV. Dózsa György-
út 5. 224-378
- Napsugár expressó**, XIV. Voro-
silov-út 32. 421-579
- Napsugár virágház**, Frankfurt
József, VII. Wesselenyi-u. 88. 422-539
- Naptárgyári képviselő**,
Bakonyi és Podhrácky, VIII. Gyulai
Pál-u. 12. 0139-692
- Náray Irén** szongoraművész, II.
Fülöp-u. 11. 0160-638
- Nardai Gyula**, vendéglő, II. Kut-
u. 13. 268-334
- Naša Sloboda**, aszerkesztőség és
kiadóhivatal, V. Nádor-u. 6. 0180-016
- Naschitz Ernő** mérnök, villan-
szerelési, rádiójavítási vállalkozó,
VI. Aradi-u. 16. 111-636
- Nástai Ida** keresk., VII. Dobány-
u. 30. 421-479
- Nasser Károly** órász és éksze-
részt, Újpest, Bajcsy Zsilinszky-
út 13. 492-047
- Naszályi László** mérnök, I.
Gyűző-u. 5. 380-489
- Naszódi Zoltán** könyvkötőmes-
ter, aranyfűzőkészítő, kézi és
présaranyozó üzem, VIII. Bródy
Sándor-u. 39/a. 137-520
- Naszvady István dr.** nőorvos,
VII. Somogyi Béla-út 1. 0222-422
- Natkai János** gyermekorvos és
játékru üzem, VII. Dob-u. 11. 427-089
- Nátkay Béla** fogászati és kerá-
mikai laboratóriuma, VII. Wesse-
lenyi-u. 85. 227-711
- Nattán Andre okl. gépészmérnök**,
Bp. Főv. Elektr. Művei műsz. tan.,
V. Ballai Imre-u. 12/a. 329-013
- Nattán Ernő**, sütőiparos, VI.
Teréz-krt 20. 123-810
- Nattán Ernő**, sütőüzem, a Köz-
ségi Konyhagyárak r.-t. kezelésé-
ben, v. Bajcsy Zsilinszky-út 63. 0123-924
- Naumesik Miklós** vezérig., III.
Berkenye-u. 18. 15. 268-711
- Navratil Andre** építési anyag-
keresk., XI. Budafok-út 10/b. 256-078
- Naxos csizvölőárugyár r.-t.**,
Budafok, Vörös hadsereg-útja 3. 269-682
- Nay Ferenc** szakértő, II. Mókus
Hécs-rkp. 25/a. 160-594
- Nay Ferenc**, vegyi üzem és
irodája, V. Újpesti-rkp. 7. 123-116
- Nay Pál** építészmérnök, VI. Istvá-
Ferenc-tér 10. 224-870
- Názáret-Misslősház**, Buda-
tény, Szent Imre-u. 1. 269-716
- Nágele Géza** üdvözlő gyógyszer-
tára, VIII. Népszínház u. 37. 138-513
- Nében József** bádogsz. szerelő és
egészégügyi berendező, autógén-
hajtás, Albertfalva Szabadság-
útja 23. 259-498
- Nebenführer István** fuvarozási
váll., III. Gyűző-u. 3. 162-291
- Nebenführer László dr.** bór-
gyógyász, II. Mártírok-útja 30. 457-165
- Nedaluha Pál** fuvaros, XIV. Bark-
kányá-u. 11. 297-119
- Nedeczky Ferenc** újságíró, XII.
Szilágyi Erzsébet-fasor 23. 184-912
- Nedeczky László dr.** II.
Bathány-u. 59. 468-542
- Nedelkovits és Tsa** vaskeresk.,
agutul., Széni János. X. Körösi
Csoma-út 16. 0148-829
- Neer József** posta műsz. segéd-
tiszt lakása, Budafok, Pannónia-
u. 10. 269-653
- NEFORT Nemzetközi For-
galmi r.-t.** IV. Petőfi-tér 3. 182-820 182-950
- Negrelli Henriké**, I. Árká-
u. 67. 0360-207
- Negrelli Hugó**, Mechanikai
Szövőgyár r.-t. ig., VIII. József-
krt 71/73. 135-503
- Negró expressó**, VI. Andrássy-
út 19. 423-425
- Negro Leoné** sz. dr. Szilvási
Jolán fogszakorvos, XI. Vörpeltő-
út 30. 0456-298
- Negyedy Ferenc**, a Magyar
Labdarúgó Edzők Testülete ügy-
vezető elnöke, IX. Drégely-u. 19. 137-952
- Nehéz-Posony József dr.**
ügyvéd, Pestvárm. tb. tiszt fő-
ügyésze, a KÖZERT kereskedelmi
közpon. jogtanácsosa, V. Csáky-
u. 86. 202-712
- Nehézipari Központ**,
VIII. Rakóczi-út 5. 143-477
- Erőmű osztály 143-867
- Erőmű osztály, kazányszerkesztési
iroda 137-773 137-877
- Csavargyárak munkaközössége,
VII. Király-
u. 86. 136-800 137-100 138-600
- Csavargyárak munkaközössége,
közpon. raktára, V. Vadász-u. 33. 110-028 123-992
- Golyóscsapagy raktár, VII. Király-
u. 67. 310-987 422-196
- Szersám műszaki raktár, VI.
Teréz-krt 46. 128-298
- Papírraktár, V. Akadémia-u. 7. 126-450
- Transzitraktár 122-824 127-428
- Autótervezés, XII. Csáry-u. 41. 257-023 257-434
- Szersámgyártó tervező iroda, V.
Kossuth Lajos-tér 13. 113-470 318-578 318-539
- Nehézipari Építéstervező
iroda**, Központ, V. Marx-tér 7. 0183-820
- Igazgatói titkárság 124-088
- Vezető főmérnök 312-781
- I. tervező osztály 0183-820
- I. tervező osztály vezető 812-780
- Pénzügyi és jogi szakosztály vezető 125-130
- Gazdasági szakosztály vezető 124-136
- II. tervező osztály, IV. Múzeum-
krt 3. 187-253 187-095
- II. tervező osztály vezető 187-388
- III. tervező osztály, VIII. Puskin-
u. 42. 136-236 138-725
- III. tervező osztály vezető 143-054
- III. tervező osztály vezető 143-405
- II. tervező osztály statikus csoport 142-088
- Üzemgazdasági osztály, VIII. Szent-
királyi-u. 17. 343-188
- Üzemgazdasági osztály vezető 138-514
- Nehézipari Külkereskedelmi
n. v. NIK**, lásd Magyar
Nehézipari Külkereskedelmi n. v.
- Nehézipari Minisztérium**, n. v.
Szabadság-tér 5/6. 0123-590 0124-280 0122-690
- V. Gróf Teleki Pál-u. 31. 0112-200 0112-219
- Esete 18 óráig, valamint vasár- és
ünnapokon a 0123-590
számú állomás hírvad.
- Sajtóiroda 313-565
- Törvényelőkészítő 113-694
- Költségvetési osztály 113-472
- (lásd a következő oldalon.)

Metropol hirdető és jegy-iroda, tul. Márkus György, XI. Bartók Béla-út 8. 259-362

Metropolitán nyomdai műintézet, tul. Ádám Sándor (Bohman Ferenc), V. Falk Miksa-u. 24/26. 128-078

Mets Gula dr. ügyvéd, XII. Némethy-út 16. 191-165

Metzger Antal Gyárkéremény-Gólkaszán. Iparikemence építő, XI. Vak Bottyán-u. 3. 257-576

Metzger Lambert dr. orvos, VIII. Rákóczi-út 73. 139-336

Metzger Róbert és Társa tanácsadóiroda, I. Attila-u. 86/87. 0161-588

Metzker Ferencné úv. létra, tisztítófelismerési és más. váll., XI. Bartók Béla-út 36. 256-067

Metz Károly, IV. Belgrád-rkp. 2. 386-783

Metzler Richard építész, mű- és stúdióhelylakatos, VIII. Práter-u. 19. 143-738

Meyer-Grebe Walter, XII. Napos-út 4. 364-349

Méz R.-t., lásd Első Magyar Kézmunkafalonnyalgyár r.-t. alatt.

Mézár Ferenc Népből Kereskedelmi Központ vezérig., VII. Wessely-utca 69. 226-846

Mezel Albert, V. Pozsony-út 19. 312-668

Mezel Andor, V. Ipoly-u. 13. 204-672

Mezel Béla dohánykiskeres., VII. Klauzál-u. 34. 421-578

Mezel Emil finom bőrárú készítő, VII. Csengery-u. 26. 423-416

Mezel és Marosi, fitruha szaküzlet, VII. Rákóczi-út 26. 221-210

Mezel és úv. Sebőkné, lakás, VII. Nefelejtsa-u. 4. 0224-397

Mezel és Pál, drogéria, a Mezei-virágkészművek főlerakata, Kárpát, Vörös Hadsereg-útja 121. 146-434

Mezel Gábor, III. Lajos-u. 49/a. 162-408

Mezel Henrik, V. Pozsony-út 23. 122-157

Mezel János szobor, IV. Veres Pálné-u. 16. 182-106

Mezel Jenő papír- és frászkeres., IV. Prohászka Ottokár-u. 8. 0184-557

Mezel József dr. rendőrorvos-szakosodó, VII. Rákóczi-út 26. 420-387

Mezel Károly dr. rendőrorvos, V. egyet. körkörös tanársegéd, IV. Szervíz-tér 6. 188-165

Mezel László ékszerész-áramműves, VI. Jókai-u. 4. 126-552

Mezel Pál építész, építőmester, XII. Szilárdy Erzsébet-fasor 23. 164-924

Mezel Pál dr. IIJ. ügyvéd, V. Kiss József-u. 9. 122-577

Mezel Pálné dr.-né, V. József Attila-u. 12. 384-069

Mezel Sándor ny. MÁV felügy., V. Pannónia-u. 34. 202-522

Mezey és Gross Mihály utóda úv. Gross Mihályné kerékpár, villamosági, motorkerékpár- és kiskeres., VI. Liszt Ferenc-út 6. 224-483

Mezey Ferenc kertésztud., kertészeti teleph., II. Júlía-u. 2. 380-719

Lakása, II. Gábor Áron-u. 3/b. 364-859

Mezey Ferenc Gusztáv úv., V. Sallai Imre-u. 12. 327-046

Mezey Imre fűszerkeres., VI. Nagymező-u. 7. 421-207

Mezey István, VII. Akácia-u. 62. 0221-895

Mezey István dr. ügyvéd, követségi jogtanácsos, VIII. Szentkirályi-u. 39/b. 135-747

Mezey Lajos dr. ügyvéd, V. Szent István-krt 6. 311-617

Mezey László, csavarszaküzlet, VI. Gróf Zichy Jenő-u. 32. 112-948

Mezey Mórioné úv., IX. Meszter-u. 38. 136-618

Mezey Pál MÁV főmérnök, XI. Orly-u. 9. 0289-084

Mezey Pál dr. szemorvos, egyet. tanársegéd, XI. Szabolcska Mihály-u. 7. 256-359

Mezey Vacuum, jogszított vegyszermérnök elnököző vállalat, cég-tul. Mezey István, VII. Akácia-u. 62. 221-895

Mezey Vilmos dr., V. Csáky-u. 20/b. 404-503

Mezeiné Erdel Mária, illatszer-tár, IV. Irányi-u. 21/23. 187-156

Mézes Zsigmond dr. szülész-nőgyógyász szakorvos, lakás, XIV. Tallér-u. 15. 297-648

Mézeskalácsosok Országos Adóközössége, lásd Cukrázók és Mézeskalácsosok Országos Adóközössége.

Mészorgalmi n. v. Központi iroda, VIII. Csokonai-u. 8. 136-157

Üzem, IX. Bakáts-u. 8. 187-652

Meznerics Iván dr. egyet. m. tanár, a Magyar Nemzeti Bank h. jogtanácsosa, II. Nyit-u. 16. 256-782

Mező Béla dr. egyet. c. rk. tanár. v. közoktatási főorvos, IV. Szépe-u. 5. 181-395

Mező Elek dr. rendőrorvos, IV. Somogyi Béla-út 4. 385-075

Mező Ferenc dr. ny. min. osztályfőnök, II. Mártírok-útja 50/53. 468-010

Mező István festékkeres., Pest-szenterzsébet, Nagy Sándor-u. 32. 144-274

Mező Józsefné, V. Zrínyi-u. 14. 110-693

Mező László dr. ügyvéd, v. törvényes tanácselnök irodája, V. Hold-u. 29. 0123-930

Mező László, XIV. Columbus-u. 31. 296-597

Mező Rudolff, a Függelék nyomda n. v. üzemvezetője, VII. Vig-u. 20. 342-969

Mezőgazdák Termelő és Értékesítő Szövetkezete, V. Váci-u. 38. 0384-683

Mezőgazdasági Építettervező Iroda n. v., VI. Paulay Ede-u. 52. 222-429

Igazgatói titkárság 422-173

I. Tervező-osztály 422-561

II. Tervező-osztály 421-192

Mezőgazdasági és Kémiai Ipartelepek r.-t., szesz, élesztő, növényvédőszer és vegyszeri gyár, VIII. Farkas István-u. 8. 0136-265

Anyagbeszerzés 138-350

Mezőgazdasági Gépkísérleti Intézet Műgyűjtem., XI. Bertalan Lajos-u. 1. 268-408

Rákos Imre intézetvezető 258-667

Mezőgazdasági Gépüzem, lásd Magyar Állami Mezőgazdasági gépüzem.

Mezőgazdasági gimnázium Elmismeszeripari tagozata, VII. Wessely-utca 58. 423-582

Mezőgazdasági Hitteltintézet r.-t., lásd Magyar Mezőgazdasági Hitteltintézet r.-t.

Mezőgazdasági Igazgatóság Állategészségügyi előadó, IV. Városház-u. 7. 188-558

Mezőgazdasági Ipari Kísérleti Intézet Országos Magyar, lásd Országos Magyar Mezőgazdasági Ipari Kísérleti Intézet.

Mezőgazdasági Kiállítás és Tenyészállatvásár, Országos, lásd Áramintavásári és Kiállítási r.-t.

Mezőgazdasági Múzeum és Madártani Intézet, XIV. Városliget, Széchenyi-úti 420-573

Mezőgazdasági Szakemberek Országos Szövetsége, a Szakszervezeti Tanács kötelekben, IV. Petőfi Sándor-u. 9. 385-523

Mezőgazdasági Szervezési Intézet, I. Attila-u. 53. 160-692

Mezőgazdasági Szeszgyárak n. v., VI. Benczúr-u. 11. 228-264

Mezőgazdasági Termékeket Feldolgozó k.f.t., XI. Albert-u. 5. 269-461

Mezőgazdasági Termény- és Terméktügyndökök adóközössége, V. Hold-u. 15. 311-182

Mezőgazdasági tudományos és kísérletiügyi intézmények titkári és gazdasági hivatala, lásd Kitebel Pál-utcai mezőgazdasági tudományos és kísérletiügyi intézmények, titkári és gazdasági hivatala.

Mezőgazdasági Tudományos Központ, I. Attila-u. 53. 160-020

Elnökség 161-325 360-878

Főtitkárság 161-544

Szervezési osztály 360-318

Személyzeti osztály 161-556

Tudományos osztály 161-408

Mezőgazdasági Szervezési Intézet 160-692

Mezőgazdaságok áll., lásd Állami Mezőgazdaságok.

MEZŐGÉP Mezőgazdasági Gép- és Szerelvény Értékesítő n. v., VI. Bajcsy Zsilinszky-út 57. 121-610 122-344

310-744 311-147 311-139 Alkatrészek eladás, V. Kálmán-u. 14. 125-430

Mezőnyék-Ládházal Kavicsbánya r.-t., VI. Andrássy-út 79. 428-584

MEZŐVILL Villamossági Szervezési és Értékesítő n. v., VI. Bajcsy Zsilinszky-út 57. 121-610 122-344

310-744 311-147 311-139 Alkatrészek eladás, V. Kálmán-u. 14. 125-430

Mezőnyék-Ládházal Kavicsbánya r.-t., VI. Andrássy-út 79. 428-584

MEZŐVILL Villamossági Szervezési és Értékesítő n. v., VI. Bajcsy Zsilinszky-út 57. 121-610 122-344

Mezőudvarodnájára Képe, Moszka, Kuznyeev Mosz 18. Magyarországi képviselete, VI. Teréz-krt 29. 122-981

MFTR, lásd Magyar Folyam- és Tengerhajózási r.-t.

Miakits Lajos vendéglős, IV. Fehérhajó-u. 5. 185-066

Miami kávéház, VII. Erzsébet-krt 39. 423-120

Mihailisz Ferenc dohánykiskeres., Újpest, Pozsony-út 29. 292-268

Mihaleczky Vilmos dr. ügyvéd, VIII. Futó-u. 10. 335-413

Mihalkó Ferenc h. ig. Post-szentlőrinc, Szent István király-út 23/a. 146-885

Mihel Andor, IV. Dalmady Győző-u. 3/5. 382-009

Mihel Pál, V. Klotild-u. 10/b. 112-325

Miheller János fuvaros, XIII. Potneházy-u. 19. 404-516

Miehler Károly és Miller József, fogtechnikai laboratórium, VII. Dohány-u. 66. 427-061

Michna András aranyműves-mester, VII. Király-u. 13. 422-398

Michnay Endre, IV. Molnár-u. 26. 385-078

Miechover Ignác államilag vizsgázott fogász. VII. Thököly-u. 44. 425-332

Miekl Kálmán asztalosmester, VIII. Futó-u. 17. 142-371

Mieslán Béla könyvtáros, V. Méréleg-u. 11. 380-536

Miesnay Géza, fűrészes és vasárak, VIII. Borkóly-u. 41. 338-680

Miesnyai Gyula trikó- és textil-festő, XIII. Szekszárdi-u. 14. 203-296

Miesnyai Rezső trikó- és harisnyafestő, XIII. Szekszárdi-u. 16/b. 200-676

Midani Mohamed Bey, II. Mártírok-útja 67. 351-718

Midinet szalon S.-ad. Nagykéri Mária, IV. Váci-u. 26. 380-048

Miénk Építőipari Termelő Szövetkezet, XI. Kosztolányi Dezső-út 12. 269-401

Migray Jenő dr. sebész-főorvos rendelője, IV. Kristóftér 4. 0185-762

Ha nem felel: 186-986

Lakása, XII. Báth György-u. 34. 256-837

Mihajlovics Miklós dr. egyet. tanársegéd, főorvos, XI. Verpeléti-út 26. 258-118

Mihajlovics Pál dr. fogorvos, XI. Verpeléti-út 26. 258-401

Mihalik Imre tervező építész, műszaki tanácsadó, Újpest, Nádor-u. 71. 0292-714

Mihalik Sándor fogtechnikus, XI. Fehérvári-út 16. 256-304

Mihálikovics Szilárd dr. belgyógyászati klinikai tanársegéd, főv. főorvos, II. Szabó Ilonka-u. 47. 360-397

Mihálikovics Tibor dr. egyet. tanársegéd, belgyógyász, lakása, VII. Dohány-u. 20. 420-242

Mihálovics Géza dr. gyermekorvos, OTI b. főorvos, IX. Mester-u. 12. 136-336

Mihálovich Gézané II. Torok-u. 3. 151-361

Mihálovics Sándorné kőműves, VII. Kasziny-u. 62/64. 422-249

Mihálovics László dr. II. Tölgyfa-u. 26. 160-956

Mihály Géza képzőművész, aranyozó, üvegesmester és képzőművész, VIII. Baross-u. 41. 138-429

Mihály Gyula dr. fogszakorvos, VIII. Stáhl-u. 1. 336-688

Mihály János vas-, festék- és háztartási üzlete, X. Zalka Mátyás-ter 2. 348-193

Mihály József, VI. Andrássy-út 74. 110-367

Mihályi Ernőné úv. (M. Lenkey Valéria) III. Virág Benedek-u. 7. 256-512

Mihályi József arany- és ezüstműves, V. Sándor-u. 5. 123-616

Mihályi Józsefné keresk. lakása, IX. Bakáts-u. 2/b. 384-380

Mihályi László min. tan. VI. Vilma királynő-út 8/b. 425-948

Mihályi Mihály dr. tanársegéd, a I. sz. Női Klinikán, lakás, VIII. Mária-u. 34. 138-133

Mihályi Péter Pál dr. főorvos, fogorvosi rendelője, IV. Petőfi Sándor-u. 7. 384-249

Különleges hirdetések: Állami Hirdető N. V. • IV., Apponyi-tér 1. T.: 189-544, 185-791, 180-271, 185-247

13*

195

Háztartási Bolt N.V.

FESTÉKEK, LAVKOK, ÉCSETÁRU, PIPERE

HAZTARTÁSI CIKKEK

Kőnig Henrik tollkeresék, V. Falk Miksa-u. 16. 329-359
Kőnig Ignác autószerelő, lakás, XIV. Doroszlai-kő 3. 496-630
Kőnig Jenő sapkakészítőmester lakása, V. Légrády Károly-u. 25. 404-941
Kőnig József okl. mérnök, építőmester, kövesőmester, V. Markó-u. 1/b. 111-414
Kőnig József szövetkeresék, VII. Erzsébet-krt 18. 422-525
Kőnig Kalapgyár k.f.t. főüzlet, VIII. József-krt 23. 139-178
 Flóklizlet, VII. Erzsébet-krt 48. 422-115
 Székely Miksa ügyv. íg. lakása, VIII. József-krt 37. 0136-725
Kőnig Károly műtővív, V. Sallai Imre-u. 29/b. 404-598
Kőnig Lajos okl. mérnök, VI. Teréz-krt 52. 310-285
Kőnig Lajosné, blaz- és ruha üzem, VII. Dob-u. 70. 229-471
Kőnig Mátás cukrászmester, VII. Dohány-u. 47. 422-438
Kőnig Oszkár, V. Katona József-u. 24. 312-416
Kőnig Rezső vegyész-mérnök, a Chinoin gyógyszerárugyár íg., II. Batsai-út 18/b. 164-426
Kőnig Vilmos íg., V. Rudolf-tér 6. 110-344
Kőnigsberg Imre vegyiparos, III. Szépvölgyi-út 147. 360-710
Kőnigsberg Sándor, V. Fürst Sándor-u. 16. 312-187
Königseder Zsigmond dr. orvos, egyet. tanársegéd rendelője, IV. Irányi-u. 5. 385-012
Königstein Hugó okl. vegyész-mérnök, laboratóriuma és cíló-rási váll., VI. Teréz-krt 6. 420-343
Kőnyű Vasszerkezetek Gyára n. v. (ezelőtt Márkus Lajos r.-k.), XIII. Hun-u. 4/b. 200-315 *200-940
 Kőnyvelőség 208-277
 Párttitkarsága 204-489
 XIV. Petneházi-u. 74. 203-606 204-443
Kőnyűtémipari Beruházási n. v., VI. Teréz-krt 36. *311-500
Kőnyűtémipari Építéstervező Iroda n. v., V. Kossuth Lajos-tér 4. 112-464 112-676
 313-981 313-982
 Michalkó íg. h. 121-088
 Jogi- és gazdasági osztály 124-004
 Személyzeti osztály 312-149
 Elektromos csoport 125-851
Kőnyűtémipari Minisztérium, II. Fő-u. 68. *257-250
 *160-090
 XII. Kislipari Főosztály, V. Báthory-u. 7. 128-222 123-976
 XIII. Dohányipari Főosztály, II. Iskola-u. 13. *268-890
 0161-047
 XIV. Szesszipari Főosztály, VI. Benecsur-u. 11. *421-175
 228-452 228-454
 XVI. Rör, Malakta és Edesipari főosztály, VI. Andrassy-út 2. 204-210 203-845
 XVII. Tartósító és Húsipari Főosztály, V. Széchenyi-rkp. 6. *122-710 *121-890
 XVIII. Malomipari Főosztály, *122-710 *121-890
 Garage, VIII. Vig-u. 20. 142-222

Kőnyűtémipari szerszámgépgyár beruházási n. v., V. Akadémia-u. 9. 122-597
 122-848 122-921
Kőnyűtémipari Kislipari Termelő Szövetkezet, mint az OKISZ tagja, IV. Dalmady Győző-u. 9. 180-475
Köntös B. Cipőgyár k.f.t., Pestszenterzsébet, Dörse György-u. 26. 144-439
Könyvbarátok Kultur-egyesülete, Iásd Magyar Könyvbarátok Kultur-egyesülete.
Könyves Kálmán építőmester, VIII. Thék Endre-u. 12. 343-058
 Múzeum-u. 5. szám alatti építkezés, VIII. Múzeum-u. 5. 149-486
Könyves Kálmán gimnázium m. áll., Iásd Iskolák.
Könyves Tóth Erzsé, színdarab, a Nemzeti Színház ny. tagja, V. Sallai Imre-u. 5/d. 112-361
Könyvesi Gábor üvegcsé lakása, XIV. Erzsébet királyné-útja 77/b. 296-184
Könyvesi Vince építőhíveges, jóvátételi szállítóhíveges, tömögman-kák, VII. Dohány-u. 11. 220-847
Könyvkereskedő r.-k., VI. Bóvsa-u. 88. 125-062
Könyvkereskedők Egyesülete, Iásd Magyar Könyvkiadók és Könyvkereskedők Orsz. Egyesülete.
Könyvkiadók és Könyvkereskedők Országos Egyesülete, Iásd Magyar Könyvkiadók és Könyvkereskedők Orsz. Egyesülete.
Könyvtári Központ Országos, Iásd Országos Könyvtári Központ.
Könyvtérjesztő n. v. igazgató-sága, VIII. József-krt 29. *343-526 *343-789
 Orvosi Könyvesboltja, V. Nádor-u. 32. 312-162
Kőpeczi Bócz István, Iásd Bócz K. István.
Köpi Rezső dr. belgyógyász, szakorvos, XI. Somló-út 60. 456-179
Körblér Walter orvos-tan-hallgató, VII. Almásy-tér 17. 225-340
Körblér elektromos rádiótor-fűtő-és fűtőberendezések, Körmeny és Társa, tul. Körmeny Dezső, VII. Kazinczy-u. 9. 0220-016
Köri Lászlóné, Várnai Klára zenetanár, VI. Sziv-u. 39/a. 311-220
Körmenyi Elemér, Magyar-ország Védőősszonya gyógyszer-tár, VII. Damjanich-u. 1. 0224-707
Körmenyi Henrik dr. orvos, I. Mészáros-u. 2. 0161-557
Körmenyi Imre vegyipari dol-gozó, V. Váci-út 16. 110-983
Körmenyi Istvánné úzv., VIII. Bródy Sándor-u. 17. 335-410
Körmenyi Judit, V. Pozsony-út 9. 126-032
Körmenyi Miklós tehertuvarozási és bűtör-szállítási váll., V. Kiss József-u. 48. 202-775
Körmenyi Dezső fogaszerék- és gépüzeme, VII. Kazinczy-u. 9. 0220-016
Körmenyi és Társa, épület-vasszerkezeti üzem, VII. Kazinczy-u. 9. 0220-016

Körmenyi Iván, II. Malinovsky-fasor 41. 456-523
Körmenyi Lajos könyvkiadó-váll., tul., IV. Gróf Károlyi-u. 14. 384-200
Körmenyi Lajos okl. mérnök, min. oszt. tan., II. Medve-u. 23. 457-207
Körmenyi Lajos, rádió és vill., VIII. Váci-u. 23. 387-107
Körmenyi László, IV. Real-tanoda-u. 19. 184-082
Körmenyi Nándor építésmér-nök, IX. Zsil-u. 1. 186-047
Körmenyi Tibor műsz. tiszt, XII. Diana-út 17. 366-261
Körmenyi Valér dr. posta-titkár, Csillaghegy, Nefelejts-u. 22. 162-240
Körmenyi és János bádógos-és szerelőmesterek, XII. Angyal-földi-út 88. 203-116
Körmenyi László dr., VI. Felsőerdősor 5. 428-032
Körmenyi Nándor, XI. Somló-út 30/b. 456-170
Körmenyi Zoltán dr. fogorvos-sebész, Vöröskereszt-főorvos, VIII. József-krt 28. 138-642
Körmenyiné Rakowsky Margit, VIII. József-krt 19. 142-515
Körner György dr., V. Pozsony-út 46. 204-582
Körner Jenő dr. ügyvéd, VII. Madách Imre-út 9. 427-563
Körner Jenőné dr.-né koz-metikai int., VI. Teréz-krt 1/a. 428-586
Körner József okl. építésmér-nök, V. Kress Géza-u. 29. 201-618
Körner Miklós dr., V. Szent István-park 14. 404-324
Körner Pál, XII. Papp Váry Elemérné-u. 10. 256-277
Körner Vilmos és Társa, fűtőberendezési szaküzlet, VIII. József-krt 60. 137-685
Környefalvi Ferenc, V. Fürst Sándor-u. 39. 204-794
Környei és Nagy, egyenruházati zsinór és passománykésztő mäs-terek IV. Molnár-u. 26. 181-466
Környei György, X. Kápolna-u. 13. 348-057
Környei János korcsmáros, VI. Szondy-u. 94. 0110-236
Környei Testvérek furnár-és fakerosk., Újpest, Árpád-u. 125. 292-566
Körönd Garage, tul. Csink Gyula, VI. Aradi-u. 58. 112-346
Körönd Szanatórium Gyógy-intézet, VI. Benecsur-u. 4. 0421-185
Körös Sándor, XIV. Eleonóra-u. 4. 497-592
Körösi Andor dr. med. univ. sebész, XI. Bartók Béla-út 20. 256-379
Körösi Artur organizátor, II. Lúpy-u. 1/b. 364-922
Körösi Béla papír-és fröszér-szak-üzlet, V. Falk Miksa-u. 13. 310-512
Körösi Csoma Sándor népi kollégium, I. Dezső-u. 3. 160-346
Körösi Csoma Sándor Peda-gógiai Gimnázium áll., XII. Kiss János altábornagy-u. 40. 0350-985
Körösi és Horváth keimefestő és vegyítéstítő, VIII. József-krt 52/56. 135-814

Körösi József, a Diadal vegyi-par cégtul. lakása, XIV. Gyarmat-u. 9. 496-212
Körösi Paula dr. férj. dr. Barna Sándorné orvos-fogorvos, V. Stollár Béla-u. 22. 0120-384
Körösi Bertalan dr. kös-jegyző, VIII. Rákóczi-út 11. 137-944
Körösi Ferenc dr. egyet. magántanár, vegyész-mérnök, VI. Délibáb-u. 28. 424-387
Körösi Ferenc dr. gyógyszer-vegyészi laboratóriuma, VI. Szondy-u. 100. 310-031
Körösi János, a Magyar Távirati Iroda belső munkatársa, XI. Buda-fok-út 13. 258-141
Köröskényi és Markovits Ált. Vegyipari és Kereske-deimi Vállalat, iroda, VIII. József-krt 53. 136-982
 Üzem, X. Füzér-u. 12. 149-842
Köröskényi Ferenc ruh- és likőrgyár, Káspert, Vörösháza-útja 66. 348-387
Körösi, Iásd Körösi.
Körösvölgyi Andrásné, XII. Béla király-út 25. 186-387
Körtela vendéglő, tul. Hegyi Lászlóné, II. Görgey Artúr-u. 11. 468-622
Körteli espresso, é. n. v., XI. Mórész Zsigmond-köztér 0469-146
Körtélyesi Vilmos fűszer-csomoget keresk. üzlet, XII. Krisztina-krt 8/10. 268-788
 Lakása, II. Csopaki-u. 9. 351-205
Körtélyesi Aladár, VII. Péterfy Sándor-u. 44. 0224-329
Körtélyesi Antal utóda Körtélyesi Ottó kender-és sodronykötélgyár, Budapest, Tompa-u. 8. 469-752
Körtel általános közvetítő iroda, tul. Feigl Gyula, VII. Erzsébet-krt 40. 228-254
Körteli olipbólt, VII. Erzsébet-krt 36. 228-811
Közeg Ferencné dr.-né Eidos Lili dr. fogorvos, fogszabályozó, IV. Apponyi-tér 4. 0188-492
Közeg Miksa dr. orvos, V. Bajcsy Zsillinszky-út 74. 0128-866
Közeghy Alfréd dr. műtő-sebész, (dr. Közeghy né dr. Tóth V. Hedvig fogászati klinikai orvos), VIII. Üllői-út 40. 0343-560
Közeghy Iván, IX. Körszaktár-u. 24. 0189-373
Közeghy Ágyszerítő és Bűtör-szövetgyár r.-k., VI. Hajós-u. 39/a. 313-841
Közeghy Árpád nagykeresék, exp-ort-import váll., V. Pannónia-u. 14. 0329-216
Közeghy Árpádné osztályosor-jegy főúrasító, V. Pannónia-u. 14. 0329-218
Közeghy Béla, Fortuna drogéria, Soroksár, Marx Károly-u. 62. Tárcsázás előszór a "144-780 számot, azután kéri Soroksár 052
Közeghy (Feldstein) Béla, Fortuna könyv, papír, és írószér, Soroksár, Marx Károly-u. 62. Tárcsázás előszór a "144-780 számot, azután kéri Soroksár 052
Közeghy Bódog kalaposmester főüzlete, máhelye, IX. Ráday-u. 26. 384-301
Közeghy Ferenc, a m. áll. Opera-ház tagja, lakása, VI. Andrassy-út 25. 226-731

**Gyors, mint a távbeszélő, okiratszerű, mint a távíró:
az előfizetői távgépíró**

Irodalmi

IRODAGÉPÉRTÉKESÍTŐ VÁLLALAT *182-870
Budapest, V., Gerlőczy-utca 11. Telefon:

KELLÉKELADÁS: V., Semmelweis-utca 14. T.: 121-861, 180-099

Művészeti
Alkotások
V.

Ipari Képviselő k.f.t., XI.
Ibrahim-u. 27. ☎*258-950

Ipari lakkok gyára r.t.,
X. Gém-u. 38.315/3. hrsz.
148-081

Ipari Lánagyár, XIII.
Mohács-
u. 7. 200-122

Eladás, anyagbeszerzés, XIII.
Csata-u. 13. 200-597
Főkönyvelő 200-487

Ipari Minőségellenőrző
Intézet, VIII. József-krt 6.
*343-948 137-702 138-102

Gépipari osztály ☎142-426
Mezőgazdasági ipari osztály 142-423

Papíripari osztály 142-438
Textilipari osztály 142-449

Vegyipari osztály 142-403

Ipari Robbanóanyag r.t.,
bpesti iroda, V. Sztálin-tér 1.
☎*189-990

Ipari Segédanyaggyár váll.,
IV. Újpest, Váci-út 71.
*292-910

Ipari Szaktanárképző Inté-
zet, Gazdasági osztály. V.
Piarista-u. 1. 186-326

MDP Pártszervezete 386-226

Ipari Szerelvények Gyára,
lásd Alacsony nyomású Szerel-
vényeket Gyártó ES, XII. sz.
telep.

Ipari Technikumok, lásd
Iskolák.

Ipari Villanyszerelési váll.,
VII. Bethlen Gábor-u. 21/23.
Központ 220-282

Anyagbeszerzés 427-508
Főkönyvelő 427-581

Főmérnök 427-545

Iparművészek Szakszerve-
zete, lásd Magyar Képzőmű-
vészek és Iparművészek
Szövetsége.

Iparművészeti Főiskola, lásd
Országos Magyar Iparművé-
szeti Főiskola.

Iparművészeti Múzeum, lásd
Országos Iparművészeti
Múzeum.

Irodai Képzőiskola, lásd
Iskolák.

Irodai Képzőiskola, lásd
Iskolák.

Irodai Képzőiskola, lásd
Iskolák.

Irodai Képzőiskola, lásd
Iskolák.

Irodai Képzőiskola, lásd
Iskolák.

Irodai Képzőiskola, lásd
Iskolák.

Irodai Képzőiskola, lásd
Iskolák.

Irodai Képzőiskola, lásd
Iskolák.

Irodai Képzőiskola, lásd
Iskolák.

Irodai Képzőiskola, lásd
Iskolák.

Irodai Képzőiskola, lásd
Iskolák.

Irodai Képzőiskola, lásd
Iskolák.

Irodai Képzőiskola, lásd
Iskolák.

(lásd az előző hasábon.)

Organizációs osztály 382-375
Tervosztály vezetője 186-571

Könyvelés 183-202
Személyzeti osztály vez. 186-526

Gazdasági osztály vez. 386-160
Grafikai csoport 184-579

1. sz. Bánya és Kohóipari
Épülettervező iroda vez. 186-572

Mérnöki osztály 181-601
Gépészeti osztály 181-606

2. sz. Gép- és Vegyipari
Épülettervező iroda vez. 186-569

3. sz. Általános Ipari Épület-
tervező iroda, központ. 181-280 181-251

3. sz. iroda vezetője 181-406

4. sz. Könnyű és Műszeripari
Épülettervező iroda vez. 186-557

5. sz. Ipari Területrendezési
Iroda vez. 381-564

Általános mérnöki osztály 181-232

Iparügyi Minisztérium he-
lyett lásd Könnyűipari Minisz-
térium, illetve Nehézipari
Minisztérium.

Iparvállalatokat Szervező
Bank r.t., VI. Király-u. 82.
425-762

Ipoly Filmszínház, XIII. Csáky-
u. 65. 201-005

Ipoly Pál, II. Torockó-tér 3.
364-229

Ipolyi Károly okl. vegyészmér-
nök, XI. Bartók Béla-út 31.
456-309

Ipper Ödön, VIII. Bacsó Béla-
u. 53. 142-571

Ipper Ödön, XIII. Pannonia-
u. 8. 113-397

Ipper Sándor tisztv., XIII.
Pozsonyi-út 1. 112-790

Irányi Andrásné, XI. Kelen-
hegyi-út 11. ☎258-524

Irányi István gimnáziumi tanár,
I. Városliget-u. 12. 350-890

Irányi Jenő dr. főorvos, VII.
Wesselényi-u. 58. 224-788

Irányi Jenő dr. kórházi főorvos,
XIII. Fürst Sándor-u. 28. 311-060

Irányi József lakatosárú, acél-
lemez és faredőny, vendéglői
ponyvásátrak, VII. Peterdy-
u. 14. 428-226

Irányi József dr., VII.
Wesselényi-u. 27. 422-699

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

Irányi Lászlóné, XI.

Lágymányosi-u. 15. 268-196

Irányi Sándor, XIII. Sallai Imre-
u. 29/a. 202-181

Irányi Sándor tűzifa- és szén-
telepe, XIV. Öv-u. 204. 296-310

Irás Jenő dr. belgyógyász-
főorvos, IX. Lónyay-u. 36. 380-505

Ireghy Antal dr. ügyvéd, XI.
Budafoki-út 17. C-épület 456-487

Iren és Tóth női divatszalon,
cégtul., Tóth Mihály, V. Váci-
u. 25. 186-734

Iren-Penzió, tul. Polgár
Dezsőné, V. Klotild-u. 3/b.
☎111-614

Irgalmas Nővérek «Mária-
háza», XI. Somló-út 16. 269-439

Irgalmasrend Kórháza, II.
Kunfi Zsigmond-út 17/19.
☎*150-280

Reuma osztálya, II. Kunfi
Zsigmond-út 54. 151-643

Irinyi Pusztai Tenyészállat
telep, tul. Varsányi Géza, II.
Kút-u. 7. 268-124

Iris-fehérműzem, cégtul.
Halász Emilné, VI. Lenin-
krt 89. ☎112-310

Iris kozmetika, tul. Breuerné
Szabó Anna, V. Hold-u. 21.
310-688

Iritz Ferenc sapkakészítő, VI.
Lenin-krt 73. 313-641

Iritz Józsefné, VII. Síp-u. 24.
221-032

Iritz Sándor írószer- és
papírárunagykeresk., lakása,
VI. Paulay Ede-u. 21. ☎227-529

Író-Számológépek eladása,
garanciával, vétel, Szász Imre
mérnök, VI. Podmaniczky-u. 5.
☎123-133

Iroda Service, irodafelszerelés,
irodaszervezés, V. Nádor-
u. 17. ☎123-363

Irodaépítő Vállalat, VI. Szív-
u. 60. 111-419 311-377

311-142
Igazgató 311-341

Főmérnök 111-020
Műszaki osztálya 311-138

Anyaggyártási osztály 111-074 110-839

Üzemgazdasági osztály 110-865

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd az előző hasábon.)

Munkaerőgazdálkodás 110-899

Pénzügyi osztály 111-069

Normairoda 120-990

Szerelési osztály 112-014

Asztalosüzem 342-784

Villanyszerelőüzem 112-233

Pártiroda 115-880

Üzemi Bizottság 314-196

Vorosilov-úti telep 296-081

Váli-úti telep 268-444

Irodagépértékesítő Vállalat,
V. Gerlőczy-u. 11.

Központ *182-870

Vállalatvezető 181-679

Főkönyvelő 386-167

Áruforgalmi osztály 388-187

Irodagépértékesítő eladás, V.
Semmelweis-u. 14. 121-861

180-099

I. sz. fiók, VII. Lenin-krt 43.
224-219 422-123

Irodagép Ipari Vállalat,
V. Bécsi-u. 8.

Központ *182-980

Igazgató 181-611

Személyzeti osztály 184-430

Terv- és Statisztikai osztály
(Üzemgazdaság) 181-649

Anyag- és Áruforgalmi osztály 181-786

Pénztárgéposztály, V. Báthory-
u. 6. 122-080 128-895

Sokszorosítógépjavító-osztály,
V. Szabadság-tér 10. 122-518

Címlemezprelő-műhely, VI.
Szív-u. 33. 314-795

Fénymásológépgyártó-üzem,
VIII. Conti-u. 38. 339-256

Tanműhely, V. Báthory-u. 3.
122-166

Gyártás-tervezés, V. Kossuth
Lajos-tér 18. 121-174

121-245

Nikkelező, V. Báthory-u. 3.
310-942

Sokszorosítógépgyártó-üzem,
V. Bajcsy Zsilinszky-út 12.
189-782

Irodagépjavító váll., Schelken
Imre műszerész-mester, XI.
Bartók Béla-út 41. ☎468-574

Irodai Gyorsírókat és Gép-
írókat Vizsgáló Országos
Bizottság, V. Alkotmány-u. 9.
124-593

Elnök, Csehely Aladár, XI.
Bocskay-út 31. 456-071

Irodalmi Ujság szerkesztő-
sége, VI. Vilma királynő-út 10.
☎428-305

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

(lásd a következő hasábon.)

1950

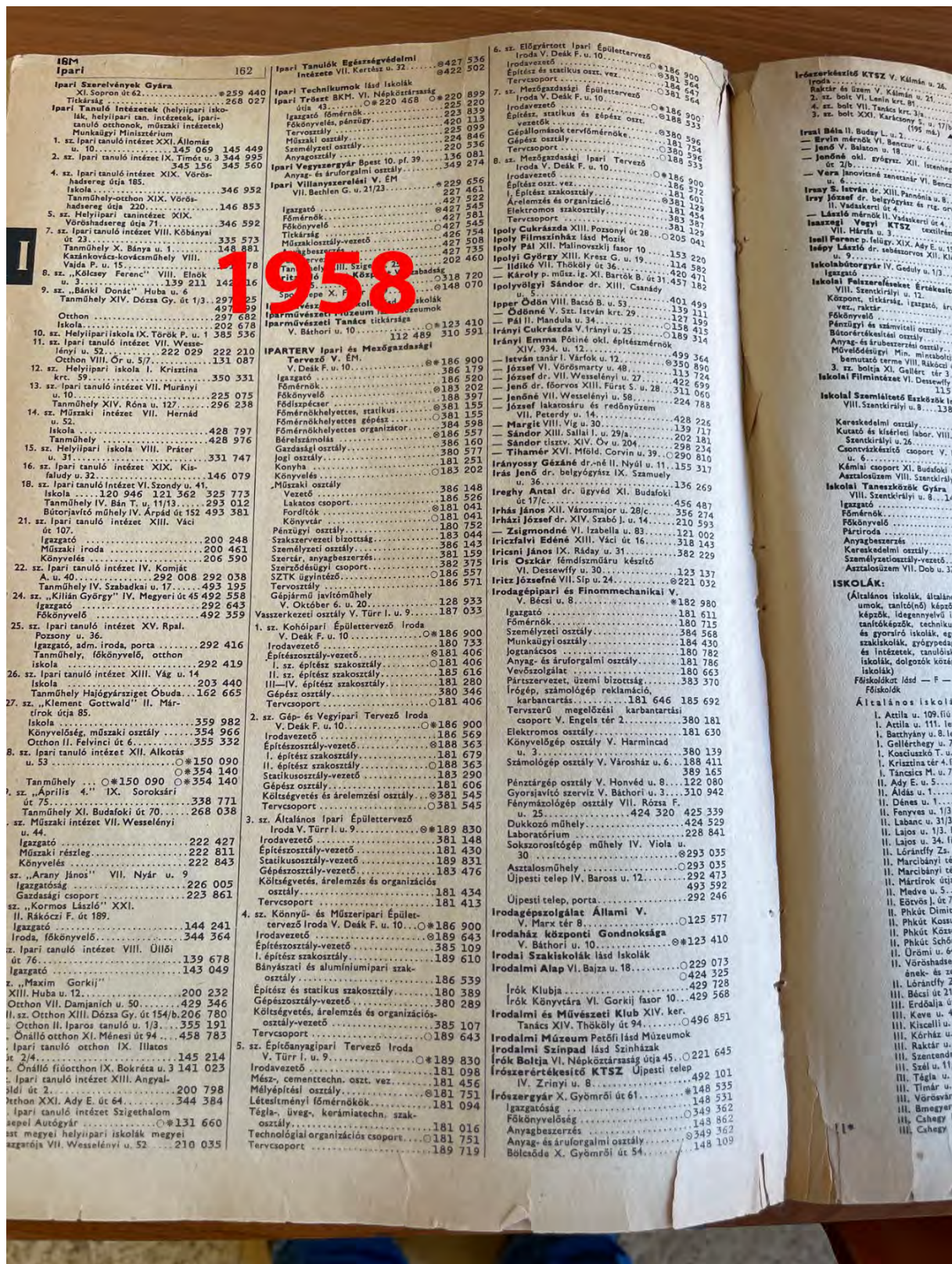
IRODAGÉPÉRTÉKESÍTŐ VÁLL. *182-870

BUDAPEST, V., GERLŐCZY-UTCA 11. — TELEFON:

197

*Társas-
utazás*

IBUSZ

07. Az 1958-as telefonkönyv lapja

15. sz. Helyiipari Iskola	222 210 222 029	Műszaki csoport	186 232
VII. Wesselyni 52.	411 274	Komplex tervező, stúdió vezető	183 523
Tanműhelyi «Vas» ruházalon	471 360	Művészeti osztály	188 593
16. sz. Helyiipari Iskola XIX. Kifaludy 32.		Párhuzamos tervező	183 523
Igazgató (megyei igazgató)	471 366	Statisztika vezető	183 523
Igazgatóhelyettes, nyilvántartás	273 020	Főkönyvelő V. Bujay Zs. út 34.	311 135
tanári szoba		Pénzügyi osztály-vezető	311 799
Gazdasági iroda, könyvelés		Pénztár	315 748
18. sz. Ipari Tanuló-intézet VI. Szondy 41.	121 362	Anyagkönyvelés	315 428
Igazgató, nyilvántartás	120 946	Könyvelés	315 275
Igazgatóhelyettes, nyilvántartás	325 773	Nyomtatványr	315 983
Könyvelés	293 012	Utóalkalácio	310 799
Tanműhely IV. Bán T. 11/13.		Munkaügyi osztály-vezető	315 145
Bürojavító műhely	493 281	Bérelésmóls	315 532
IV. Árpád út 12.	355 191	Ellendrás	310 525
11. sz. Ipari Tanuló-intézet		Vállalati jogtanácsos	110 950
XIII. Váci út 107.	200 248	Anyagosztály	311 517
Iskola	206 590	Szállítási csoport	310 564
Könyvelés	200 461	Ipari formatervezés	
Tanműhely		VIII. József krt. 49.	143 809 343 190
2. sz. Ipari Tanuló-intézet		Ötös stúdió II. Varsányi I. 19.	353 398
IV. Komját A. 40.	292 008 292 038	Iparművészeti Bole V. Kossuth L. 14.	188 304
Tanműhely IV. Szabadkai 17.	493 195	Minőségirőruha bolt V. Kecskeméti A.	185 447
1. sz. «Kilán György» IV. Magyar út 45.	492 558	Készleturaktár V. Váci 66.	467 834
Iskola I. sz. otthon	292 643	Központi raktár V. Molnár 13.	184 008
Igazgató	292 625	Export kerámia raktár V. Tanács krt. 22.	189 039
Főkönyvelő		Export vegyszer raktár V. Náder 26.	317 490
Tanműhely		U z e m e k :	
XIV. Dózsa Gy. út 1/3.	297 425 497 199	Asztalos VIII. József krt. 36.	130 093
II. sz. otthon	297 682	Báb V. Kálmán 16.	319 571
sz. Ipari Tanuló-intézet		Diamód VIII. Benyovszky M. 19.	135 006
XV. Rpsl. Pozsony 36.		Dizsműkovács XI. Fehérvári út 197.	467 834
Igazgató, iskola, porta, főkönyvelő	292 416	Erem IX. Ernő 32.	131 203
Iskola, tanműhely, növendékgár	292 419	Göbelin I. Uri 58.	160 158
17. sz. Ipari Tanuló-intézet XIII. Vág 12/14.	203 440	Gomb VII. Dobány S.	411 086
Igazgató	202 990	Grafikai XIV. Thököly út 69.	186 085
Tanműhely, Óbuda Hajógyárisziget	162 665	Grafikai expedició V. Királyi P. 6.	184 459
sz. Ipari Tanuló-intézet		Grafikai raktár VIII. Damjanich 25/c.	428 723
II. Mártírok útja 85.		Kerámia X. Mátza 19.	149 294
Igazgató	359 982	Kötő V. Irányi 20.	180 613
Könyvelés, műszak	354 966	Lámpapervő V. Deák F. tér 4.	382 263
1. sz. Ipari Tanuló-intézet XII. Alkotás 53.		Myopán VI. Anker köz 2/4.	382 263
Igazgató	153 016	Ötös VIII. Korányi S. 4.	337 624
Tanműhely, könyvelés, tanári	150 090	Ciszoló részleg XI. Villányi út 10.	467 599
sz. Ipari Tanuló-intézet		Márócszleg XIV. Jursich M. 18/b.	497 573
IX. Sorokirati út 77.	338 771	Művészeti osztály	385 018
Könyvelés	340 949	S. V. A. k. k. 2/1.	26 988
Tanműhely XI. Budafoki út 70.	268 038	S. István	85 214
Központi könyvtár		S. István	85 214
IX. Drégely 2/4.	136 852	S. István	85 214
Műszaki Intézet		S. István	85 214
VII. Wesselyni 44.		S. István	85 214
Igazgató	222 427	S. István	85 214
Műszaki részleg	222 811	S. István	85 214
Könyvelés	222 843	S. István	85 214
«Arany János» építészterelő és		S. István	85 214
építőgépezés Ipari Tanuló-intézet		S. István	85 214
VII. Nyár 9.		S. István	85 214
Tanítványter, igazgatói iroda	223 861	S. István	85 214
Igazgató	226 005	S. István	85 214
Tanműhely VIII. Berzeinyi 6.	134 403	S. István	85 214
Könyvelés VII. Nyár 9.	421 320	S. István	85 214
Orthon VIII. Szentkirályi 10.	135 661	S. István	85 214
partanulós-intézet		S. István	85 214
OXI. II. Rákóczi F. út 189.		S. István	85 214
Igazgató	278 241	S. István	85 214
Iskola, főkönyvelő	478 364	S. István	85 214
partanulós-intézet		S. István	85 214
III. Üllői út 76.	139 678	S. István	85 214
Igazgató	143 409	S. István	85 214
Yaxim Gorkij XIII. Hiba 12.	200 232	S. István	85 214
sz. otthon VII. Damjanich 30.	429 346	S. István	85 214
sz. otthon		S. István	85 214
II. Dózsa Gy. út 154/b.	206 780	S. István	85 214
partanulós-intézet		S. István	85 214
V. Várna B. ép.	297 459 297 479	S. István	85 214
álló otthon II. Felvinci út 6.	350 668	S. István	85 214
álló otthon II. Ipari Tanuló/3	355 191	S. István	85 214
állal Sándora XI. Menei út 94.	458 783	S. István	85 214
partanulós-intézet		S. István	85 214
Illatos út 24.	279 214	S. István	85 214
álló filiothion IX. Bokréta 3.	141 023	S. István	85 214
partanulós-intézet		S. István	85 214
Angyalföldi út 2.	200 798	S. István	85 214
hon XXI. Ady E. 64.	478 384	S. István	85 214
tanulós-intézet		S. István	85 214
ethalom-Szigetzentmiklós		S. István	85 214
pel Autógyár		S. István	85 214
megyei helyiipari iskolák		S. István	85 214
yei igazgatója		S. István	85 214
Kifaludy 32.	471 360	S. István	85 214
Sport Központ		S. István	85 214
leg X. Fehér út 9.	148 070	S. István	85 214
sz. Múzeum lúd Múzeumok		S. István	85 214
sz. Tanács titkársága		S. István	85 214
ori 10.	116 650	S. István	85 214
sz. V.	112 489 310 591	S. István	85 214
titkárság		S. István	85 214
filiothion-vezető	189 426	S. István	85 214
statisztika-vezető	185 782	S. István	85 214
statisztika-vezető	188 642	S. István	85 214
statisztika-vezető	187 757	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 302	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 770	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 627	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 507	S. István	85 214
sz. V.		S. István	85 214
titkárság		S. István	85 214
filiothion-vezető	189 426	S. István	85 214
statisztika-vezető	185 782	S. István	85 214
statisztika-vezető	188 642	S. István	85 214
statisztika-vezető	187 757	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 302	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 770	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 627	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 507	S. István	85 214
sz. V.		S. István	85 214
titkárság		S. István	85 214
filiothion-vezető	189 426	S. István	85 214
statisztika-vezető	185 782	S. István	85 214
statisztika-vezető	188 642	S. István	85 214
statisztika-vezető	187 757	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 302	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 770	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 627	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 507	S. István	85 214
sz. V.		S. István	85 214
titkárság		S. István	85 214
filiothion-vezető	189 426	S. István	85 214
statisztika-vezető	185 782	S. István	85 214
statisztika-vezető	188 642	S. István	85 214
statisztika-vezető	187 757	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 302	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 770	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 627	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 507	S. István	85 214
sz. V.		S. István	85 214
titkárság		S. István	85 214
filiothion-vezető	189 426	S. István	85 214
statisztika-vezető	185 782	S. István	85 214
statisztika-vezető	188 642	S. István	85 214
statisztika-vezető	187 757	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 302	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 770	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 627	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 507	S. István	85 214
sz. V.		S. István	85 214
titkárság		S. István	85 214
filiothion-vezető	189 426	S. István	85 214
statisztika-vezető	185 782	S. István	85 214
statisztika-vezető	188 642	S. István	85 214
statisztika-vezető	187 757	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 302	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 770	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 627	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 507	S. István	85 214
sz. V.		S. István	85 214
titkárság		S. István	85 214
filiothion-vezető	189 426	S. István	85 214
statisztika-vezető	185 782	S. István	85 214
statisztika-vezető	188 642	S. István	85 214
statisztika-vezető	187 757	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 302	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 770	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 627	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 507	S. István	85 214
sz. V.		S. István	85 214
titkárság		S. István	85 214
filiothion-vezető	189 426	S. István	85 214
statisztika-vezető	185 782	S. István	85 214
statisztika-vezető	188 642	S. István	85 214
statisztika-vezető	187 757	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 302	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 770	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 627	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 507	S. István	85 214
sz. V.		S. István	85 214
titkárság		S. István	85 214
filiothion-vezető	189 426	S. István	85 214
statisztika-vezető	185 782	S. István	85 214
statisztika-vezető	188 642	S. István	85 214
statisztika-vezető	187 757	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 302	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 770	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 627	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 507	S. István	85 214
sz. V.		S. István	85 214
titkárság		S. István	85 214
filiothion-vezető	189 426	S. István	85 214
statisztika-vezető	185 782	S. István	85 214
statisztika-vezető	188 642	S. István	85 214
statisztika-vezető	187 757	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 302	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 770	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 627	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 507	S. István	85 214
sz. V.		S. István	85 214
titkárság		S. István	85 214
filiothion-vezető	189 426	S. István	85 214
statisztika-vezető	185 782	S. István	85 214
statisztika-vezető	188 642	S. István	85 214
statisztika-vezető	187 757	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 302	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 770	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 627	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 507	S. István	85 214
sz. V.		S. István	85 214
titkárság		S. István	85 214
filiothion-vezető	189 426	S. István	85 214
statisztika-vezető	185 782	S. István	85 214
statisztika-vezető	188 642	S. István	85 214
statisztika-vezető	187 757	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 302	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 770	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 627	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 507	S. István	85 214
sz. V.		S. István	85 214
titkárság		S. István	85 214
filiothion-vezető	189 426	S. István	85 214
statisztika-vezető	185 782	S. István	85 214
statisztika-vezető	188 642	S. István	85 214
statisztika-vezető	187 757	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 302	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 770	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 627	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 507	S. István	85 214
sz. V.		S. István	85 214
titkárság		S. István	85 214
filiothion-vezető	189 426	S. István	85 214
statisztika-vezető	185 782	S. István	85 214
statisztika-vezető	188 642	S. István	85 214
statisztika-vezető	187 757	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 302	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 770	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 627	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 507	S. István	85 214
sz. V.		S. István	85 214
titkárság		S. István	85 214
filiothion-vezető	189 426	S. István	85 214
statisztika-vezető	185 782	S. István	85 214
statisztika-vezető	188 642	S. István	85 214
statisztika-vezető	187 757	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 302	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 770	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 627	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 507	S. István	85 214
sz. V.		S. István	85 214
titkárság		S. István	85 214
filiothion-vezető	189 426	S. István	85 214
statisztika-vezető	185 782	S. István	85 214
statisztika-vezető	188 642	S. István	85 214
statisztika-vezető	187 757	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 302	S. István	85 214
statisztika-vezető	189 770</		

					59	Iparterv
					1. sz. kohóipari építéstervező iroda	186 900
					V. Deák F. 10.	186 900
					Irodavezető	186 526 186 557
					Osztályvezető	186 900
					1. sz. építész szakosztály	186 616
					1. sz. gépész szakosztály	181 280
					2. sz. gépész szakosztály	181 406
					Tervcsoport	180 733
					2. sz. gép- és vegyipari tervező	186 900
					Iroda V. Deák F. 10.	186 900
					Irodavezető	186 569
					Építéstervező	186 557
					I. és II. építész szakoszt.	186 900
					III. építész szakosztály	181 679
					Statikus osztályvezető	182 290
					Gépész osztályvezető	186 900
					Tervcsoport	180 289
					3. sz. általános ipari építéstervező	186 900
					Iroda V. Türr I. 9.	189 830
					Irodavezető	181 148
					Építéstervező	181 430
					Építész szakosztály	181 434
					Belső berendező csoport	181 434
					Gépészosztály-vezető	183 476
					Gépész szakosztály	181 600
					Tervcsoport	181 413
					4. sz. könnyű- és műszeripari tervező	186 900
					Iroda V. Deák F. 10.	186 900
					Irodavezető	186 900
					Építéstervező	186 900
					Statikus osztályvezető	186 900
					Építész szakosztályvezető	380 596
					Építészszakoszt. vez.	381 545
					Tervcsoport	189 643
					5. sz. építőipari és építőanyag-	186 900
					ipari technológiai tervező	186 900
					Iroda V. Türr I. 9.	189 830
					Irodavezető	181 098
					Betontechnológiai osztály	181 226
					Hűtőtorony szakoszt.	189 831
					Műsz. és cementtechnológiai	186 900
					osztály	181 098
					Üvegtechnológiai osztály	181 016
					Üvegtechnológiai osztály	189 719
					Tervcsoport	189 832
					Kerámia technológiai oszt.	186 900
					VII. Jobbágy 10/12.	420 340
					Kőbányai osztály	420 318
					Tervcsoport	224 207
					6. sz. előgyártott ipari épület-	186 900
					tervező osztály	186 900
					V. Deák F. 10.	186 900
					Osztályvezető	381 564
					Tervező osztály	381 564
					Tervcsoport	380 289
					7. sz. vasszerkezeti tervező	186 900
					osztály V. Deák F. 10.	186 900
					Osztályvezető	186 900
					Tervcsoport	189 643
					8. sz. mezőgazdasági ipari építéstervező	186 900
					Iroda V. Deák F. 10.	186 900
					Irodavezető	186 572
					Osztályvezető	383 387
					Fűtési szakosztály	383 387
					I. építész, statikus	381 129
					szakosztály	381 129
					Elektromos szakosztály	381 107
					II. építész, statikus	381 107
					szakosztály	381 601
					Vissz. szakosztály	181 454
					9. sz. radiológiai tervező osztály	186 900
					V. Deák F. 10.	186 900
					Osztályvezető	186 526 186 557
					Tervcsoport	381 159
					10. sz. árelemző és organizációs	181 754
					Iroda V. Deák F. 10.	186 900
					Irodavezető	186 539
					Építész árelemző	180 389
					Organizációs osztály	380 346
					Gépész árelemző	381 159
					VII. Dob 18.	427 502
					Tervcsoport	380 900
					11. sz. közmű- és légtechnikai tervező	186 900
					Iroda V. Deák F. 10.	186 900
					Irodavezető	186 539
					Területrendezési oszt.	184 647
					V. Türr I. 9.	385 502
					Közmű-tervezési oszt. vez.	383 430
					Légtechnikai osztályvez.	380 509
					Talajmechanikai szakosztály	381 159
					vezető VII. Dob 18.	427 502
					Tervcsoport	380 900
					12. sz. építőipari és építőanyag-	186 900
					ipari létesítményi főmérnök	186 900
					ség V. Türr I. 9.	389 830
					Technológiai főmérnök	181 456
					Beton-létesítményi	186 900
					főmérnök	181 098
					Cement-létesítményi	384 598
					főmérnök	181 016
					Üveg-létesítményi	186 900
					főmérnök	189 832
					Tervcsoport	186 900
					Közzgazdasági szakosztály	181 098

09. Az 1966-os telefonkönyv lapja, 1. részlet

Iparterv		60	1966
13. sz. építőipari és építőanyag- ipari technológiai géptervezési osztály I. Úri 39.	Osztályvezető	360 327	Munkaügy gondnokság 1. sz. telep IV. Zrínyi
Elektromos szakosztály	160 191	Telepvezető	Fémrészleg VI. Szobi
Technológiai géptervezési szakosztályvezető	360 729	Iskolabútor- és Sports IV. Geduly A. 1/3.	Központ, porta
Technológiai géptervezési szakosztály	161 691	Igazgató	Anyag- és áruforgalm
Vasszerkezeti szakosztály- vezető	361 691	2. sz. telep III. Bécsi	Porta
Beruházási iroda V. Haris köz 1.	189 081 185 321	Üzemvezető	Műszaki iroda
Ipoly Eszpresszó XIII. Pozsonyi út 28.	205 041	Porta III. Bécsi út 96	Készáruraktár
Ipoly Filmstúdió ház lád Mozik		3. sz. telep XV. Rpa	Bocskai 142.
Irányi Cukrászda V. Irányi 25.	189 314	Porta	Üzemvezető
Irodagépipari és Finommechanikai V. XIII. Jász 33/35.	*205 450	Műszaki iroda	Munkaügy
	294 277	Gazdasági vezető	Iskolai felszerelés
	494 102 494 103	VIII. Szentkirályi	331
	494 178 494 179	Igazgató	Áruforgalom veze
Titkárság	201 223	Főkönyvelő	Bútorosztály
Főkönyvelőség XIV. Lőcsei 54/56.	632 265	Szemléltetőeszköz	Szemléltetőeszköz
Anyag- és áruforgalmi főosztály, anyagbeszerzés XIII. Jász 33/35.	203 444	osztályvezető	Politechnikai osz
Értékesítési osztály	407 129	Export csomagol	VII. Huszár 4.
Fődiszpécser	*200 067	Politechnikai II.	VII. Dohány 65
Főtechnológus	207 129	1. sz. szemléltető	VIII. Rákóczi út
Személyzeti osztály	*203 136	3. sz. politechnik	VIII. Mező I. út
Szervezés, belső ellenőr- zés	200 067		
Termelési osztály, kooperációs csoport	202 877		
Minőségellenőrzési oszt.	203 136		
Üzemfenntartási osztály	204 659		
Főkonstruktőr XIV. Lőcsei 59.	632 466		

10. Az 1966-os telefonkönyv lapja, 2. részlet

229 580	gépvezérlési oszt. vez.	360 361	Szállítási csoport	353 398	Ipoly	77
429 743	Szaktanácsadó	160 247	V. Deák tér 4.	382 263	Tájékoztatói és dokumentációs csoport	181 041
183 801	Szállítógép osztályvez.	160 239	XIII. Balzac 26.	494 664	Könyvtár	181 041
	Szállítógép osztály	360 391	Műszaki laboratórium		Ujtási előadó	181 044
	Személyzeti osztály	361 394	XIV. József M. 18/b.	837 573	Műszaki gazdasági tanácsadó	386 148
	Telepítési osztály	160 236	Boltok:			
	Villamos és autóművelő osztályvezető	160 284	Iparművészet – ajándéktárgyak		"A" iroda	
	INVEST lsd Vegyipari	360 369	V. Kossuth L. 14.	188 304	Irodavezető	180 733
	INVEST V. 185. old.		Iparművészet – lakóskultúra		A/1. építész osztály	181 373
	II. Lövőház 17.	354 918	V. Kossuth L. 17.	181 260	A/2. statikus osztály	185 616
	Ipargazdaság szerk.		Iparművészet – modellbolt		A/3. gépész osztály	181 406
	VI. Anker köz 1/3.	229 870	V. Kecskeméti 4.	185 447	A/4. építész osztály	181 406
	Ipargazdasági Kutatócsoport				A/5. statikus osztály	188 533
	MTA lsd Magyar Tudományos Akadémia 113. old.		Raktárak:		380 596	189 643
	Ipari Energiagazdálkodás szerk.		Készlet VI. Ó u. 12.	319 788	A/6. gépész osztály	188 533
	V. Szabadtság tér 17.	120 855	Központi V. Molnár 13.	184 008	381 155	381 545
	Ipari gazdasági lsd		Export kerámia		A/7. elektromos osztály	381 545
	Géztérképezési lsd		V. Tanács krt. 22.	189 039	Közigazgatási csoport	189 643
	Ipari Műszergyártó lsd		Export vegyszer		Exporttervezési csoport	189 643
	bp-i szerviz		XII. Márvány 40.	154 233		
	V. Méleg 10.	380 299	Grafikai	351 515	"B" iroda	
	Beszerezés	182 704	VIII. Baross 77.	137 772	Irodavezető	186 569
		186 271	Kötő üzemi V. Váci 66.	185 461	B/1. építész osztályvezető	188 363
		385 170	Nyomatványár		1/a. építész szakoszt.	181 679
	Ipari Robbanóanyaggyártó lsd		VI. Eötvös 30.	125 477	1/b. építész szakoszt.	188 363
	XIII. Visegrádi 66.	200 315	Export csomagoló		B/2. építész osztályvezető	186 572
		200 318	XII. Bőszörményi út 40.	357 002	2/a. építész szakoszt.	385 107
	Ipari Segédanyaggyártó lsd Egyesült Vegyiművek 37. old.		Ö z e m e k:		2/b. építész szakoszt.	181 601
	Ipari szaktanácsadók lsd Iskolák 80. old.		Aztalos		2/c. építész szakoszt.	381 129
	Ipari Szerelési és Gépgyártó Bp. 5., postafiók 420.	669 633	VIII. József 36/38.	130 093	B/3. statikus osztályvezető	183 290
	Titkárság	166 049	Báb V. Kölmán I. 16.	319 571	B/4. statikus osztályvezető	186 572
	MSZMP és szb.	366 120	Dízmű:		4/a. statikus szakoszt.	385 107
	Kereskedelmi főosztály	366 121	VIII. Benyóvszky M. 19.	135 006	B/5. gépész osztályvezető	181 606
	Beruházási osztály	166 071	IX. Ernő 24.	137 808	B/6. gépész osztályvezető	385 107
	Üzemeltetési oszt.	166 071	Erem IX. Ernő 32.	131 203	Gépész szakosztály	181 454
			Fadizsmú		B/7. vaszerkezeti osztályvezető	187 033
			III. Keled út 2.	686 484	B/8. elektromos osztályvezető	385 107
			Gobelin XIV. Utász 6.	836 153	B/a. elektromos szakosztály	381 129
			Gomb VII. Dohány 5.	411 086	B/b. elektromos szakosztály	181 601
			Grafika		B/9. statikus osztály	383 387
			XV. Rpal. Bem 15.	292 119	9/a. statikus osztály	186 572
			IKO-részleg		B/10. közigazgatási csoport	380 289
			V. Irányi 18.	385 128	"C" iroda	
			Karbantartó		V. Tűr I. 9.	189 830
			VIII. Stáhl 1.	133 503	Irodavezető	381 148
			Kerámia X. Móssa 19.	149 294	Építész oszt. vez. I.	181 430
			Dízműkövác		Építész oszt. vez. II.	181 434
			XI. Fehérvári út 197.	450 457	Statikus oszt. vez.	181 434
			Kötő V. Irányi 20.	180 613	Gépész oszt. vez.	181 456
			Lámpaernyő		Építész osztály	181 434
			XIII. Váci út 131.	209 636	Statikus osztály	189 610
			Mypolán		Gépész osztály	181 016
			XIV. Thököly út 69.	636 085	Közigazgatási csoport	384 598
			Ötvös VIII. Korányi S. 4.	337 624		
			Ötvös nyomó			
			VIII. Nap 28.	138 018		
			Ötvös csiszoló			
			XI. Villányi út 10.	668 813		
			Ruha V. Irányi 20.	188 760		
			Sál VI. Anker köz 2/4.	426 988		
			Sál festékkonyha			
			V. Irányi 20.	185 214		
			Szabó K.	209		
			Deák F. 10.	125 59		
			VII. József 36/38.	130 093		
			V. Kossuth L. 12.	188 304		
			Igazgató, titkárság	189 416		
			Áruforgalmi főosztályvezető	185 782		
			Lebonyoltási osztályvezető	188 642		
			Lebonyoltási osztály	187 757		
			Belekereskedelmi osztály	189 507		
			Exportosztály	185 770		
			Anyaggyártó osztály	189 302		
			Termelési főosztályvezető	189 627		
			Termelési osztály	181 965		
			Műszaki csoport	186 232		
			Művészeti osztály	188 393		
			Pótszervezet	188 642		
			V. Bajcsy-Zs. út 34.	311 135		
			Főkönyvelő	310 564		
			Művészeti tanácsadó	310 564		
			Gazdasági tanácsadó	310 564		
			Számviteli oszt. vez.	315 983		
			Anyagkönyvelés	115 428		
			Forgalmi és kereskedelmi könyvelés	310 799		
			Pénzügyi osztályvez.	315 983		
			Pénztár	315 748		
			Közigazgatási osztály	112 275		
			Munkügyi oszt. vez.	315 145		
			Bérelszámolás	315 532		
			társad. bizt. üi.	310 525		
			Személyzeti oszt. vez.	311 517		
			Ellenőrzés	110 950		
			Jogtanácsos	110 950		
			Gondnokság	328 383		
			Szakszervezet			
			Iparművészeti kivitelző osztály	184 459		
			V. Királyi P. 6.			
			Ipari formatervezés	143 809		
			VIII. József krt. 49.	343 190		
			Zsűri-terem	329 173		
			V. Aulich 4/6.			

11. Az 1970-es telefonkönyv lapja

250 Iparszerű

1983

IPARSZERŐ
HUSTERMELEST
SZERVEZŐ KÖZÖS V.
XII. Alkotmányútc.
* 156 960
Irodavezető főmérnök 351 146
Gazdasági igazgatóh. 151 075
Műszaki igazgatóh. 151 044
Termelési igazgatóh. 151 053
Lakossági
szolgáltatási ágazat
XIII. Béke 11. 409 195

IPARTERV
Ipari Épülettervező V.
V. Deák F. 10. * 186 155
* 186 900
* 184 611
V. Türr I. 9.
V. Deák F. 10. 173 833
Műszaki igazgatóh. 173 366
Gazdasági igazgatóh. 173 539
Építész főmérnök 183 476
Gépész főmérnök 183 476
Termelési főmérnök 183 476
Statikus főmérnök 183 476
Belső ellenőr 173 813
Bérelszámolási csoport 183 467
Gazdasági osztályvezető 173 822
Gazdasági osztály 170 387
Jogügyi osztály 172 831
Központi iktató 173 745
„Magyar Építőipar,”
szerkesztősége 172 720
Munkaügyi csoport 173 690
Műszaki könyvtár 178 008
Műszaki főosztályvezető 173 813
Műszaki osztály 186 571
Műszaki információs
csoport 178 008
MSZMP-szervezet 173 337
KISZ-szervezet 173 337
Pénzügyi osztály 183 202
Számviteli osztály 183 202
Személyzeti és oktatási
osztály 173 440
Szerter, anyagbeszerzés 173 866
Tervgazdasági osztály 173 241
Termelési csoport 173 745
Üzemi konyha 173 711

Könyvkötő üzem
V. Deák F. 21. 183 787
Tervtár
VII. Dob 18. 411 057
XXII.
Kísérleti lt. S/4. ép. 264 369

A. iroda
V. Deák F. 10. 173 610
Irodavezető főmérnök
Irodavezető főmérnök-
helyettes 180 918
Építész osztály A/1. 173 560
Építész csoport I. 173 634
Építész csoport II. 172 636
Építész csoport III. 178 613

Statikus osztály A/2. 172 371
Statikus csoport I. 172 354
Statikus csoport II. 183 938
Komplex gépész-
osztály A/3. 173 734
Gépész csoport I. 172 371
Gépész csoport II. 183 914
Gépész csoport III. 187 876
Villamososztály 173 524

B. iroda
V. Deák F. 10. 186 569
Irodavezető főmérnök
Építész osztályvezető
főmérnök 180 731
Építész csoportvezető
főmérnök I. 173 458
Építész csoportvezető
főmérnök II. 375 394
Építész csoportvezető
főmérnök III. 186 572
Építész osztály 173 391
Építész csoport 178 446
Statikus osztályvezető
főmérnök 183 488
Statikus csoportvezető
főmérnök I. 173 382
Statikus csoportvezető
főmérnök II. 183 373
Gépész osztályvezető
főmérnök 180 731
Elektromos
csoportvezető főmérnök 172 625
Gépész csoportvezető
főmérnök 183 473
Gépész csoport 172 814
Paksi létesítményi
főmérnökség 180 443

C. iroda
V. Türr I. 9. 185 327
Irodavezető főmérnök
Építész osztályvezető
főmérnök 185 118
Építész osztály 185 215
Építész csoport 179 265
Statikus osztályvezető
főmérnök-helyettes 185 215
Statikus osztály 184 172
Statikus csoport 177 889
Gépész osztály 185 108
Terv- és
közgazdasági csoport 185 205

D. iroda
V. Deák F. 10. 183 404
Irodavezető főmérnök
Irodavezető
főmérnök-helyettes 379 494
Területrendezési
osztályvezető főmérnök 173 677
Főmérnök-helyettes 178 557
Hűtés- és légtechnikai
osztályvezető főmérnök 185 167
Acélszerkezeti csop. III. 180 867
V. Türr I. 9.
Elektromos csoport 184 160
Ipari szellőzési csoport 185 207
Hőtechnikai
osztályvezető főmérnök 185 227
Acélszerkezeti és
építész osztályvezető-
főmérnök 183 422

Acélszerkezeti csop. I. 183 946
E. iroda
V. Deák F. 10. 183 450
Irodavezető főmérnök 374 394
Árelemzési csoport 173 321
Számítástechnika I. 173 414
Számítástechnika II. 172 731
Organizációs csoport

IPOLY ESZPRESSZÓ
XIII. Pozsonyi út 28. 496 992

Ipoly Filmszínház lásd
Mozik 335. oldal

IPOLY VENDEGLŐ
XIII. Ipoly 18. 208 955

IRAKI KÖZTÁRSASÁG
NAGYKÖVETSEGE
XIV. Szántó B. 13. 221 086
Titkárság 226 418

IRAKI LÉGIFORGALMI
TÁRSASÁG
Iraqi Airways
XVIII. Férihegyi repülőtér 573 007

IRÁNI ISZLÁM
KÖZTÁRSASÁG
NAGYKÖVETSEGE
VI. Délibáb 29. 223 276
Titkárság 225 038

IRÁNYTÖ
szerkesztősége
XI. Fejér L. 65. 664 265
Főszerkesztő 463 572

IRI
Ifjúsági Rendező Iroda
Express
VI. Székely M. 4/8.
Titkárság 423 921
Művészeti vezető 422 764
Gazdasági vezető 422 764
Művészeti csoport I. 222 258
Művészeti csoport II. 223 426
Művészeti csoport III. 223 864
Gazdasági csoport 222 258
VIII. Harmínckettesek
tere 2.
Műszaki és
propagandacsoport 135 004
Jegyiroda 141 806

IRODAGÉPIPARI és
FINOMMECHANIKAI V.
VEVŐSZOLGÁLAT 833 908

XIII. Jász 33/35. * 294 440
Műszaki igazgató 498 775
Gazdasági igazgató 401 561
Kereskedelmi igazgató 495 385
Szociális igazgató 407 129
Törzsgyár igazgató 498 776
Gyárfejlesztési osztály 401 507
Személyzeti osztály 409 916
MSZMP-szervezet 290 444
Szakszervezeti bizottság 290 444

Ertékesítési osztály
Anyagellátási főcsoport
Anyagbeszerzési
Termelési főmérnök
Műszaki főosztály
Vállalati üzeme
Termelési osztály
Kooperáció
Gyártáselőkészítő
főosztály
Fejlesztési főosztály
Fejlesztési főosztály

Telepek:

Szállítási osztály
XIII. Csata 32.
Nyomtatványgyártás
XIII. Hegedűs
Bemutatóterem
VII. Dohány 6
Vegyi és műanyag
XIV. Jávorka
Alkatrészraktár
XIV. Cserei 6.
Alkatrészgyártás
Ár- és költség-
gazdálkodás
Anyagkönyvtár
Javítószolgálat

Főkönyvelő
XIV. Fűrész
Számviteli osztály
Bérelszámolási
Pénzügyi osztály
Külkereskedelmi
XIV. Czobor
Exportosztály
Államközi osz-
tály
Vevőszolgálat
Alkatrész-exp.

Irodagépjavító
lásd Műszer-
Irodagépjavító
Szövetkezet

Irodagéptechnika
Információter

Irodalmi Múzeum
lásd Múzeum

IRODALOMTUDOMÁNYI
szerkesztőség
V. Pesti B. 1.

Irodalomtudományi
Intézet lásd
Magyar Tudomány
Akadémia 30

IRÓK BOLTI
VI. Népköztudományi
útja 45.

Irók Szövetsége
Magyar 302.

13. V. Deák Ferenc u. 10. A Kunz Áruház romjai

14. V. Deák Ferenc u. 10. Az IPARTERV székháza 1950

14. V. Vörösmarty tér 3. Három emelet a Luxus Áruház felett

15. V. Türr István u. 9. Három emelet az Anna Presszó felett